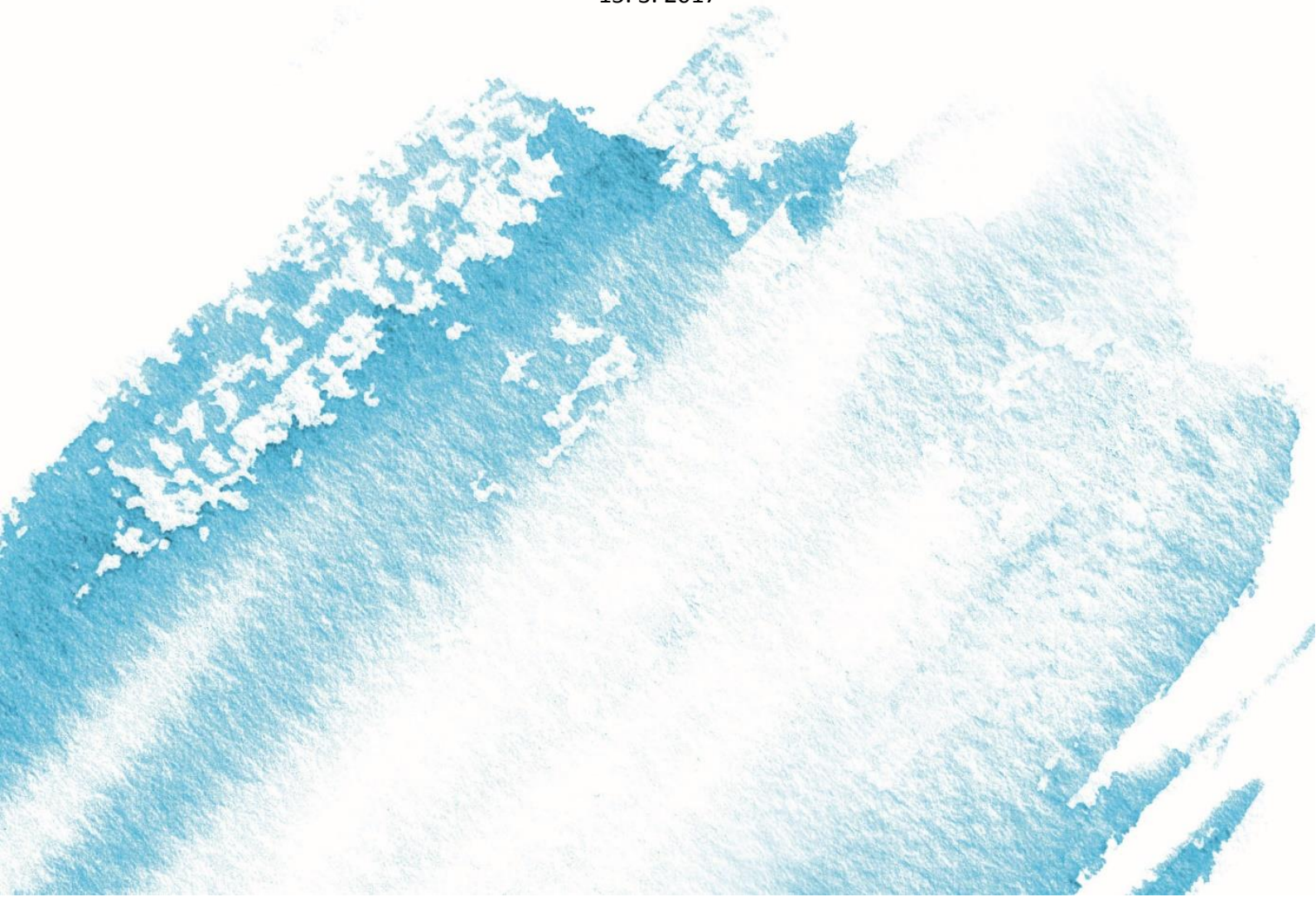

ÅRSRAPPORT 2016 - 2017

HØGSKOLEN I INNLANDET - HEDMARK

15. 3. 2017

Innhold

1. Styrets beretning.....	3
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
3. Årets aktiviteter og resultater	7
3.1 Resultatrapportering på virksomhetsmål.....	7
3.2 Midler til oppgradering av bygg ved selvforvaltende institusjoner	27
3.3 Midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger	27
3.4 Midler tildelt over kap. 281 post 01 og 45.....	27
3.5 Supplerende tildelingsbrev	27
3.6 Byggeprosjekter med samfunns- og effektmål	27
4. Styring og kontroll i virksomheten	29
4.1 Overordnet vurdering	29
4.2 Tiltak for avbyråkratisering og effektivisering.....	30
4.3 Sikkerhet og beredskap	31
4.4 Lærlinger	32
4.5 Brukerorientering.....	32
4.6 Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet.....	33
5. Vurdering av framtidssutsikter	34
5.1 Overordnet risikovurdering og ev. tiltak.....	34
5.2 Planer med virksomhetsmål og styringsparametere for 2017	39
5.3 Budsjett for 2017.....	45
5.4 Større byggeprosjekter	46
6. Årsregnskap 2016	48

Vedlegg

- Oversikter over forskningsprosjekter, søknader og disputaser i 2016
- Likestillingsredegjørelse 2016

Forkortelser som er brukt i rapporten

HH	Høgskolen i Hedmark
HIL	Høgskolen i Lillehammer
HINN	Høgskolen i Innlandet
LUNA	Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap, Campus Hamar
FH	Avdeling for folkehelsefag, Campus Elverum
ØLR	Avdeling for økonomi- og ledelsesfag, Campus Rena
AØL	Avdeling for anvendt økologi og landbruk, Campus Evenstad/Blæstad
HA	Høgskoleadministrasjonen
RLM	Rektors ledermøte
SiH	Studentsamskipnaden i Hedmark
SINN	Studentsamskipnaden i Innlandet
StorHK	Studentorganisasjonen i Hedmark
STINN	Studentorganisasjonen i Innlandet
KaU	Karlstads Universitet
NFR	Forskningsrådet (Norges forskningsråd)
RSA	Råd for samarbeid med arbeidslivet
EUA	European University Association

1. Styrets beretning

Innledning – om rapporten

Høgskolen i Innlandet ble etablert med virkning fra 1.1.17 etter en sammenslåing av Høgskolen i Lillehammer (HiL) og Høgskolen i Hedmark (HH). Fra samme tidspunkt opphørte styrene for HiL og HH å eksistere.

Årsrapport 2016 – 2017 gis fra styret for Høgskolen i Innlandet (HINN), men resultatene fra 2016 gjelder for HiL og HH. Rent praktisk er det utarbeidet to årsrapporter der kapittel 1, 2 og 5 er identiske. Kapittel 3, 4 og 6 inneholder resultatene fra hhv. HiL og HH i hver av de to rapportene.

Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2016

De samlede resultater for **Høgskolen i Lillehammer** i 2016 vurderes som gode. Utdanningsvirksomheten ved HiL har hatt en god utvikling gjennom 2016 og scorer høyt på de fleste parametere. Her kan vi vise til en ytterligere forbedring i kandidatproduksjonen i bachelorutdanningene og gjennomføringsgraden blant masterstudentene har hatt en svært positiv økning i 2016. Videre har vi en svært positiv utvikling nå det gjelder studentenes tidsbruk etter at det her har vært arbeidet med målrettede tiltak.

Høgskolens FOU-resultater er fortsatt tilfredsstillende sammenlignet med andre statlige høgskoler, men det er ønskelig å øke publiseringsaktiviteten og å styrke andelen eksternfinansiert forskning. I 2016 ble det derfor arbeidet systematisk med styrkingstiltak på disse områdene. Høgskolen har bred kontaktflate med samfunns- og arbeidsliv og arbeidet også i 2016 med å videreutvikle denne, herunder å etablere et nytt RSA.

Høgskolen i Hedmark har gjennom de siste årene hatt en positiv utvikling på mange områder, og også i 2016 leverte høgskolen gode resultater. Søkingen er fortsatt god, og antallet kvalifiserte søkere per studie plass økte også i 2016. Gjennomføringsgraden for både bachelor- og masterkandidater har gått ned fra 2015 og det er behov for fortsatt høy oppmerksomhet og aktivt arbeid for å bedre resultatene på dette området.

Høgskolen svarer på samfunnets behov for livslang læring, og på regionens lave utdanningsnivå, med å tilrettelegge for fleksible utdanninger. I 2016 var 22 % av studentene registrert på fleksibelt organiserte utdanningsprogram. Høgskolens FOU-resultater er tilfredsstillende, og her fremheves særlig den fortsatte økningen i andelen publikasjonspoeng per faglig årsverk.

Både HiL og HH hadde også i 2016 en stram og krevende økonomi på grunn av lav basisbevilgning i forhold til omfanget av utdanningsvirksomheten. Høgskolene har imidlertid god kontroll på ressursbruken, og leverer et økonomisk resultat for 2016 som er innenfor vedtatte rammer.

Viktigste prioriteringer for 2017

Fra 1.1.17 ble Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Hedmark organisert som Høgskolen i Innlandet. Fusjonsplattformen, som danner grunnlaget for hvordan den nye organisasjonen skal etableres, beskriver 2017 som et år der man legger grunnlaget for en fullt integrert og operativ institusjon fra 1.1.2018. Arbeidet med å nå dette målet er prosjektorganisert, og en betydelig andel av høgskolens ansatte er involvert i ulike deler av prosjektene som er satt i gang. Styrets overordnede mål for omorganiseringen er å få på plass en god organisasjonsstruktur – faglig og administrativt – med kompetente ledere og medarbeidere på alle nivå.

Ønsket om å bli universitet var en motiverende faktor for ønsket om å bli organisert som én institusjon, og arbeidet med universitetsakkreditering er organisert i ett av de fire prosjektene fusjonsprosjektet består av. Målet er å fremme en søknad om slik akkreditering innen utløpet av

2018. Det faglige kvalitetsarbeidet har tidligere vært høyt prioritert både ved HiL og HH, og styret vurderer universitetsambisjonen som realistisk.

Arbeidet med å fusjonere de to gamle organisasjonene er krevende, og det må utføres et betydelig merarbeid for å komme i havn med omorganisasjonen i henhold til planen. Samtidig er styret opptatt av at den overordnede kvaliteten på arbeidet med daglig drift ikke skal påvirkes negativt som følge av dette. Særlig viktig er det at studentenes studiehverdag preges av fortsatt stabil og høy kvalitet.

Ved HH ble det gjennom 2016 lagt ned betydelige ressurser for å berede grunnen for etableringen av en femårig grunnskolelærerutdanning. Planen for etablering og ulike studiemodeller ble vedtatt i styret for HH i november. Høsten 2017 skal de første studentene tas opp til det nye utdanningsløpet, og gjennom vårsemesteret vil det pågå videreutviklingsarbeid slik at målet om være en solid tilbyder av lærerutdanning kan nås.

Styret har merket seg de politiske ambisjonene som satt for vår sektor i tildelingsbrev og de ulike meldingene om kvalitet som er lagt frem for Stortinget. HINN er etablert som en følge av disse ambisjonene, men det vil bli arbeidet videre med å utforme en tydeligere faglig profil for den nye institusjonen. Et av delprosjektene under fusjonsprosjektet har som mandat å bidra til å utforme ny faglig profil og strategi for HINN på kort og lang sikt i tråd med de mål og ambisjoner som er satt i fusjonsplattformen.

Rena, 10.3.17

Elin Nesje Vestli
styreleder

Susan Lee Nacey

Arve Thorsberg

Marit Engen

Emil Henningsmoen

Peter Arbo

Kari Broberg

Astrid Sandvoll

Bent Sofus Tranøy

Kristin Aldridge

Maren Kyllingstad

Aasmund Hagen

Jan Andersen

Stine Dahl

Henrik Tanum

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

En fusjonert høgskole 1.1. 2017

Med de store endringene i sektoren for høyere utdanning, og de signalene politiske myndigheter ga om fortsatt strukturutvikling, ble det initiert samtaler om en fremtidig sammenslåing mellom Høgskolen i Lillehammer (HiL) og Høgskolen i Hedmark (HH) våren 2016.

28. september 2016 ble det etter videre samtaler og forhandlinger gitt et ja til sammenslåing i parallelle styremøter ved de to høgskolene. Fusjonen ble formelt godkjent i statsråd 14. oktober 2016.

Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Hedmark ble per 1. januar 2017 slått sammen under navnet Høgskolen i Innlandet. Virksomheten er lokalisert på Blæstad, Elverum, Evenstad, Hamar, Lillehammer og Rena (tidligere Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Lillehammer). Kongsvinger og Oslo er desentraliserte studiesteder. Høgskolens rektorat og fellesadministrasjon er fordelt på Terningen Arena i Elverum og på Storhove i Lillehammer.

Utdanning og forskning

Høgskolen tilbyr utdanning på bachelor-, master- og ph.d.-nivå, i tillegg til etter- og videreutdanning. Den norske Filmskolen inngår som en del av Høgskolen i Innlandet.

Forskningen ved Høgskolen i Innlandet er tett knyttet til utdanningene. Slik blir utdanningene forskningsbaserte samtidig som høgskolen bidrar med ny kunnskap på viktige samfunnsområder. En praksisnær forskningsprofil legger grunnlag for et kunnskapsbasert arbeidsliv og innovasjoner.

Internasjonalisering

Nasjonalt og internasjonalt samarbeid styrker og beriker høgskolens utdanningsprogram og forskning. Høgskolen tilbyr engelskspråklige program som tiltrekker seg studenter fra mange land, samtidig som stadig flere av høgskolens studenter tar deler av sin utdanning ved en utenlandsk institusjon.

Regionalt samarbeid

Høgskolen er en viktig kompetanseinstitusjon i regionen, samarbeider aktivt med arbeids- og samfunnsliv i Innlandet og arbeider målrettet med å kvalifisere virksomheten til universitetsnivå. Høgskolen er organisert som en institusjon i fem vertskommuner: Hamar, Elverum, Åmot, Stor-Elvdal og Lillehammer.

Høgskolen tilbyr utdanninger på de ulike studiestedene og som fleksible utdanningstilbud. I tillegg til gradsstudiene på bachelor- og masternivå har høgskolen et bredt tilbud av årsstudier og kortere kurs som svarer på samfunnets behov for livslang læring.

Oppdragsvirksomhet

Høgskolen har også en omfattende oppdragsvirksomhet som svarer på regionale og nasjonale behov for etter- og videreutdanning og som gjennom forskningsoppdrag bidrar med ny viten på konkrete utfordringer i arbeids- og samfunnsliv.

Organisering

Høgskolens styre for perioden 1. januar 2017 til og med 31. juli 2019 er satt sammen av representanter fra de tidligere styrene ved Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Hedmark.

Høgskolen har ansatt rektor og ekstern styreleder - utpekt fra Kunnskapsdepartementet.

I perioden fra 1. januar 2017 til 31. desember 2017 vil det pågå et arbeid med å få en ny faglig og administrative organisering på plass for den nye høgskolen.

Høgskolen har tett samarbeid med Studentorganisasjonen i Innlandet og med Studentsamskipnaden i Innlandet om studentenes studie- og læringsmiljø og studentvelferd.

Hovedtall for 2016

	Høgskolen i Hedmark	Høgskolen i Lillehammer	Høgskolen i Innlandet samlet
Studenter *	8 546	4 774	13 320
Egenfinansierte	7244	4 285	11 529
Eksternfinansierte	1 302	489	1 791
Uteksaminerte kandidater	1 080	946	2 026
Studier på års-, bachelor- og masternivå	54	47	101
Ph. d.- utdanninger	2	3	5
Ansatte (årsverk)	577,9	374,7	952
Hovedbevilgning fra KD	590,6	388,8	979,4
Andre bevilgninger og inntekter	7,8	2,4	10,2
Bidrags- og oppdragsinntekter	97,9	44,2	142,1

* Studenter som personer

3. Årets aktiviteter og resultater

3.1 Resultatrapportering på virksomhetsmål

Sektormål 1

Høy kvalitet i utdanning og forskning.

Virksomhetsmål 1.1

Høgskolen i Hedmark skal tilby forskningsbaserte utdanninger av høy kvalitet med innhold, undervisnings-, arbeids- og vurderingsformer som sikrer et godt læringsutbytte og god gjennomstrømming.

De viktigste virkemidlene i arbeidet med utdanningskvalitet har vært arbeidet med studieplaner, en systematisk satsing på utvikling av varierte undervisningsformer og høgskolepedagogisk kompetanse, og et jevnt godt arbeid med de ulike evalueringsordningene. I arbeidet med studieplaner, analyseres informasjon fra relevante evalueringer og undersøkelser. Resultatene fra NOKUTs kartlegging av hvorvidt læringsutbyttebeskrivelser ved norske universiteter, vitenskapelige høyskoler og høyskoler er i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk NKR, fra oktober 2015, har vært nyttige for høgskolens arbeid med å kvalitetssikre både læringsutbyttebeskrivelser og sammenheng i studieplanene.

Resultatet fra Studiebarometerets «Jeg er-alt-i-alt-fornøyd med studieprogrammet jeg går på» er på 4,3 på en skala fra 1-5. Det er en oppgang på 0,2 i forhold til 2014 og 15-tallene for egen høgskole, og også 0,2 over nasjonalt snitt for 2016.

Kvalitative styringsparameter

Systematiske og målrettede høgskolepedagogiske tiltak

Prosjektet 'Utdanningskvalitet, høgskolepedagogikk og e-læring' er videreført i 2016, hvor tiltak og aktiviteter tar utgangspunkt i høgskolens handlingsplan på feltet. Fagteamet i høgskolepedagogikk og e-læring (etablert 1. september 2014) har videreført og videreutviklet iverksatte tiltak ovenfor høgskolens fagmiljøer:

Et eget mentorprogram for nyansatte er videreført: Samarbeid med personal, bibliotek og FoU.

Et system for kontinuerlig kompetanseheving for alle ansatte er videreført. Faste arenaer for erfaringsdeling er et sentralt tiltak her. Kursportefølje som svarer på avdekket behov i kartleggingsundersøkelse blant ansatte gjennomført våren 2015, er videreført. Denne inneholder; Pedagogisk kvarter – fast post på institutt- eller personalmøter en gang per måned, Workshops i etterkant av personalmøte, Pedagogiske fagdager begge semester på høgskolens ulike avdelinger og kursportefølje til administrativt ansatte i basis-/arbeidsverktøy.

Det er igangsatt utviklingsarbeid for mer forpliktende kompetanseløp for høgskolens vitenskapelig ansatte. Det er også igangsatt utviklingsarbeid for tilrettelegging av mer fleksibel utdanning i fagmiljøene, der ulike anbefalinger for planlegging og gjennomføring av undervisning på nett står sentralt. Det er lyst ut såkornmidler for

videreutvikling av undervisning med et fokus på mer studentaktive læringsformer. Det er startet innredning av 'Læringslab' på avdelingsbibliotek Hamar som en øvingsarena for ansatte og studenter.

Fagteam for høgskolepedagogikk og e-læring fikk et utvidet mandat for å utforme en anbefaling om modell for fast organisering av faglig støttesystem for pedagogisk utviklingsarbeid. Prosjektperioden ble forlenget, og fagteamets utviklingsarbeid ble videreført. Det har de siste årene vært satt av ressurs til rådgivere i høgskolepedagogikk på hver avdeling. Denne ressursen ble i 2016 utvidet til 50% stillingsressurs ved alle fire avdelinger.

Høgskolen har i flere år avsatt strategiske utdanningsmidler der en andel av disse lyser ut som prosjektmidler til videreutvikling av undervisnings- og vurderingsformene ved høgskolen. I utlysningen av midlene settes et særlig fokus på aktiv læring, og hvordan større grad av studentaktive læringsformer i undervisning og tilbakemeldingsarbeid kan bidra til at studentene bruker mer tid på studiearbeid, opplever økt motivasjon for læring og gjennomfører studiene på normert tid. Midlene, betegnet som såkornmidler, ble for 2016 fordelt på 6 av til sammen 11 søkte prosjekter.

Utviklingsarbeidet for digital eksamen er videreført i 2016. Det er til sammen gjennomført 61 eksamener med ca. 2300 kandidater i pilotprosjektet. Mange typer eksamener har vært prøvd, og alle campus og avdelinger har vært med. Prosjektet har gitt mye nyttig erfaring som gir grunnlag for å øke mot full skala digital eksamen i 2017. Høsten 2016 har vi deltatt i Uninetts anbudskonkurranse og forberedt fast avtale med leverandør av IT-system. Høsten 2016 ble det også gjennomført et seminar for faglig tilsatte med innspill fra nasjonale ressurser og fra egne studenter, og erfaringsdeling mellom deltakere i pilotprosjektet. Arbeidet med faglig utvikling av eksamensfeltet samtidig med digitaliseringen retter seg mer og mer mot temaene eksamensformer/oppgavetyper og sensorveiledning/vurderingskriterier. Alt arbeidet med digital eksamen spiller på ressurser i studieadministrasjon, IT-tjeneste, høgskolepedagogisk fagteam og fagmiljøene.

Kvantitative styringsparameter

	Resultat					Ambisjon
	2012	2013	2014	2015	2016	2016
Andel i et kull som gjennomfører på normert tid (N)						
- Bachelorutdanninger	51,73	57,40	56,00	59,24	52,44	60
- Masterutdanninger	27,94	33,33*	40,54	39,06	29,82	40
Antall nye studiepoeng per egen-finansiert heltidsekvivalent per år (E)	46,6	46,7	47,4	45,4	46,6	50
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter i Studiebarometeret (N)	-	-	31,2	31,9	31,7	32
Tilfredshet med eget studieprogram. Resultat fra Studiebarometerets Alt-i-alt-spørsmål. (E)**	-	79 %	74 %	77 %	85 %	77 %
		4,2	4,1	4,1	4,3	4,1

* Det ble i 2014 oppdaget en feilkoding av et studieprogram. Denne er rettet og gitt virkning fom. 2013.

** Andel som svarer 4 eller 5 og gjennomsnittlig skår, på en skala fra 1-5 om hvor enig de var i utsagnet «Jeg er alt i alt fornøyd med studieprogrammet jeg går på».

Andel i et kull som gjennomfører på normert tid (N)

Gjennomføringsandelen både for bachelor- og master utdanningene har en nedgang fra 2015 til 2016, målt på denne måten. Høgskolen ligger fortsatt godt over snittet i sektoren

på BA-utdanninger; Her er snittet 46,49, men høgskolen ligger på 52,44. På master ligger vi under sektorsnittet; Sektorsnittet er her 49,8. Det statlige sektorsnittet er vanligvis noe ulike for høgskoler og universiteter på slike indikatorer, men dette vi har ikke eksakte tall for på denne indikatoren.

Til tross for kontinuerlig innsats og tiltak for å sikre gjennomstrømning, er det ulike forhold som virker negativt inn på resultatene, og som kan bidra som forklaringer på nedgangen. Noen forklaringer er av mer overordnet karakter, og noe knytter seg til enkeltstudier.

Høgskolen i Hedmark tilbyr over 1/3 av sine studier som deltidsstudier og 22 % av studentene på fleksible studier (se virksomhetsmål 3.1). Dette har vært en viktig del av strategien i Høgskolen i Hedmark, og et tiltak for å legge til rette for livslang læring gjennom fleksible utdanningstilbud. I indikatoren vi her omtaler for andel studenter som gjennomfører på normert tid telles kun heltidsstudenter, noe som utelukker en stor del av vår «kandidatproduksjon». Bare 70 % av våre bachelorkandidater og 27 % av våre masterkandidater teller med i denne indikatoren. Høgskolen har økt det totale antallet bachelorkandidater fra 867 i fjor til 879 i år, og økt det totale antall masterkandidater fra 124 i fjor til 127 i år. På begge har vi også hatt en stigning over mange år (se virksomhetsmål 2.1). Det reelle antallet kandidater har altså økt, mens andelen har gått ned.

På masterutdanningene er en del av forklaringen på denne nedgangen at vi hadde en uvanlig nedgang i antall kandidater i master i folkehelse, og det kan også ha slått ut på statistikken at masterutdanningen i psykisk helsearbeid gikk fra å være et fulltidsstudium til deltid i 2012 og i år faller ut av denne indikatoren. For bachelorutdanninger er det blant annet forhold knyttet spesielt til barnehagelærerutdanningen som slår ut dette året. 2015 var siste år med kandidater fra førskolelærerutdanningen, og 2016 første år med kandidater fra barnehagelærerutdanningen. Kandidattallet falt med 46 fra 2015 til 2016. En grunn er at det på det første året med barnehagelærerutdanning sluttet uvanlig mange studenter det første året, etter at de var registrert som møtt. Dermed blir gjennomføringsandelen lav på dette kullet lav. I tillegg har vi hatt noe nedgang i gjennomføringsandelen på flere bachelorprogram på flere avdelinger akkurat dette året.

Alt i alt må vi si at det er flere ulike indikatorer som sier noe om gjennomføringsgraden på studiene. I tillegg til de som er nevnt ovenfor gjelder dette også for den neste indikatoren, som handler om antall studiepoeng per student.

Antall nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekivalent per år (E)

Studiepoengproduksjonen har gått noe opp igjen med etter en tydelig fall i fjor. Vi er nå på 2012 og 2013-nivå igjen, og et nivå vi har holdt i mange år før dette. Vi har i vår høgskole mange deltidsstudenter og fleksible studenter. Disse har en noe mer variabel studiepoengsproduksjon enn heltidsstudentene. Derfor vil denne parameteren variere noe fra år til år. Samtidig ser vi at vi har ligget på omtrent samme nivå (mellom ca 46 og 48) i svært mange år.

Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter i Studiebarometeret (N)

Etter fire år med data på dette feltet i Studiebarometeret ser vi at det kan være til dels store svingninger fra år til år hva studenter på hvert studieprogram oppgir. Dette gjør av vi opplever dette som en noe usikker indikator på studentenes faktiske tidsbruk.

I 2016 hadde vi oppfølgingsmøter med utvalgte studier på hver avdeling hvor vi blant annet drøftet tidsbruk med studentene. Vi fikk også da bekreftet at det er stor variasjon i studentenes oppfatning av hvordan tidsbruken skal beregnes. Samtidig ser vi at vi kan lese tendenser over tid, og at tallene gir oss et hovedinntrykk av status.

Tallet er gått litt ned siden 2015, men er litt over 2014. Den lille nedgangen har vært på organisert aktivitet, mens egenstudier er likt med 2015. Sammenlignet med nasjonalt snitt ligger vi noe under, og noe mer under på egenstudier enn på organisert aktivitet.

Tilfredshet med eget studieprogram (E)

Denne parameteren fra studiebarometeret viser resultater fra spørsmålet om samlet tilfredshet (alt i alt) med studieprogrammet. Vi ligger i år på snittverdi 4,3 på en skala fra 1-5. Dette er like mye over nasjonalt snitt som vi ligger over fjorårets eget resultat og nasjonalt snitt (4,1). Det er særlig andelen som har svart Helt enig som har økt (til 48 %).

Størst fremgang har vi hatt på grunnskolelærerutdanning 5-10, barnehagelærerutdanning og faglærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag. Studieprogrammene varierer mellom 3,7 og 4,8. I fjor var variasjonen fra 3,3 til 4,9. Vi har 3 studieprogram over 4,5. Dette er noen færre enn i fjor. Alt i alt ser vi på mange områder av studiebarometeret i år at vi noe mindre spredning på resultatene – noe høyere bunnivå og noe lavere toppnivå, og samlet sett en svak forbedring.

I høgskoleledelsens oppfølgingsmøter med avdelingene hadde vi også et spesielt fokus på studiebarometerets spørsmål om veiledning og tilbakemelding. Det utvidede spørsmålsbatteriet på disse områdene er ikke med i barometeret i 2016.

Virksomhetsmål 1.2

Høgskolen i Hedmark skal ha et målrettet internasjonalt samarbeid som bidrar til økt kvalitet i utdanning og forskning.

Kvalitative styringsparameter**Internasjonalt strategisk samarbeid**

Internasjonalt kontor sammen med avdelingene har planlagt tiltak for å jobbe mer systematisk med rekruttering av utreisende studenter, spesielt rettet mot Erasmus+ partnere. Markedsføring, websider og besøk og gjenbesøk av strategiske partnere er viktige tiltak for å nå disse målene. I vår 2016 har LUNA og internasjonalt kontor sentralt gjennomført et møte med utveksling som tema med alle studieveiledere og på avdeling. LUNA har også hatt tett dialog med KAU angående praksismuligheter for lærerstudenter. AØL, LUNA og FH har søkt om Erasmus+ Global Mobilitet i samarbeid med HA sentralt i Februar 2017. AØL har allerede fått tildelt Erasmus+ Global Mobilitet i 2016 for innreisende og utreisende studenter.

AØL er fornøyd med nåværende rekruttering av innreisende studenter i forhold til tilgjengelige ressurser. LUNA har registrert et godt antall av innreisende studenter (mange fra en strategisk partner i Polen) og jobber videre med markedsføring av et nytt semester program på engelsk som vil bidra til rekruttering av internasjonale studenter. FH og ØLR er noe forsinket i prosessen med å utvide studietilbud på engelsk og ta imot utvekslingsstudenter på masternivå (FH, høst 2017) og Music Management (ØLR, på sikt).

Kvantitative styringsparameter

	<i>Resultat</i>					<i>Ambisjon</i>
	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2016</i>
Antall utvekslingsstudenter (ut- og innreisende) (E)	179	180	197	199	212	205
Andel periodika-artikler med internasjonal sampublisering (E)	50 % 56 av 113	44 % 50 av 115	47 % 74 av 148	37 %* 55 av 149	45 % 75 av 167	50 %
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (N)				0	64 € 1 prosjekt	5000 kr. 1 prosjekt

Andel utreisende utvekslings- studenter på Erasmus+ av totalt antall studenter (N) (DBH)*	0,66 % 38 av 5745	0,44 % 27 av 6488	0,29 % 19 av 6488	0,23 % 16 av 7047	0,22 % 16 av 7247	0,28 %
Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk (N) (DBH)	0,47 124,49 : 267,26	0,33 97,49 : 297,72	0,46 145,5 : 315,46	0,53** 178,45 : 337,55	0,59%** 205,40 : 348,85	0,60

* Erasmus tom 2014 og Erasmus+ i 2015. Av egenfinansierte studenter i høstsemesteret.

** Dette er ut i fra den nye beregningsmåten for publiseringspoeng

Kommentarer til kvantitative parametere

Antall utvekslingsstudenter (E)

Ambisjonsmålet for 2016 er nådd, og tallet er noe høyere enn ambisjonen. Dette er hovedsakelig pga. rekordrekruttering av innreisende studenter (hovedsakelig Erasmus+) på AØL og LUNA i høstsemesteret 2016.

Andel periodika-artikler med internasjonal sampublisering (E)

Når det gjelder andel periodika-artikler med internasjonal sampublisering har høgskolen ligget høyt plassert i forhold til andre høgskoler. Vi hadde en liten nedgang i 2015, men andelen øker igjen i 2016. Vi ligger noe under ambisjonen og har økt fokus på utvikling av forskergrupper med internasjonale partnere.

Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (N)

Høgskolen har nå fått tilslag på en søknad til Horisont 2020. Forskere ved Avdeling for folkehelsevitenskap deltar som partnere i Marie Skłodowska-Curie RISE-prosjektet *EDUHEALTH: Educating for Equitable Health Outcomes – The Promise for School Health and Physical Education*. Prosjektet koordineres av Linneuniversitetet og består også av forskere ved University of Auckland, New Zealand. Prosjektet starter opp 1. januar 2017, så det har ikke kommet noen inntekt her ennå. Ambisjonen om å få tilslag på en søknad er nådd. Det jobbes målrettet med søknader til Horisont 2020 på alle avdelinger. Høgskolen mottok en rammebevilgning fra Forskningsrådet for å støtte arbeidet med søknader og posisjonering. Av den tildelte rammen brukte høgskolens forskere 129 000,- til dette i 2016. I tillegg satte FoU-utvalget av en pott på 500 000,- til å ytterligere støtte søknadsarbeidet. Det ble sendt inn to søknader til Horisont 2020 i 2016, men det ble i tillegg jobbet med ytterligere fire søknader med søknadsfrister i januar og februar 2017. Se vedlegget for mer informasjon om søknadene.

Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter (N)

For det akademiske året 2016/2017 vil vi ha 18 Erasmus+ utreisende studenter (to studenter flere enn i fjor), men de siste to fullfører utvekslingsperioden i vår 2017 og er derfor ikke inkludert i tabellen over. Økning i totalt antall studenter gjør at prosentandel av utreisende Erasmus+ studenter er lavere enn i fjor selv om det totale antallet er lik. Andel Erasmus+ utreisende studenter er fortsatt lavere enn målet. Vi gjør også oppmerksom på at Høgskolen hadde totalt 62 utreisende studenter på andre avtaler enn Erasmus+ i 2016, og totalt 19 på praksisopphold i under 3 måneder som ikke blir registrert i DBH. Høgskolen har satt av midler sentralt (FoU og internasjonalt kontor) for å støtte utvikling av søknader mot Erasmus+ Capacity Building, SIU (Eurasia programmet og NORPART) og H2020. Dette har ført til deltakelse i flere større søknader: FH har fått tildelt et Erasmus+ Strategic Partnership prosjekt (deltaker) og utviklet en søknad om Erasmus+ Global Mobilitet (til USA, sendt inn 2. Februar 2017). AØL har jobbet med flere søknader og har utviklet to større Erasmus+ søknader (sendt inn Februar 2017, Capacity Building og Global Mobilitet), to SIU søknader (NORPART). LUNA har sendt inn 4 SIU søknader (2 NORPART, 1 Eurasia, 1 Utforsk) og fikk tildelt 1 av de to NORPART søknadene (med Zambia). NORPART prosjektet med Zambia inkluderer også studentutveksling av ca. 30 masterstudenter (inn og utreisende) og stipendiater. AØL koordinerer et Nordplus nettverk som har fått støtte i

2016 (en ny søknad sendes inn i Mars 2017). LUNA planlegger et delegasjonsbesøk i Mars 2017 til University of Namibia og Tsumeb Teacher Resource Center og jobber for videre promotering av student utveksling i tillegg til å jobbe videre med et samarbeidsprosjekt innenfor SANORD. FH har jobbet med utvikling av en Erasmus+ Capacity Building søknad med Indonesia der innsending ble utsatt.

Antall publikasjons-poeng per faglig årsverk (N)

Publikasjonspoeng per faglig årsverk utvikler seg positivt, og vi når målet for året. Av våre avdelingene er det Avdeling for økonomi og ledelsesfag som har sterkest økning. Avdeling for Folkehelse og avdeling for anvendt økologi har også en positiv utvikling. Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap har færre publikasjoner enn tidligere, men står bak to monografier på nivå 2. Denne avdelingen hadde et toppår i fjor og en nedgang i år er en del av naturlige fluktasjoner.

Virksomhetsmål 1.3

Høgskolen i Hedmark skal tilby forskerutdanning av internasjonal kvalitet innenfor anvendt økologi og profesjonsrettede lærerutdanningsfag, og samarbeide med andre institusjoner om forskerutdanning innen folkehelsefag og økonomi- og ledelsesfag.

Kvantitative styringsparameter

	Resultat					Ambisjon
	2012	2013	2014	2015	2016	2016
Antall ph.d.-studenter på interne program (E)	11 9 AØL 2 LUNA	30 16 AØL 14 LUNA	30 15 AØL 15 LUNA	35 16 AØL 19 LUNA	45 16 AØL 29 LUNA	40
Antall disputaser (interne og eksterne programmer) (E)	8	7	15	6	8	10
Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år (N) (DBH)	Ikke aktuelt ennå					

Kommentarer til kvantitative parameter

Antall ph.d.-studenter på interne program (E)

Ambisjonen for 2016 er nådd med god margin.

Antall disputaser (interne og eksterne programmer) (E)

Antall disputaser varierer fra år til år og det er vanskelig å sette et realistisk ambisjonsnivå. Ambisjonen om 10 disputaser i 2016 ble dessverre ikke nådd. Det forventes at antall disputaser vil bli flere i 2017.

To av disputasene ble avholdt av ph.d.-utdanningen innen profesjonsrettede lærerutdanningsfag. Dette er de første disputasene fra dette programmet. Ytterligere to disputaser ble holdt ved ph.d.-utdanningen innen anvendt økologi. I alt har det nå vært seks disputaser ved dette programmet. For detaljer om disputasene, se vedlegget. Totalt har HH 67 stipendiater på interne og eksterne programmer.

Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år (N) (DBH)

Ph.d.-utdanningene innen Anvendt økologi og Profesjonsrettede lærerutdanningsfag ble akkreditert i henholdsvis 2011 og 2012. Denne styringsparameter er derfor ikke aktuell ennå.

Sektormål 2

Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Virksomhetsmål 2.1

Høgskolen i Hedmark skal utdanne kandidater med høy og relevant kompetanse rettet mot utdannings- og helsesektoren, øvrig offentlig sektor, næringsliv og jord- og skogbruksnæringen.

Høgskolen rekrutterer godt og har studier som tiltrekker seg søkere og det arbeides kontinuerlig og systematisk med utvikling av studieprogram. Antall uteksaminerte kandidater på bachelornivå og 4-årige profesjons-utdanninger har hatt en jevn stigning over flere år. Det er også i år en liten økning, selv om vi ikke helt når våre ambisjoner. Høgskolen har over tid hatt fokus på innholdet og kvaliteten på utdanningene.

Kvalitative styringsparameter

Systematisk og målrettet studieprogramutvikling (E)

Studieprogramprosessen, som er en del av høgskolens kvalitetssystem, regulerer den årlige, systematiske gjennomgangen av høgskolens samlede studieprogram. Våren 2016 ble det gjennomført styrings- og ressursdialogmøter mellom høgskolens ledelse og avdelingene. Tema på disse møtene var avdelingens studieprogram og planer/fokus for videre utvikling, knyttet opp mot budsjett, ressurser og bemanningssituasjon. Innspill fra ressursdialogmøtene tas med i det videre arbeidet med studieprogrammet utover høsten. Prosessen løper kontinuerlig med tanke på langsiktig utvikling og planlegging av den samlede studieporteføljen. Studieprogrammet vedtas endelig av høgskolestyret i november.

De enkelte avdelingene har i løpet av høsten 2016 presentert sitt nåværende studietilbud og sine fremtidsplaner for høgskolestyret. Samtlige avdelinger har et tydelig fokus på å videreutvikle sine studietilbud i henhold til høgskolens strategiske mål. Det legges vekt på å styrke det samlede studieprogrammet gjennom å skape robuste fagområder og gjennomgående studieløp, hvor årsstudier og bachelorutdanninger er grunnstammen, og mastere og ph.d. -programmene representerer spissene. Eksempler på målrettet studieprogramutvikling ved avdelingene i 2016:

Kunnskapsdepartementet fastsatte 7. juni 2016 nye rammeplaner for femårige grunnskolelærerutdanninger for trinn 1-7 og 5-10 på masternivå. Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap har ved flere anledninger gjennom 2016 presentert sitt arbeid med å utvikle nye grunnskolelærerutdanninger på masternivå for høgskolestyret. Styret ble orientert om hvilke modeller som ble valgt for de to studieprogrammene og hvordan krav til akkreditering av studier, deriblant krav til fagmiljø, i henhold til forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) var oppfylt. Ved Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap er det også utviklet en ny *Master i Utdanningsledelse*. Studiet tilbys fra høst 2017 og kompletterer avdelingens mastertilbud innen skolefag. Målgruppen er ledere i skoler, barnehager og kommunale oppvekstenheter, samt personer som ønsker å kvalifisere seg for lederfunksjoner i utdanningssektoren. Med dette er høgskolen godt rustet til å møte lærerutdanningsreformen fra 2017

Avdeling for folkehelsefag jobber systematisk med å konsolidere sitt studieprogram og har i 2016 utviklet en ny *Master i kroppsøving og idrett*. Masterstudiet følger opp avdelingens satsing på helhetlige og gjennomgående studieprogrammer og legger grunnlaget for en framtidig PhD utdanning. Avdelingen tar sikte på å tilby masterprogrammet fra høst 2017.

Avdelingen har også utviklet en ny *Master i avansert klinisk sykepleie innen kommunehelsetjenesten*. Masterstudiet er en del av avdelingens utvikling av det sykepleiefaglige miljøet og vil bidra til nye muligheter for studentene til å ta en master rettet mot kommunehelsetjenestens behov innen sykepleie. Studiet planlegges igangsatt høsten 2017.

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag har i løpet av 2016 revidert porteføljen og erstattet *Bachelor i regnskap og revisjon* med en *Bachelor i økonomi og administrasjon – profilering regnskapsfører*. Årsaken til dette er en forventet lovendring gjeldende fra 2017 som innebærer at revisjonsutdanning ikke lenger kan tilbys på bachelornivå og at Bachelor i regnskap og revisjon dermed må fases ut. Studieplanen følger anbefalinger vedtatt av Nasjonalt råd for økonomisk administrativ utdanning (NRØA). Andre programmer er reviderte for å gi plass til emner knyttet til digitalisering eller obligatoriske metodeemner på grunn av økt etterspørsel i arbeidslivet etter kandidater som kan analysere data.

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag har ikke gjort større revideringer i porteføljen. Avdelingen har arbeidet målrettet med å systematisere utdanningsprogrammene arbeid med entreprenørskap og innovasjon og videreutviklet samarbeidsarenaene med arbeidslivet. Spesielt bra utviklet er samarbeidet med Ungt entreprenørskap som ender i presentasjoner av innovative ideer i Østerdalskonferansen. Avdelingen har også systematisert arbeidet med Bacheloroppgaveskriving som et ledd i studieprogramutvikling.

Som et ledd i høgskolens kvalitetsarbeid og som en del av Høgskolens kvalitetssystem, gjennomføres det regelmessige periodiske studieevalueringer, studiedialogmøter, med avdelingene. I 2016 ble dialogmøtene gjennomført med fokus på årsstudier og mindre studier (vår 2016) og BOA – studier (høst 2016) ved alle avdelinger.

Det ble også i 2016 utarbeidet en egen prosessbeskrivelse for utforming av nye BOA - studieplaner samt revidering av eksisterende planer. Prosessbeskrivelsene legges i Høgskolens utdanningshåndbok. Det er også implementert en ny rutine for etablering av mindre studier som inkluderer BOA – studier på lik linje med andre studier.

Kandidater og arbeidsgiveres tilfredshet med kandidater fra HH (E)

NIFUs kandidatundersøkelse fra 2015 ble publisert høsten 2016. Undersøkelsen omfatter personer som ble uteksaminert med en mastergrad eller tilsvarende våren 2015 og beskriver situasjonen ca. et halvt år etter fullført utdanning. Total svarprosent for Høgskolen i Hedmark var 51. Vi bruker resultatene fra undersøkelsen som grunnlag for å bestemme tiltak i videre arbeid med utdanningskvalitet. Ved å se på kandidatenes samlede vurderinger av utdanningen og lærestedet og samtidig se nøyere på utvalgte tema som for eksempel kandidatenes vurdering av hvordan de gjennom utdanningen har utviklet evne til refleksjon og kritisk tenkning, muntlig og skriftlig kommunikasjonsevne og evne til å tenke nytt. Dette gir et godt grunnlag for videre arbeid.

Høgskolen har gjennom flere år hatt egne kandidatundersøkelser for utvalgte utdanninger og fagområder. Den siste kandidatundersøkelsen ble gjennomført i 2015 og var knyttet til faglærerutdanningene og praktisk- pedagogisk utdanning. I 2016 ble det bestemt at Senter for praksisrettet utdanningsforskning, SEPU, som har gjennomført kandidatundersøkelsene ved Høgskolen i Hedmark, skulle se de tre tidligere undersøkelsene under ett og oppsummere erfaringer med undersøkelsene. Dette skal gi grunnlag for å bestemme hvordan vi bør gjennomføre våre kandidatundersøkelser fremover. En av erfaringene som er gjort underveis i arbeidet med kandidatundersøkelser, er blant annet at arbeidsgivere ikke i utstrakt grad har et forhold til hvilken institusjon deres ansatte er utdannet ved. Når rapporten blir klar, vil denne bli benyttet som et ledd i det videre arbeidet med å etablere et samlet kvalitetssystem for Høgskolen i Innlandet.

Alle avdelingene ved Høgskolen trekker inn representanter fra arbeids,- og samfunnsliv i ulike referansegrupper når det arbeides med studieprogramutvikling. Ved etableringen av den nye grunnskolelærerutdanningen ved Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap, ble det gjennomført møter med referansegrupper der praksisfeltet var representert. Master i utdanningsledelse ble etablert etter ønske fra, og i samarbeid med, skoleeiere i regionen.

Høgskolen har ulike arrangementer der studenter og ansatte møter og knytter kontakter med representanter fra arbeids- og samfunnsliv. For programmet Master i økonomi og ledelse ved avdeling ØLR, er det etablert en ordning med en fast næringslivkontakt blant de ansatte. Det etableres samarbeid gjennom bruk av gjesteforelesere og gjennom at de ulike næringsaktørene bidrar med case til seminarer og semesteroppgaver. Dette fremmer kontakt med de aktuelle bransjene.

Erfaringsdeling mellom avdelinger og utdanninger når det gjelder samarbeid med samfunns- og arbeidsliv er viktig. Vi må legge til rette for å dele og spre den praksis som har utviklet seg i tilknytning til enkelte utdanninger, og dette er et område for videre arbeid.

Studenters oppfatning av studiets relevans (Studiebarometeret) (E)

Studentenes oppfatning av studiets relevans er som i fjor det området de svarer mest positivt. Resultatet 4,2 er en liten nedgang fra i fjor, men det nasjonale snittet har gått ned noe mer. Studentene svarer mest positivt på spørsmålene om studiet er relevant for aktuelle yrkesområder (4,4) og om det gir kompetanse som er viktig i arbeidslivet (4,3). I oppfølgingsarbeidet tilknyttet studiebarometeret, hvor høgskoleledelsen har møter med avdelingsledelse, faglig tilsatte og studenter, trekker studentene frem at de kjenner seg igjen i resultatene fra barometeret på dette området.

Kvantitative styringsparameter

	<i>Resultat</i>					<i>Ambisjon</i>
	2012	2013	2014	2015	2016	2016
Antall kandidater bachelornivå (+ 4-årige profesjonsutdanninger) (E)	721	901	796	867	879	1000
Antall kandidater masternivå (E)	73	110	122	124	127	135
Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (N) (NIFU/Kandidatunders.)	-	78,95	-	78,85	-	

* Første tall: Andel yrkesaktive. Andre tall: Andel som synes utdanningen passer til innholdet.

Kommentarer til kvantitative parameter

Antall kandidater bachelornivå (+ 4-årige profesjonsutdanninger) (E)

Vi har hatt en svak økning av kandidattallet, men nådde ikke ambisjonen. Over en 10-års periode ser vi at vi har hatt en jevn stigning, med unntak av en spesiell topp i 2013. Avdeling AØL har noe oppgang og ØLR har en svært stor oppgang. Oppgangen på ØLR skyldes i stor grad en ny bachelor som uteksaminerte kandidater for første gang, men hadde også oppgang på flere andre studier. LUNA hadde en markant nedgang, som skyldtes at arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning ikke uteksaminerte kandidater dette året (bare ca. hvert annet år) I tillegg oppsto det et stort fall i kandidatproduksjonen ved overgang fra førskolelærerutdanning til barnehagelærerutdanning. Avdeling FH har hatt en svak nedgang i kandidatproduksjonen, med størst nedgang i faglærerutdanning i kroppsøving. Se også virksomhetsmål 1.1 om andel kandidater som gjennomfører der bare heltidsstudenter telles.

Antall kandidater masternivå (E)

Også her har vi hatt en svak økning omtrent som fjorårets økning, men heller ikke her har vi nådd ambisjonen. Avdeling ØLR og AØL øker antallet masterkandidater, mens det er en

nedgang på FH og LUNA. Se også virksomhetsmål 1.1 om andel kandidater som gjennomfører, der bare heltidsstudenter telles.

Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (N) (NIFU/Kandidatunders.)

Det har ikke vært noen NIFU-undersøkelse på dette i 2016.

Virksomhetsmål 2.2

Høgskolen i Hedmark skal videreutvikle forsknings- og utviklingsarbeid med høy kvalitet knyttet til utdanningsprogrammene. Det legges særlig vekt på profesjonsrettet FoU og på FoU rettet mot arbeids- og samfunnsliv med regionale, nasjonale og internasjonale perspektiver. Forskningen skal skje i robuste fagmiljøer som samarbeider nasjonalt og internasjonalt.

Kvantitative styringsparameter

	Resultat					Ambisjon
	2012	2013	2014	2015	2016	2016
Andel vitenskapelig tilsatte som bidrar til publikasjonspoeng (E)	43 % 115 av 267,26	34 % 102 av 297,72	48 % 150 av 313,35	45 % 151 av 337,55	46 % 160 av 348,85	50 %
Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk (N) (DBH)	24 215 6 471 955 : 267,26	50 515 15 039 538 : 297,72	58 721 18 524 000 : 315,46	55 111 18 603 000 : 337,55	53 975 18 832 000 : 348,9	20 000 000
Andel forskningsinnsats i MNT-fag (N) (DBH)		31,7%		26 %		32 %

* Tallene for 2015 er ikke klare fra NIFU før november 2016

Kommentarer til kvantitative styringsparameter

Andel vitenskapelig tilsatte som bidrar til publikasjonspoeng (E)

For HH har hatt en ambisjon om å vokse både som utdannings- og forskningsinstitusjon har denne egendefinerte parameteren vært viktig. Vi har satset på å bygge FoU-kulturer med blant annet å ha strategiske forskningsområder på alle avdelinger. Utviklingen av denne parameteren har i all hovedsak vært positiv. I 2016 når vi ikke målet vårt, selv om tre av våre fire avdelinger øker sin publisering. LUNA har en nedgang i antall publikasjoner sammenlignet med tidligere år. Mange forskningsmiljøer har lagt ned mye arbeid i søknadsskriving til eksterne programmer i 2016, noe som går litt på bekostning av forskningspublisering.

Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk (N) (DBH)

Tallene viser inntekter til forskningsprosjekt som er finansiert av Forskningsrådet og Regionalt forskningsfond. De siste tre årene har høgskolen etablert et stabilt høyt nivå her. Veksten de siste fem årene har vært formidabel og er et resultatet av avdelingenes arbeid med å etablere og stimulere sterke forskningsmiljø med et særlig fokus på innhenting av eksterne forskningsmidler.

Alle avdelinger er involvert i prosjekt som bidrar til dette tallet. Prosjektene er finansiert av en rekke av Forskningsrådets program, deriblant BEHANDLING, ENERGIX, EUROPA, FINNUT, FORNY2020, FRIHUMSAM, FRIMEDBIO, MATFONDAVTALE og VRI. Det har blitt sendt en rekke søknader til Forskningsrådet og RFF i løpet av 2016 til følgende program: BIA, BIONÆR, FINNUT, FORNY, FRIHUMSAM, HELSEVEL, MATFONDAVTALE, SAMKUL og VAM.

Andel forskningsinnsats i MNT-fag (N)

Tallene her er hentet fra NIFUs FoU-statistikk, som offentliggjøres i oddetallsår.

Det er hovedsakelig institutt for naturvitenskap og teknologi, LUNA, og avdeling for anvendt økologi og landbruksfag, AØL, som bidrar til høgskolens forskningsinnsats i MNT-fag. Begge fagmiljøer bidrar sterkt til forskningsaktiviteten ved høgskolen og har i flere år hentet inn forskningsmidler fra RFF og Forskningsrådet, noe som vises tydelig i høgskolens økning i inntekter fra disse kildene de siste fem årene. Dette bidrar til begge miljøers arbeid med å følge opp den nasjonale satsningen på MNT-fag. Forskerne på institutt for naturvitenskap og teknologi har opparbeidet et sterkt samarbeid med ulike aktører innen næringsliv og forskningsinstitutter i regionen. Deltagelse i Arena Heidner har vært viktig her. Instituttet er for tiden involvert i flere prosjekt finansiert av Forskningsrådet, deriblant i programmene BIONÆR, FORNY2020, FRIMEDBIO, MATFONDAVTALE og en rekke prosjekt finansiert av RFF. Sentralt på AØL er ph.d.-utdanningen innen Anvendt økologi og det fagmiljøet som bygger opp under denne satsningen. Avdelingen er for tiden involvert i flere prosjekt finansiert av Forskningsrådet og RFF, deriblant i programmene BIONÆR, FORSKERSKOLER, SHP og VRI.

Virksomhetsmål 2.3

Høgskolen i Hedmark skal bidra til samfunnsutviklingen, utvikle rollen som kompetansedrivkraft i Hedmark og Innlandet, formidle forskning og være nav i faglige nettverk som knytter regionen til nasjonale og internasjonale kunnskapsmiljøer.

Kvantitative styringsparameter

	<i>Resultat</i>					<i>Ambisjon</i>
	2012	2013	2014	2015	2016	2016
Antall formidlingsbidrag* (E)	605	805	929	718	632	900
Andel åpent tilgjengelige vitenskapelige artikler i HH-Brage (E)	35 %	54 %	60 %	48 %	57 %	60 %

* antall registreringer i Cristin unntatt vitenskapelige poenggivende registreringer og doktor- og mastergradsavhandlinger.

Kommentarer til kvantitative styringsparameter**Antall formidlingsbidrag* (E)**

Formidling er en vesentlig del av høgskolens samfunnsoppdrag og en naturlig forlengelse av høgskolens valg av en praksisnær forskningsprofil. Ambisjonen om å bidra til en mer kunnskapsbasert offentlig sektor og næringsliv gjør det viktig å drive aktiv formidling av resultater og stimulere ansatte til å delta i offentlig debatt. På denne måten blir høgskolens kompetanse også mer synlig. Siden vår region er en lite FoU-intensiv region, er dette vesentlig for høgskolens regionale rolle.

Det er en åpenbar underregistrering av formidlingsbidrag i Cristin. Særlig gjelder dette mediebidrag, populærvitenskapelige og faglige foredrag, samt kunstnerisk produksjon. Vi har gjort noen faglige ledelsesgrep som bidrar til økt bevissthet om registrering av formidlingsbidrag. Blant annet bruker vi Cristin-registreringer i vurdering av kandidater til den årlige formidlingsprisen, og høgskolens forskere må i sine planer synliggjøre hvordan de gjør forskningsresultater tilgjengelige for ulike brukergrupper.

Høgskolen meldte seg inn i forskning.no i 2012 noe som har bidratt til mer synliggjøring av resultater i mediene. Sentralt i den allmennrettede formidlingen er også høgskolens innsats i de årlige Forskningsdagene, med mange ulike arrangementer. Høgskolen har også bidratt med tre lærebøker og ni populærvitenskapelige bøker i 2016.

Andel åpent tilgjengelige vitenskapelige artikler i HH-Brage (E)

Høgskolebiblioteket ved HH har arbeidet systematisk de siste årene med å gjøre mest mulig av høgskolens publisering åpent tilgjengelig og har i stor grad lyktes med arbeidet. Blant høgskolene med et relativt stort publiseringsvolum, har HH ligget best an sammen med HiOA. Årets resultat er for øyeblikket på 57 %, men arbeidet pågår fortsatt og andelen offentlig tilgjengelige artikler kommer til å øke.

For å stimulere publisering i åpen tilgang tidsskrifter opprettet HH et publiseringfond i 2014. Bruken av fondet har økt hvert år. I 2016 ble fondet på 150 000 brukt opp og det ble innvilget ytterligere midler. Fondet økes og videreføres i 2017.

Virksomhetsmål 2.4

Høgskolen i Hedmark skal være aktiv tilbyder og leverandør av eksternt finansiert etter- og videreutdanning og forsknings- og utviklingsarbeid som bidrar til livslang læring, innovasjon og verdiskaping i privat og offentlig sektor.

Høgskolens bidrags- og oppdragsinntekter er høye og høgskolen opprettholder det høye aktivitetsnivået også i 2015 og 2016. Høgskolen har vært en aktiv og innovativ tilbyder og leverandør av eksternt finansiert etter- og videreutdanning og forsknings- og utviklingsarbeid over flere år.

Kvantitative styringsparameter

	<i>Resultat</i>					<i>Ambisjon</i>
	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2016</i>
Andre bidrags- og oppdrags- inntekter per faglig årsverk (N)	217'	193'	224'	209'	221'	65 000'
(DBH)*	:267,3	:297,7	:315,5	:337,6	:348,9	

* Andre enn Bidragsinntekter fra Forskningsrådet (Ref. styringsparameter på v.m. 2.2)

Kommentarer til kvantitative styringsparameter**Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (N)**

Høgskolens bidrags- og oppdragsvirksomhet er blant landets største sett i forhold til bevilgning. Dette er resultat av tett kobling mot praksisfeltet, systematisk satsing på kvalitet i oppdrag, og av at HH har vunnet store anbudskonkurranser om omfattende nasjonale oppdrag innen helse, utdanning og ledelse. Oppdragsvirksomheten har utviklet seg til å bli en tydelig profil ved høgskolens virksomhet.

Inntekter fra andre bidrags- og oppdragsaktiviteter per faglig årsverk for statlige institusjoner i perioden 2009-2015 har vært stabil. I 2015 var det i gjennomsnitt 157 000 kroner per faglig ansatt, noe som tilsvarer en realvekst på to prosent siden 2009 (Tilstandsrapporten 2016, s. 185). HHs inntekter fra andre bidrags- og oppdragsaktiviteter har vært stabilt høye de senere årene, og er i forhold til antall faglige stillinger svært høy.

Høgskolen er godt fornøyd med at vi lykkes med å opprettholde det høye aktivitetsnivået også i 2015 og 2016, og konstaterer at vi over flere år kan vise til en svært god utvikling. Inntektene er avhengig av at vi hele tiden lykkes med å få nye oppdrag, noe som i stor grad avhenger av sterke fagmiljøer med relevant kompetanse, og at vi er organisert slik at samarbeidet med eksterne aktører fungerer godt.

Sektormål 3

God tilgang til utdanning

Virksomhetsmål 3.1

Høgskolen i Hedmark skal tilby livslang læring i stimulerende og aktive læringsmiljøer på campus og i fleksible utdanningstilbud for ulike målgrupper

Høgskolen arbeider fortsatt aktivt for å utvikle studier for ulike målgrupper innenfor vår region og våre fagområder. Vi samarbeider med flere ulike partnere og kommuniserer med mange instanser for å ha grunnlag for å utvikle kvaliteten på hele spekteret av studier. I tillegg til å tilby stadig flere fleksible utdanninger, arbeider høgskolen med å utvikle ansattes pedagogiske og fagdidaktiske kompetanse. Høgskolens søkere har fortsatt en høyere gjennomsnittsalder enn i sektoren. Høgskolen har også en høyere andel realkompetansesøkere enn i landet for øvrig. Tilrettelegging for livslang læring er en viktig del av høgskolens virksomhetside nedfelt i strategisk plan og høgskolen arbeider kontinuerlig med å utvikle relevante studietilbud.

Kvantitative styringsparameter

	Resultat					Ambisjon
	2012	2013	2014	2015	2016	2016
Antall kvalifiserte primærsøkere per studie plass (E)	1,4	1,6	1,7	1,7	1,9	1,7
Andel fleksible studenter** (E)	31 %	30 %	26 %	26 %	22 %	30 %
Antall studieprogram som tilbys på deltid (E)	26 av 89	31 av 95	30 av 96	35 av 99	34 av 95	35
Antall utenlandske studenter (DBH) (E)	300	314	388	462	492	470
Tilfredshet med studiet og studiestedet (E)*	86 %	84 %	82 %	82 %	81 %	84 %
Kandidatmåltall på helse- og lærerutdanningene (N)	422	568	612	662	594	549

* Andel som svarer at de er Fornøyd eller Svært fornøyd på spørsmålet «Alt i alt – hvor fornøyd er du med studiet og studiestedet ditt» i høgskolens tilfredshetsundersøkelse.

** Egen- og eksternfinansierte

Kommentarer til kvantitative styringsparameter

Antall kvalifiserte primærsøkere per studie plass (E)

Høgskolen hadde en ambisjonen om å opprettholde antall kvalifiserte primærsøkere per studie plass på 1,7 i 2016. Resultatene viser en økning. I 2016 var det 1,9 kvalifiserte primærsøkere per studie plass. Noe av forklaringen er en liten nedgang i antall studie plasser og dessuten ca. 10 % (nesten 300) flere søkere enn i 2015.

Totalt hadde høgskolen 7916 (7013 i 2015) søkere i det nasjonale og lokale opptaket i 2016 (nasjonalt opptak 3576 og lokalt opptak 3368). Det er oppgang i søkertall for alle avdelinger.

Nasjonalt gikk søkertallene opp med 3,2 %, mens høgskolen økte med 4,65 %. Dette betyr at HH økte mer enn landsgjennomsnittet i år. Høgskolens andel av total søkning nasjonalt har steget jevnt de siste årene, fra 1,88 % i 2011 til 2,67 % i 2015. Innenfor økonomi- og ledelsesfag er høgskolen den største i østlandsområdet. Også innenfor sykepleie, grunnskolelærer- og barnehagelærerutdanninger hevder høgskolen seg godt nasjonalt.

De store profesjonsutdanningene i HH har økt søkerantallet de siste årene. Det var 162 førsteprioritetssøkere til grunnskolelærerutdanning (GLU) 1-7 i 2016, 87 av dem var kvalifiserte. 127 studenter fikk tilbud om studieplass, og 82 var registrert som aktive studenter pr. 1. oktober. Dette er en nedgang på 11 studenter siden i fjor. Det var 102 førsteprioritetssøkere til GLU 5-10 i 2016, og 66 av dem var kvalifiserte. 113 fikk tilbud, og 63 studenter møtte til studiestart og var aktive 1. oktober. Etter det nye karakterkravet ble innført møtte det 13 færre studenter enn i 2015. Til BA i sykepleie var det totalt 674 førsteprioritetssøkere. 400 fikk tilbud og 262 møtte til studiestart og var aktive 1. oktober.

Høgskolen ønsker å arbeide målrettet for å sørge for 'rett student til rett studium'. Det ble også i 2016 gjennomført ulike møter og seminarer hvor personell knyttet til studieadministrasjonen sentralt og lokalt deltok sammen med ansatte fra blant annet seksjon for marked- og kommunikasjon. Det ble delt erfaringer med ulike tiltak som kan sikre at søkere får riktig informasjon med høy kvalitet til rett tid. Modeller for kontakt med, og informasjon til, søkere før og rett etter studiestart, var ett av flere områder for erfaringsutveksling.

HH har hatt en positiv søkerutvikling over flere år, og høgskolen rekrutterer en høyere andel studenter utenfor eget fylke enn mange andre høgskoler. Det er likevel primært søkere fra Hedmark og tilgrensende fylker på Østlandet som utgjør hovedgruppa av søkere. Høgskolen har også fått en mer robust flere søkere til hver plass. Antall primærsøkere pr studieplass har økt fra 1,96 i 2012 til 2,29 i 2016. Studietilbudene som lyses ut i det lokale opptaket, blant annet masterstudiene, har også hatt meget positiv vekst siste årene. Høgskolens søkere har en høyere gjennomsnittsalder, og en høyere andel er realkompetansesøkere enn i landet for øvrig.

Rekruttering

Høsten 2016 ble det for fjerde år gjennomført en rekrutteringsundersøkelse i høgskolen. I undersøkelsen ønsket vi å få opplysninger om hvordan nye studenter finner fram til informasjon om høgskolen, og om hva som fører til at de velger høgskolen som studiested. Undersøkelsen søker også å belyse hvordan studentene opplever oppstartsfasen og det å være ny student. Avdelingene benytter undersøkelsen blant annet i sin evaluering av studiestart sammen med studenter som påtar seg oppgaver og fadder-roller.

Hjemmesidene er fortsatt sentrale i rekrutteringssammenheng, sammen med informasjon fra Samordna opptak. Hele 88 % (87 % i 2015) av respondentene var fornøyd, eller svært fornøyd med den kontakten de hadde med høgskolen før de begynte. Selv om dette er et godt resultat, må vi fortsatt arbeide systematisk videre for å bli bedre.

Undersøkelsen belyser videre hva studentene vurderer som viktigst for valg av utdanning og studiested. Svarene på dette spørsmålet har gjennom fire år endret seg noe, og endringen er systematisk for noen av alternativene. Fagtilbudet, og at en kan studere ved siden av jobb er det viktigste for valg av utdanning og studiested. Samlet sett er rett fagtilbud det viktigste grunnlag valg for alle. I år ser vi brudd med noen tendenser som har gått i flere år. Det er for eksempel igjen flere som svarer rett fagtilbud, og færre som svarer studier ved siden av jobb, eller studier på nettet. Tallene for campusene viser stort sett samme mønster som i 2015, men med noen brudd. Det er for eksempel ved avdeling for anvendt økologi og landbruksfag på Evenstad og Blæstad langt færre som svarer studier ved siden av jobb og å kunne studere på nettet, men dette er en tilbakekomst til 2014-nivå, så her var fjoråret spesielt. Gradsstudiene er markant høyere enn de korte studiene på karrieremuligheter og et generelt positivt inntrykk av høgskolen. De korte utdanningene er markant høyere på å studere ved siden av jobb og på nettet.

Dette er et spørsmål som først og fremst og helt tydelig skiller på alder. Rett fagtilbud er omtrent like viktig for alle. For øvrig er det store og klare aldersforskjeller. Vektleggingen av å kunne studere ved siden av jobb og på nettet stiger svært tydelig med alder, mens alle de resterende svaralternativene er viktigst for de yngste.

Nettsidenes sentrale betydning gjør at vi stadig arbeider med en videreutvikling av disse. Høgskolen fortsetter også med satsingen på et rekrutteringsteam av studenter som bistår og bidrar i rekrutteringskampanjene. Teamet rekrutteres og læres opp av høgskolens kommunikasjons-seksjon til å være ambassadører for høgskolen og samtidig være gode rådgivere for studiesøkende. Det legges vekt på ærlig og åpen kommunikasjon om studienes innhold, jobbmuligheter, og krav og forventninger til studentenes innsats. Høgskolens satsing på hyppige studentblogginlegg på høgskolens hjemmesider, er også et ledd i å få rett søker til rett studie. Studentene skildrer her sine studiehverdager under mottoet «Ærlighet varer lengst».

Andel fleksible studenter (E)

Andelen av studentene som er nettstudenter eller desentrale studenter har sunket tydelig, og er lavere enn på mange år. Men er imidlertid bare litt lavere enn snitttallet for høgskolen over tid. Antall desentrale studenter har gått ned med 7-8 % mens antall nettstudenter har gått ned med over 15 %. Disse tallene påvirkes av variasjonene i både ordinære campusstudier og de fleksible. 2015 hadde det høyeste antall fleksible studenter på lenge, og en av grunnene var oppstart av flere korte videreutdanninger som nå er avsluttet og som ikke gjennomføres hvert år.

Antall studieprogram som tilbys på deltid (E)

Antall deltidsstudier holder seg i år omtrent på nivå med fjoråret med 34.

Antall utenlandske studenter (E)

Dette er en parameter som har steget tydelig hvert år i en årrekke. Vi hadde i 2016 nesten 500 utenlandske studenter, mens vi for 4 år siden hadde 300. Dette er en betydelig økning. Hovedgrunnene ligger i en ny engelskspråklig master i Landbruk, økning av studenttallet på engelskspråklig master i Bioteknologi, økning i antall utvekslingsstudenter og flere skandinaviske studenter i norskspråklige utdanninger som sykepleierutdanning og en del videreutdanninger.

Tilfredshet med studiet og studiestedet (E)

Tilfredsheten målt i vår egen studenttilfredshetsundersøkelse viste en liten nedgang fra de siste årenes nivå. Det må imidlertid bemerkes at vi må være godt fornøyd med at dette tallet har ligget over 80 % hvert år siden 2008, med et toppår i 2012 med 86 %.

Etter initiativ fra studentene arbeidet høgskolens læringsmiljøutvalg i 2016 frem nye retningslinjer for håndtering av mobbing og trakassering. Læringsmiljøutvalget initierte også et arbeid for å få på plass høgskolens ruspolicy. Læringsmiljøutvalget benyttet sine møter på de ulike studiestedene som kontaktmøter for universell utforming.

Kandidattall på helse- og lærerutdanningene (N)

Kandidatmåltallet er et minstekrav fra KD til antall uteksaminerte kandidater i helse- og lærerutdanningene i den enkelte institusjonen. Kandidattallet har falt med ca. 10 % fra 2015 til 594 i 2016. Det imidlertid fortsatt godt over kravet fra departementet for 2016 på 549. Vi ligger mest over kravet på sykepleierutdanningene, faglærerutdanningene og PPU, og mest under kravet på grunnskolelærerutdanning 1-7. Høgskolen har et fortsatt et sterkt fokus på oppfølging av grunnskolelærerutdanningene. 5-10-utdanningen har økt kandidatproduksjon år for år, mens 1-7-utdanningen holder seg forholdsvis stabil.

Sektormål 4

Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Virksomhetsmål 4.1

HH skal videreutvikle sin profil og sine faglige spissområder, og gjennom bevisst kompetansebygging sikre god kvalitet og profesjonalitet i alle deler av høgskolens virksomhet.

Kvantitative styringsparametere

	Resultat					Ambisjon
	2012	2013	2014	2015	2016	2016
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings- og forskerstillinger (E)	45 %	45,2 %	51,3	51,1 %	51,1 %	52 %
Antall årsverk professorer (E)	23,15	30,7	33,9	37,4	36,5	40

Kommentarer til kvantitative styringsparametere

Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings- og forskerstillinger (E)

Andel førstestillinger er stabilt sammenlignet med 2015. Alle avdelinger har over tid arbeidet bevisst med å øke andelen førstestillinger, og ved avdelingene for lærerutdanning og naturvitenskap, økonomi og ledelse og anvendt økologi og landbruksfag har de aller fleste som tilsettes fast, førstekompetanse. Avdeling for folkehelsefag er fortsatt den avdelingen som har lavest andel førstestillinger, særlig sykepleierutdanning og tannpleierutdanning er studier med svært korte tradisjoner som høyere utdanning, og det er fortsatt et begrenset antall førstekompetente i Norge på disse områdene. Rekruttering av førstekompetente er derfor vanskelig. Avdelingen har imidlertid høye ambisjoner og har iverksatt tiltak for intern utvikling av førstekompetanse, som vi antar at vil resultere på litt sikt.

Antall årsverk professorer (E)

Høgskolen har hatt en liten nedgang i antall professorårsverk fra 2015 til 2016. Dette skyldes bl.a. at flere professorer siden det offisielle talletidspunktet i 2015 har gått av med alderspensjon, eller har redusert sin stilling. Det foregår fortsatt målrettet rekruttering av professorer for generelt å styrke høgskolen innenfor de områder der høgskolen gir MA-utdanninger, og for å opprettholde faglig tyngde/erstatte avgang innenfor de områder der høgskolen gir doktorgradsutdanninger.

Virksomhetsmål 4.2

HH skal være en effektiv institusjon, ha høy kvalitet i økonomi-, personal- og annen ressursforvaltning, og søke kontinuerlig forbedring i ledelse, organisering og administrasjon til støtte for den faglige virksomheten innenfor en flercampusstruktur. Interkontroll løsninger tilpasset vesentlighet og risiko inngår som del av dette.

Kvalitative styringsparametere

Langsiktig virksomhetsplanlegging med tilhørende ressursstyring. (E)

Høgskolen har siden 2013 utviklet et langtidsbudsjett med en horisont på tre år, med årlig rullering. Arbeidet med langtidsbudsjettet for perioden 2017-2019 ble startet i februar 2016, og utgjorde en del av grunnlaget for årsbudsjettet for 2017. Gjennomførte styrings- og ressursdialogmøter har satt fokus på langsiktig virksomhetsplanlegging for hver enkelt avdeling.

Det er gjennomført styrings- og ressursdialogmøter med hver avdeling i 2016, hvor fokuset har vært økonomi, bemanning og langsiktige planer.

Gjennom virksomhetsrapporter til hvert styremøte blir styret informert om status innenfor økonomi og personal.

I 2015 ble det rettet særlig oppmerksomhet mot internkontroll. Dette fokuset har blitt videreført i 2016, og høgskolen har iverksatt tiltak for å sikre effektiv drift, pålitelig rapportering og overholdelse av lover og regler.

Som et ledd i fusjonsarbeidet har administrasjonen hatt særlig fokus på arbeidet med sikker drift, og har gjennom dette identifisert og samordnet funksjoner og systemer som er kritiske for å gjennomføre de

Målrettet arbeid med sikte på å bygge en utviklingsorientert og fremmede ledelses- og medarbeiderskapskultur. (E)

Høgskolen i Hedmark har over flere år rettet oppmerksomhet mot samspillet mellom godt lederskap og godt medarbeiderskap. God involvering av medarbeidere og samspill med sikte på å skape et samarbeidsklima hvor medarbeidere har forståelse og respekt for hverandres oppgaver, har vært sett som en nøkkel til et kreativt og godt arbeidsmiljø der medarbeidere tar ansvar. Høgskolen har ønsket å utvikle en ledelsesforståelse der ledere både ser medarbeidere med tillit og samtidig evner å utfordre dem. Våren 2016 har det blant annet vært gjennomført tre kurs-/seminardager for ledere, verneombud og tillitsvalgte. Og det er gjennomført obligatorisk ledertreningsdag under ledelse av Rolf Olsen, for å styrke ledere i å være tydelig i sine tilbakemeldinger til medarbeidere.

Kvantitative styringsparametere

	<i>Resultat</i>					<i>Ambisjon</i>
	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2016</i>
Totalt antall årsverk (E)	458,5	507,4	525,6	556,1	582,0	575
Antall fremlagte periodiserte driftsregnskap per år. (E)	9	9	9	9	9	9
Antall fremlagte virksomhetsrapporter til styret per år. (E)	4	5	5	6	6	5
Antall bestillinger foretatt over HHs e-handelsløsning (E)	276	800	1065	1176	1175	1250
Antall studiepoeng per faglig årsverk (N)	844,51	801,84	799,22	788,05	789,94	790

Kommentarer til kvantitative styringsparametere

Totalt antall årsverk (E)

Det å holde seg innenfor det årlige stillingsbudsjettet er for høgskolen det viktigste styringsverktøyet i god økonomisk styring. Med bakgrunn i økt studenttall og en vesentlig økning i studiepoengproduksjonen gjennom flere år, med tilhørende styrking av den resultatbaserte inntekten, fortsetter høgskolen en økning i antall årsverk på tilsvarende det vi har hatt de siste årene. Økningen er i all hovedsak planlagt og hensyntatt i budsjettet, men vi ser at ved utgangen av året var antall årsverk noe over det som var budsjettet. Dette skyldes bl.a. tilsetninger som følge av økte prosjektmidler. Høgskolen følger årsverksutviklingen tett, og i arbeidet med langtidsbudsjett er utvikling i årsverk planlagt i tråd med høgskolens faglige satsinger og fremtidige utfordringer.

Antall fremlagte periodiserte driftsregnskap per år. (E)

Høgskolen fremlegger periodisert, avsluttet driftsregnskap ni ganger per år. Det bidrar til å sikre løpende oversikt over den økonomiske utviklingen, og gir grunnlag for intern dialog

og vurderinger av behov for justeringer i bruk av midler. Regnskapet blir kontinuerlig gjennomgått med de som har budsjettmyndighet. Dette arbeidet legger til rette for at høgskolens aktiviteter gjøres innenfor inntektsrammene.

Antall fremlagte virksomhets-rapporter til styret per år. (E)

Virksomhetsrapporten er et av de viktigste verktøy for å sikre høgskolestyret løpende innsikt i utviklingen av høgskolen på en rekke sentrale økonomiske og personalmessige områder. Ambisjonen om antall fremlagte virksomhetsrapporter i 2016 er nådd.

Antall bestillinger foretatt over HHs e-handelsløsning (E)

Antall bestillinger over e-handelsløsningen er noe under ambisjonen for 2016. Verdien av bestillingene har imidlertid gått opp.

Vi ser positive endringer fra i fjor selv om ikke antall bestillinger er økt. Antall bestillinger har holdt seg likt med i fjor, det vil si 1176, men totalsummen på bestillingene er økt med 8 millioner. Dette kan forklares med at vi isteden for flere bestillinger er blitt mer bevisst på å lage større bestillinger. Vi ser også at antall innkjøpsfakturaer utgjør en større prosentandel av antall faktura enn i fjor.

Vi har også klart å inngå avtaler med flere av de leverandørene hvor kjøp oversteg beløpsgrenser.

Fokusområdet i 2016 har vært å få økt graden av innkjøpsfakturaer samt identifisere og eliminere småfakturaer som kan komme fra mange diverse leverandører. Dette har vi kunnet gjøre ved å ha hatt fokus på å identifisere behov og om behovet allerede kunne dekkes gjennom en eksisterende rammeavtale.

Antall studiepoeng per faglig årsverk (N)

789,94 er en liten økning fra 2015, og vi er omtrent på samme nivå som de foregående 3 årene. Vi ligger forholdsvis høyt blant høgskolene i landet på denne parameteren. I tillegg ligger vanligvis høgskolene godt over universitetene. Antall studenter per faglig årsverk ligger også høyt i vår høgskolen, og særlig på avdeling ØLR.

Virksomhetsmål 4.3

HH skal sikre et helsefremmende og mangfoldig arbeidsmiljø.

Kvalitative styringsparametere

Systematisk oppfølging av arbeidsmiljø, mangfold og likestilling (E)

Arbeidet med det systematiske HMS-arbeidet skal bidra til at høgskolens overordnede målsettinger nås. HMS-arbeidet bygger på en strategi med fire innsatsområder: helsefremmende, forebyggende, oppfølgende og tilbakeførende arbeid.

Et ledd i det systematiske HMS-arbeidet er gjennomføring og oppfølging av medarbeiderundersøkelser. Høgskolen gjennomførte i 2016 en kurs- og seminarrekke for ledere, verneombud og tillitsvalgte med temaer knyttet til dels til medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i 2015 og dels øvrige relevante HMS-temaer.

Gjennom forebyggende tiltak som risikovurderinger, kartlegginger arbeidsplassvurderinger og medarbeidersamtaler drives et kontinuerlig og systematisk arbeid for å fremme helse og forebygge uhelse.

I samarbeid med arbeidsmiljøutvalget ved Høgskolen i Lillehammer ble det høsten 2016 arbeidet med å finne en modell for hvordan forhold knyttet til vernetjenesten og BHT skulle organiseres og drives fra fusjonstidspunktet 01.01.2017.

Arbeidet med mangfold, likestilling og antidiskriminering er forankret i Mangfold- og likestillingsutvalget, som ledes av rektor. Utvalget har fulgt opp tiltaksplanen for 2016.

Høgskolen har i noen av sine profesjonsutdanninger en skjev kjønnsfordeling. Det er økt bevisst het om å inkludere studenter i diskusjonen omkring hvilke faktorer som fremmer likestilling og hemmer diskriminering i student- og yrkesliv der ett kjønn er overrepresentert. Videre har høgskolen arbeidet for å styrke integreringen av utenlandske studenter og vurdert hvordan høgskolen kan bidra i flyktningssituasjonen.

Kvantitative styringsparametere

	Resultat					Ambisjon
	2012	2013	2014	2015	2016	2016
Sykefraværprosent (E)	4,67 %	3,22 %	3,31 %	3,64 %	4,5 %	4,0 %
Andel ansatte som er tilfreds på jobben (E)	82 %	*	*	85 %	*	*
Andel kvinner i dosent og professorstilling (N) (DBH)	27 %	38,4 %	35,6 %	38,3 %	36,4 %	40 %
Professorstilling			33,6 %	36,9 %	32,1 %	37 %
Dosentstilling			46,6 %	44,1 %	54,8 %	44 %
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (N) (DBH)	11,9 %	14,8 %	14,21 %	15,8 %	15,1 %	13 %

*Medarbeiderundersøkelse ikke gjennomført det aktuelle år

Kommentarer til kvantitative styringsparametere

Sykefraværprosent (E)

Høgskolen i Hedmark har et lavt sykefravær. Samlet for perioden 2010 – 2016 ligger sykefraværet i 2016 lavere enn ved starten av perioden. Det er likevel grunn til å vie oppmerksomhet mot utviklingen de siste to år, da sykefraværet har økt i denne perioden fra rekordlave tall i 2012 og 2013.

Avdelingenes arbeidsmiljøutvalg har gjennom 2016 blitt holdt løpende orientert om fraværssituasjonen ved avdelingene. Enkelttilfeller er fulgt opp i tråd med høgskolen retningslinjer. Oppfølgingsarbeidet har det vist at noe av sykefraværet kan være arbeidsrelatert. Det meste av sykefraværet skyldes imidlertid forhold utenfor arbeidsplassen. Det kan være vanskelig å identifisere tiltak for å redusere årsaker til sykdom, men det vil fortsatt være viktig å fortsette arbeidet med å tilrettelegge for å redusere konsekvensene av sykdom, slik at flere kan stå i jobb/komme raskere tilbake i jobb ved sykdom.

Høgskolen har tatt i bruk elektronisk hjelpeverktøy for lederne i oppfølgingen av sykemeldte, som gjør det enklere å følge opp oppgaver i forbindelse med sykemeldinger.

Andel kvinner i dosent og professorstilling (N)

Høgskolens ambisjon om kvinneandel i dosent- og professorstillinger ligger forholdsvis høyt over landsgjennomsnittet. Ambisjonsnivået er ikke nådd. Kvinneandelen i dosentstillinger ligger godt over ambisjonsnivået og i professorstillinger ligger det under ambisjonsnivået men tett oppunder landsgjennomsnittet.

Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (N)

Det har vært en liten nedgang i andel midlertidige i undervisnings- og forskerstilling. Dette peker i riktig retning og er på nivå med foregående år, men vi når ikke ambisjonen. Høgskolen drøfter årlig med de hovedtillitsvalgte bruken av midlertidige tilsetninger, med gjennomgang ned på individuelt nivå, og ser til at det ikke blir midlertidige tilsetninger ut over perioden på 4 år som fortsatt er den lovbestemte rammen i tjenestemannsloven.

Virksomhetsmål 4.4

Høgskolens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap skal bidra til å forebygge uønskede hendelser og minske konsekvensene dersom de skulle oppstå.

Kunnskapsdepartementet gjennomførte i desember 2015 tilsynsbesøk med høgskolens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og rapport etter tilsynsbesøket forelå i 2016. Departementets tilbakemelding er fulgt opp med blant annet revidering av kriseplanen, ferdigstilling av tiltakskort og gjennomføring av kriseøvelser.

Høgskolen har i 2016 arbeidet med fokus på samvirkeprinsippet og har videreutviklet samhandlingen med vertskommunene og lokale beredskapssetater. Beredskapsfagdag og kriseøvelse er planlagt og gjennomført i samarbeid med relevante samarbeidspartnere.

Høgskolen har i tett samarbeid med politiet ledet et arbeid med utarbeidelse av felles plan for beredskapstiltak for Terningen Arena og etablert beredskapsforum, bestående av alle leietakere på bygget. Denne ble ferdigstilt våren 2016.

Alle avdelingene har etablert samarbeid med vertskommunen og det lokale politi om samfunnssikkerhet og beredskap, og alle har igangsatt planlegging av gjennomføring av øvelse i løpet av 2017.

Samlet vurdering av måloppnåelse for sektormål 4.

Vi mener at Høgskolen i Hedmark er en effektiv institusjon, som oppnår gode resultater på tross av at høgskolen er blant de strammest finansierte i sektoren. Høgskolen har i 2016 styrket den faglige profilen ved alle avdelinger, har ytterligere økt studenttilstrømmingen, og har gjennom en streng økonomisk styring lagt grunnlaget for en helhetlig forvaltning av virksomheten der vi bygger kompetanse og utnytter økonomiske midler og menneskelige ressurser på en stadig bedre måte. Økonomistyringen, basert kortsiktig på jevnlig regnskapsavslutninger og langsiktig på langtidsbudsjettering, legger grunnlaget for å tilpasse virksomheten til rammevilkårene.

Vi mener at vi er i kontinuerlig forbedring av vårt arbeid med å tilby studentene relevante, gode utdanninger som gjør dem beredt for å fylle samfunnets behov for oppgaveløsning i forskjellige yrker og funksjoner. Vi mener videre at vårt arbeid med å utvikle forskningsvirksomheten ved høgskolen både bidrar til generell økning av kunnskap i samfunnet, og samtidig bygger opp under undervisningsarbeidet som utføres ved høgskolen. Studenter får forskningsbasert undervisning, og de involveres i økende grad i forskningen på måter som styrker deres kunnskaper om dennes betydning for samfunn og samfunnsutvikling.

Vi mener at høgskolen framstår som en attraktiv arbeidsplass, med interessante og utfordrende arbeidsoppgaver. Høgskolen har et lavt sykefravær og en høy avgangsalder. Det er god søkning til utlyste stillinger. Samtidig ser vi at det på en del områder er en økende konkurranse om faglig ansatte med den høyeste kompetanse. Vi mener at vi har et godt grunnlag for at vi sammen med Høgskolen i Lillehammer skal kunne bygge en solid og effektiv ny høgskole.

3.2 Midler til oppgradering av bygg ved selvforvaltende institusjoner

Høgskolen er ikke selvforvaltende i den grad at høgskolen ikke eier egne bygg, men har et forvaltningsansvar tilknyttet bygningsmassen på studiested Blæstad. Det meste av arealet tilknyttet studiested Blæstad er til fri disposisjon for høgskolen fra Hedmark Fylkeskommune mot at bygningsmasse og jordvei forvaltes på en måte som opprettholder standarden.

I 2016 har høgskolen derfor gjennomført noe oppgraderinger av studiestedet ved at det er investert i nytt dusj- og garderobeanlegg. Som en landbruksutdanning med en praksisbasert tilnærming er dette nødvendig for å ivareta hygieniske forhold ved studiestedet. I tillegg er investert i en annen form for ventilasjonsanlegg i ett av klasserommene som et prøveprosjekt. Dette prøveprosjektet skal gi erfaringer med ventilasjonsanlegg i gamle bygg som har en vesentlig lavere kostnadsramme enn det tradisjonelle kanalventilasjonsanlegget som krever høye investeringer gjennom ombygginger.

Studiested Blæstad har fortsatt udekte bygningsmessige behov for å tilfredsstille forventninger om inn klima og areal tilpasset dagens aktiviteter. Det er nedsatt en egen prosjektgruppe som skal se på mulige løsninger på infrastrukturen ved landbruksfagene i fremtiden.

3.3 Midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger

SAKS-midler til sammenslåing av Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Lillehammer er rapportert i årsrapport fra Høgskolen i Innlandet – Lillehammer kapittel 3.2.

3.4 Midler tildelt over kap. 281 post 01 og 45

Opprinnelig bevilgning fra Kunnskapsdepartementet (KD) var på kr 583 885'. I tillegg fikk HH kr 1 769' i supplerende tildeling (kap. 260 post 50 og kap. 281 post 01). Det var kr 1 169' til tre rekrutteringsstillinger i grunnskolelærerutdanningene, og kr 600' til finansiering av forkurs i matematikk for opptak til lærerutdanning. Tilsettinger er i prosess og midlene er avsatt, slik at de følger stipendiatperioden. Dette gjelder 1 midlertidig og to varige hjemler. Forkurs i matematikk er gjennomført i henhold til planene.

3.5 Supplerende tildelingsbrev

I forbindelse med sammenslåingsprosessen mellom HH og Høgskolen i Lillehammer (HiL) ble det utbetalt til sammen kr 8 500' i supplerende tildeling (kap. 260 post 50, SAKS¹-midler), hvorav HiL fikk utbetalt kr 2 500' mens HH fikk utbetalt kr 6 000'. Av midlene på kr 2 500' utbetalt HiL, har HH avregnet kr 706' i 2016. Midlene på kr 6 000' utbetalt HH er balanseført til bruk i 2017. Til slutt har HH fått kr 100' i andre tilskudd som også inngår i bevilgningen.

3.6 Byggeprosjekter med samfunns- og effektmål

I 2016 ble kurantprosjektet ved studiested Evenstad ferdigstilt og høgskolen har overtatt et administrasjonsbygg, omtalt som verdens mest energieffektive bygg. Administrasjonsbygget skal i løpet av levetiden komme med en tilførsel av energi, til omverdenen, som er høyere enn medgått energi til bygging og løpende forbruk.

Fra Statsbygg sin prosjektbeskrivelse: «Nybygget på Evenstad er et pilotprosjekt med svært høye miljøambisjoner. Bygget skal regnes som "nullutslippsbygg" når det gjelder utslipp av klimagasser fra konstruksjonsprosess, drift og materialer, definert som ZEB-COM-nivå (Zero Emission Buildings - Construction, Operation and Materials). Det betyr at man velger løsninger som sikrer at

¹ Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing.

klimagassutslipp fra konstruksjonsprosess, drift og materialer skal kompenseres gjennom produksjon av lokal, fornybar energi på Campus Evenstad.»

Andre arealtiltak

I løpet av høsten og vinteren 2016/2017 er det igangsatt målinger av arealeffektiviteten ved studiestedene Rena og Hamar for å kartlegge eventuelle infrastrukturelle behov disse studiestedene. Aktivitetsnivået og antallet brukere er i dag høyere enn det bygningsmassen er dimensjonert for, og høgskolen ønsker å kartlegge dette for å treffe godt med eventuelle tiltak som blir anbefalt med bakgrunn i målingene.

4. Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Overordnet vurdering

Vår vurdering er at Høgskolen i Hedmark har god styring og kontroll, og at overordnede føringer og krav i Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten, tildelingsbrev og rundskriv, etterleves.

Det har gjennom 2015 og 2016 blitt jobbet kontinuerlig med internkontroll og risikovurderinger. Høgskolen har utviklet virksomhetsovergrepene retningslinjer for internkontroll som beskriver «slik sørger vi for effektiv internkontroll hos oss». Internkontrollsystemet følger metodikken og de malene som er utarbeidet av Direktoratet for økonomistyring (DFØ).

Internkontrollen skal være en løpende prosess, integrert i alle høgskolens aktiviteter. Den skal være utformet slik at høgskolens målsettinger nås. Intern kontroll skal bidra til målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholdelse av lover og regler.

Med bakgrunn i retningslinjer for internkontroll har en tverrfaglig administrativ arbeidsgruppe gjennomført en internkontrollprosess i 2016, tilpasset de ressursene som har vært tilgjengelige i den perioden som vi samtidig har gjennomført en fusjonsprosess mellom Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Lillehammer. Fokuset i arbeidet har dreid seg mye om å bli kjent med metodikken, og gjøre alle de administrative fagområdene kjent med arbeidet.

I den første fasen av arbeidet – der målsettingen i 2016 har vært å få på plass et overordnet Internkontrollsystem ved HH, ble arbeidet definert som et prosjekt. Vi har startet arbeidet med å definere inn hvilke styringsdokumenter, fullmakts strukturer, prosedyrebeskrivelser, reglementer, retningslinjer mv, som kan defineres inn som deler av høgskolens Internkontroll system.

Arbeidet så langt har vist at Høgskolen i Hedmark har de fleste grunnlagsdokumentene vi trenger for å kunne dokumentere at vi har et internkontroll system på plass. Samtidig har arbeidet også vist at vi har noen mangler. Enkeltområder bør dokumenteres bedre.

Høgskolen har flere styrende dokumenter, prosedyrer og retningslinjer som er etablert for høgskolens interne styring og kontroll. De mest sentrale er: Tildelingsbrevet, Finansieringssystemet, Strategisk plan, avdelingenes Virksomhetsplaner, Lederhåndbok, Personelhåndbok, Utdanningshåndbok, Økonomihåndbok, HMS-håndbok, Innkjøpshåndbok, Arkivplan og IT-strategi.

Alle administrative fagområder har utviklet sine måldokumenter innenfor Internkontroll metodikken. Fremover vil vi arbeide med å få på plass en «best practise» metodikk, som i størst mulig grad skal være gjennomgående og lik innenfor alle administrative fagområder.

Risiko analysene gjennomført i 2016 innenfor alle administrative fagområder viser at Høgskolen i Hedmark har tilstrekkelig styring og kontroll på de administrative støtteprosessene, og at det på kort sikt ikke er behov for særlige tiltak utover de som ligger inne i dagens mål- og resultatstyringssystemer ved høgskolen.

Arbeidet i 2016 har hatt fokus på å etablere et internkontrollsystem som er tilpasset egenart og risiko for Høgskolen i Hedmark per 31.12.16. Gjennom fusjonen med Høgskolen i Lillehammer øker den samlede størrelsen - målt i økonomisk omsetning, ansatte og studenter med ca 40%. Dette betyr at det må etableres ett felles, mer omfattende intern kontroll system for den samlede nye høgskolen. En større forankring av internkontrollsystemet, samlet for hele Høgskolen i

Innlandet, vil gi høyere grad av styring og kontroll, og høgskolen som helhet vil kunne prestere bedre.

Styret ved HH vedtok i 2015 «Delegering av myndighet ved Høgskolen i Hedmark» og «Instruks for den daglige ledelse ved Høgskolen i Hedmark». Høgskoleledelsen har videre vedtatt «Instruks for lederstillinger ved Høgskolen i Hedmark» med videre delegering og generelle stillingsbeskrivelser for dekaner, instituttledere og ledere i Høgskoleadministrasjonens fellesledd.

Høgskolen i Hedmark tydeliggjør myndighet, roller og ansvar igjennom tildeling og forvaltning av fullmakter. Det etableres økonomiske fullmakter for ett år av gangen, for å få oversikt og kontroll over hvem som kan forplikte høgskolen innenfor bestemte rammer. Det eksisterer til enhver tid oversikt over hvem som innehar de ulike fullmakter og myndighet i høgskolens arkivsystem. Det medfølger signaturprøver til enhver delegert fullmakt og myndighet. Denne fullmaktstrukturen reduserer risikoen for økonomiske misligheter.

Reglene for delegering av fullmakter innen økonomiforvaltningen er nedfelt i «Hovedregler for økonomiforvaltningen». Det er et supplement til sentrale lover, bestemmelser og reglement.

Det er utviklet rutiner som operasjonaliserer og konkretiserer hvordan oppgavene skal gjennomføres. Og det finnes til enhver tid instruks, retningslinjer og rutiner tilgjengelig i høgskolens håndbøker (økonomihåndbok, personal håndbok og lederhåndbok).

Høgskolen avslutter og rapporterer regnskapet 9 ganger pr kalenderår. Økonomiske rapporter og resultater kvalitetssikres jevnlig mellom controller og budsjettansvarlig på den enkelte institutt/avdeling. Det gjør at ledere og budsjettansvarlige tidlig ser hvordan måloppnåelse og resultater står i forhold til fastsatte mål og resultatkrav, og tilrettelegger for at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres tidligst mulig.

Vår oppfatning er at høgskolens økonomistyring og dens matriseorganisering legger grunnlag for en effektiv, helhetlig forvaltning av virksomheten som utnytter økonomiske midler og menneskelige ressurser på en god måte.

4.2 Tiltak for avbyråkratisering og effektivisering

I 2016 har høgskolen videreført arbeidet med en rekke tiltak for effektivisering som ble startet i 2014. I forbindelse med fusjonsprosessen er høgskolen mer sårbar med tanke på effektivitet i den daglige driften, da store ressurser er satt av til fusjonsarbeid.

Innen økonomistyring har fokuset vært på arbeidsflyt i økonomisystemer. Gjennom økt digitalisering har flere prosesser gått fra å være manuelle til automatiske, noe som blant annet har redusert antallet korrigeringer og manuelle kontroller av regnskapet. Implementering av Agresso Web og Web-rapportering er utført i 2017.

Høgskolen har de senere årene hatt fokus på utvikling av håndbøker i den nettbaserte verktøyet Compendia. Disse er under kontinuerlig oppfølging og oppdatering, og gir de ansatte tilgang til rutiner, retningslinjer og beskrivelser. I 2016 kom vår Utdanningshåndbok i bruk. Den samler og gjør tilgjengelig for ansatte på alle campus alt som er aktuelt av styringsdokumenter og verktøy innenfor hele utdanningsområdet.

Digital eksamen er også et prosjekt vi forventer vil ha en effektiviseringsgevinst når det er gjennomført og eksamensvirksomheten er fullt digitalisert. Dette er en omlegging som berører både studenter, administrasjon og fagmiljøene. Svært mye papirbehandling og postsending blir fjernet og mange prosesser vil gå raskere og sikrere. I tillegg arbeider vi for at denne omleggingen også skal følges av et pedagogisk utviklingsarbeid som hever kvaliteten på det vurderingsarbeidet som gjøres av fagmiljøet overfor studentene.

4.3 Sikkerhet og beredskap

1. Høgskolen reviderte i 2015 sin overordnede ROS-analyse. I tillegg utarbeidet alle avdelinger lokale ROS-analyser tilpasset lokale forhold.
2. Det ble i 2016 gjennomført to kriseøvelser. Den første øvelsen ble gjennomført for høgskolens sentrale krisegruppe som en bordøvelse med spill elementer. Den andre øvelsen ble gjennomført i nært samarbeid med politiet som en fullskala øvelse for Avdeling for Folkehelsefag og høgskolens sentrale kriseledelse. Alle leietakere på Terningen Arena ble invitert til å delta i evakueringsøvelsen. Øvelsene er evaluert, både internt i høgskolen og i samarbeid med politiet og de øvrige leietakere ved Terningen Arena.
3. Departementets Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen, herunder beskrive virksomhetens styringssystem for informasjonssikkerhet har blitt behandlet i ledelsen. Styringssystem med tiltak og planer, er vurdert av Uninetts sekretariat for informasjonssikkerhet i oktober 2016. Høgskolens praksis og planer ble vurdert tilfredsstillende og i samsvar med sekretariatets forventninger.
 1. Styring og kontroll

Høgskolen har i løpet av de siste årene utviklet og revidert ledelsens styringssystem for informasjonssikkerhet. Styringssystemet er revidert i tråd med beste praksis fra sektorens sekretariat for informasjonssikkerhet, Uninett. Høgskolen har fått på plass et styringssystem og en organisering som forvalter dette med særlig fokus på personvern, risikovurderinger og planer. Styringssystemet er bygget opp med en styrende del, som i hovedsak er bygget på «Bestemmelser for informasjonssikkerhet i Høgskolen i Hedmark». Den styrende delen beskriver avgrensninger av styringssystemet, sikkerhetsmål og kriterier for akseptabel risiko, sikkerhetsstrategi og sikkerhetsorganisasjonen. Videre har styringssystemet en gjennomførende del som beskriver retningslinjer for utførelsen av konkrete arbeidsoppgaver og rutiner. Den gjennomførende delen av styringssystemet omfatter årsplaner, risikovurderinger og risikohåndteringsplan. Den tredje og siste delen av styringssystemet er den kontrollerende delen. I denne delen ligger retningslinjer for oppfølging, endring og kontinuerlig forbedring av arbeidet med informasjonssikkerhet. Kontrolldelen består av avviksmelding og håndtering av avvik, sikkerhetsrevisjon og ledelsens gjennomgang.
 2. Sikkerhet i digitale tjenester

Høgskolen bygger og forvalter informasjonssystemer i tråd med sektorens beste praksis, som er dokumentert gjennom Uninett fagspesifikasjoner. De fleste av våre fagsystemer er anskaffet som sektorløsninger, og risikovurderinger gjøres felles for sektor på systemsikkerhet og høgskolen gjør egne risikovurderinger for egen anvendelse og praksis.
 3. Digital beredskap

Høgskolen videreutvikler det preventive arbeidet, gjennom bedre overvåkning og trafikkanalyse, sammen med Uninetts program for Sikkerhetsanalyse.
 4. Sikkerhet i nasjonale felleskomponenter

Høgskolen benytter Det sentrale folkeregister for å kontrollere og forbedre integriteten i Personalsystemet (SAP) og i det Studieadministrative systemet (FS). Arkivløsningen (Public360) benytter Sikker Digital Postkasse for utsendelse av brev til privatpersoner.
 5. Kunnskap, kompetanse og kultur

Høgskolen i Hedmark har de siste årene deltatt på Nasjonal Sikkerhetsmåned i regi av NorSIS. Dette har løftet bevisstheten for informasjonssikkerhet, både hos ansatte og

studenter. Gjennom de siste årene har sikkerhetsarbeidet ved høgskolen hatt særlig fokus på systemeiere og regelmessige risikovurderinger av informasjonssystemene.

4. Rutine for melding og håndtering av avvik og sikkerhetsbrudd (jf. Personopplysningsforskriften § 2-6), er innført, og behandles etter retningslinjene i styringssystemet.

4.4 Lærlinger

Høgskolen har også i 2016 økt antall lærlinger innen service-elektronikerfaget, og har hatt en økning på 100 % fra 2014 til 2016, noe som er en dobling av departementets krav om 50% økning av antall lærlinger fra 2014 til 2016.

Høgskolen vil vurdere å ta inn lærlinger innen andre aktuelle fagområder etter at fusjonsprosessen er over og organisasjonen har satt seg.

4.5 Brukerorientering

Ordningene

Studentene er enhver høgskoles viktigste gruppe av brukere, og vi har gjennom mange år bygget opp et sett av ordninger for å gi oss et bilde av deres opplevelser av høgskolen. Disse inngår i høgskolens system for kvalitetssikring av utdanningen, som er utformet etter retningslinjer fra NOKUT og som føres tilsyn med derfra.

Studenttilfredshetsundersøkelse der får alle studenter spørsmål om et bredt spekter av forhold ved studiehverdag og læringsmiljø. *Rekrutteringsundersøkelse* der alle nye studenter blir spurt om søkeprosessen og oppstarten av studiene. Den nasjonale undersøkelsen *Studiebarometeret* spør et utvalg av studentene om hovedsakelig faglige forhold, men også noe om læringsmiljø og annet. I alle disse undersøkelsene har vi de siste årene hatt en svarprosent på 45 – 50 %. I tillegg til disse undersøkelsene har vi en ordning med *undervisningsevaluering* av hvert enkelt undervisnings-emne som gjennomføres. Og som en løpende sikring av det lokale forhold på campus har vi også en ordning med *lokale dialogmøter mellom studentråd og avdelingsledelse* ca. hver 2. uke.

Resultater

Alle disse undersøkelsene og dialogprosessene gir oss mye informasjon om både mottas og behandles på ulike nivåer i organisasjonen. Noen hovedtrekk fra siste år:

Hovedinntrykket fra oppsummeringsspørsmålene i disse undersøkelsene er at våre studenter er godt fornøyd med høgskolen, og det tilbudet de får her. Ved høstens studiebarometeret skåret vi over nasjonalt snitt på 7 av 8 hovedområder, og i tilfredshetsundersøkelsen har over 80 % svart at de er tilfreds eller svært tilfreds med høgskolen. Vi ser også at det er faglige forhold som er aller viktigst for den samlede tilfredshet, i tillegg til forhold rundt service og informasjon. De fysiske forholdene for undervisning er det punktet der vi har størst positivt avvik fra nasjonalt snitt på studiebarometeret. Forhold rundt oppstart av studiene har vi jobbet mye med på hver campus som følge av en del kritiske signaler fra rekrutteringsundersøkelsen. Utviklingstiltak for undervisningen er også innrettet etter en del signaler fra tilfredshetsundersøkelsen. Prosjekt for digital eksamen har høyt trykk etter signaler om dette fra de samme undersøkelsene.

Tiltak

På grunnlag av brukerundersøkelser og analyser legges det tiltaksplaner på alle nivåer i høgskolen (institusjons-, avdelings- og studienivå). Tiltak på institusjonsnivå som har vært på iverksatt i 2016 og som vil følges opp videre, er beskrevet i vår siste kvalitetsrapport i juni. Disse handler i hovedsak om:

- Systematisk utviklingsarbeid for bedre fleksibel utdanning, som gir flere studenter god undervisning uavhengig av tid og sted.
- Oppfølging av resultatene av Studiebarometeret på hvert enkelt studieprogram. Faste ordninger som sikrer at dette blir gjort.

- Fortsatt arbeid for å sikre at flere studenter gjennomfører studiene på normert tid.
- Styrking av det høgskolepedagogiske utviklingsarbeidet.
- Fortsatt arbeid med karakterbruk og sensorveiledninger ved eksamen
- Videre arbeid med innføring av digital eksamen
- Arbeid med studentinvolvering i FoU-arbeidet
- Samordning av de ulike studentundersøkelsene slik at vi får samlet og analysert god og nyttig informasjon på en effektiv måte.

4.6 Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Høgskolen har i samarbeid med NTNU Gjøvik og HiL gjennomført informasjonsdag for flyktninger. HHs engelskunderviste Masterprogram og NOIS, samt noen av våre norskunderviste studieprogram som kan være interessante for asylsøkere på sikt ble presentert.

Høgskolens likestillingsredegjørelse, vedlegg til årsrapporten, inneholder en mer omfattende redegjørelse for dette temaet.

5. Vurdering av framtidssutsikter

5.1 Overordnet risikovurdering og ev. tiltak

Høy kvalitet i utdanning og forskning

Det er en risiko for at høgskolen ikke får tilstrekkelig antall kvalifiserte søkere til utdanningene. Som tiltak arbeides det kontinuerlig for å sikre høy relevans i alle våre utdanningsprogram. Vi har tett kontakt og dialog med arbeids- og samfunnsliv for å redusere denne risikoen. Videre arbeides det systematisk med å sikre høy forsknings- og utdanningskvalitet i alle våre tilbud. Høgskolen forsøker også å skape tydelige profiler innenfor alle våre utdanninger slik at studentene skal oppleve at de besitter en særegen kompetanse etter ferdige studier hos oss.

Det er en risiko for at for få studenter fullfører i henhold til normert tid. Høgskolen arbeider derfor løpende med ledelse av utdanningsprogrammene, organisering, arbeidsmåter og vurderingsformer, slik at studentene arbeider jevnt og tar sine eksamener. Videre arbeides det med studieplaner og sammenhengen mellom læringsutbyttebeskrivelser, arbeidsmåter og vurderingsformer. Vår erfaring er at både studenter og faglærere opplever arbeidet med kvalifikasjonsrammeverket som et nyttig verktøy for å øke kvaliteten og relevansen i utdanningsprogrammene.

Det er en risiko for at studenter ikke bruker tilstrekkelig tid på læringsaktiviteter. For å motvirke dette gjennomfører høgskolen en rekke tiltak. Blant tiltakene er: hyppigheten av møter mellom ledelse, avdelingsledelsen og studenttillitsvalgte er intensivert med dette som tema. Høgskolen er blitt langt tydeligere på hvilke forventninger som stilles til studentenes studieinnsats for å kunne komme seg gjennom studiene på en god måte. Videre er det satt av ressurser til arbeidet med utdanningskvalitet, høgskolepedagogikk og e-læring. Organisasjonsmessig er denne satsingen tydeliggjort både i linjen og gjennom egen prosjektorganisering.

Det er en risiko for at høgskolen ikke lykkes med å bedre fullføringsgraden på masterstudiene. Som tiltak blir for hvert program fulgt opp, og det gjennomføres erfaringsutvekslinger på tvers.

Det er en risiko for at fagmiljøene tilknyttet de ulike utdanningsprogrammene og deres FoU-aktiviteter ikke oppfyller robusthetskravene. Som tiltak vurderes robustheten særskilt i forbindelse med den årlige studieprogramprosessen. Det drives også langsiktig kompetanseplanlegging for å ivareta robuste fag- og forskningsmiljøer knyttet til hvert av våre utdanningsprogram.

Det er en risiko for at høgskolen ikke får tildelt nye rekrutteringsstipendiatstillinger. Som tiltak for mulig manglende tildelinger, kompenseres det med styrket oppmerksomhet på å søke eksterne forskningsprosjekter med stipendiatstillinger. Oppmerksomheten er økt omkring kvaliteten og relevansen på våre forskerutdanninger - for å øke muligheten for å få tildelt flere stipendiatstillinger.

Det er en risiko for at høgskolen ikke lykkes med å skaffe eksternfinansierte stipendiater. Som tiltak profileres phd-programmene som attraktive forskerutdanninger, nasjonalt og internasjonalt, og det arbeides aktivt med å rekruttere stipendiater med ekstern finansiering. Fokus er også økt på nærings-phd'er og offentlig sektor-phd'er gjennom samarbeid med lokalt arbeidsliv.

Høgskolen styrker arbeidet med å øke ekstern forskningsfinansiering, systematiserer og analyserer kriterier for innvilgede og avslåtte prosjekter og vurderer løpende strategiske samarbeidspartnere. Det er stor oppmerksomhet på relevante program i NFR, EU og andre eksterne kilder til forskningsfinansiering. Det lyses ut en egen pott til utvikling av søknader til internasjonale forskningsprogram, mer spesielt fokus på H2020 for å stimulere konsortiebygging med utenlandske partnere.

Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Det er en risiko for at forskningsresultatene er for usynlige for allmennheten. Som tiltak synliggjør høgskolen for våre forskere, hvilken spredning forskningsresultater kan få etter oppslag i forskning.no. Videre arbeider høgskolen med å gjøre kompetansen til sine forskere synlig på nettsidene våre, stimulerer også kronikkskriving i aviser lokalt og nasjonalt og belønner god formidling gjennom formidlingsprisen. Forskningsdagene er et aktivt satsingsområde, og har flere ulike arrangementer rettet mot allmenheten.

Det er en risiko for at høgskolen ikke greier å skape tilstrekkelig interesse og handlingsrom for vår rolle som kompetansedrivkraft i Innlandet og vår målsetting om å være nav i faglige nettverk som knytter regionen til nasjonale og internasjonale kunnskapsmiljøer. Som tiltak er høgskolen synlige og aktive bidragsyter i ulike eksterne fora og gjennomfører også erfaringsutveksling internt om ulike samarbeidsformer med arbeids- og samfunnsliv. Det gjennomføres en løpende evaluering av våre møteplasser med samfunns- og næringsliv og justerer i tråd med ønsker og i forbindelse med dette etableres konkrete samarbeidsprosjekter med arbeids- og samfunnsliv.

Det er en risiko for at høgskolen ikke lykkes med å få eksterne oppdrag i samme omfang som tidligere. Som tiltak jobber vi kontinuerlig med å styrke kvaliteten i våre leveranser og deler og systematiserer erfaringer med å delta i anbudskonkurranser.

Det er en risiko for at balansen mellom tids- og ressursbruk på strategiske partnere og andre samarbeidspartnere ikke blir hensiktsmessig. Derfor diskuteres internasjonalt samarbeid regelmessig på ledermøtene, i relevante utvalg og med studentene bl.a. for å øke kunnskapen om ulike stipend- og tilskuddsordninger.

God tilgang til utdanning

Det vil alltid være en risiko forbundet med at høgskolen ikke har studietilbud som svarer på nasjonale og regionale forventninger. Gjennom kombinasjonen av lang erfaring, særlig knyttet til profesjonsutdanningene, og en løpende fleksibilitet i hvilke studier som tilbys, mener vi at balansen mot arbeidslivets behov er god. Alle våre utdanningstilbud evalueres kontinuerlig, blant annet gjennom den årlige studieprogramprosessen, gjennom studentevalueringsordninger (studiebarometeret.no, underviseevalueringer, studieevalueringer, mm) og gjennom kandidatundersøkelser (ferdige kandidater i arbeid). Videre har høgskolen gjennom ordningen med RSA løpende dialog med arbeids- og samfunnsliv om våre studietilbud.

Høgskolen vil fortsette det systematiske arbeidet med å bruke erfaringene fra eksternt finansiert virksomhet og dialog med ulike samarbeidspartnere - til raskt å kunne fange opp og tilpasse oss endringer og behov i arbeidslivet.

Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Det er en risiko for at høgskolen ikke klarer å sikre god nok økonomistyring og økonomiforståelse i de ulike ledd i organisasjonen. Det jobbes for å sikre at ledere får tilstrekkelig lederstøtte, herunder opplæring og veiledning innen økonomifeltet for å kunne ivareta økonomi- og budsjettansvar for sin enhet. Det gjennomføres jevnlig oppfølgingsmøter med avdelingsledelsene.

Det er en risiko for at det ikke iverksettes korrigerende tiltak på et tilstrekkelig tidlig tidspunkt. For å motvirke dette legges det frem for avdelingene, ledergruppen og høgskolestyret jevnlig styringsrapporter over status i økonomi- og årsverksutvikling, sett opp imot prognoser for årsresultat. Statistikk om studiepoengproduksjonen og andre sentrale nøkkeltall brukes også for raskt å kunne justere den samlede ressursbruken.

Det er en risiko for at ledere ikke utøver tydelig, involverende og utviklingsorientert lederskap. Som tiltak vektlegger høgskolen ledelseskvalifikasjoner i all lederrekruttering. Ledelsesutøvelse står sentralt i alle lederes medarbeidersamtaler.

Det er en risiko for at medarbeideres motivasjon svekkes fordi de ikke opplever at deres arbeid blir tilstrekkelig verdsatt. Høgskolen jobber derfor med planmessig oppfølging av arbeidsmiljø ved alle avdelinger på bakgrunn av resultatene i medarbeiderundersøkelser.

Det er en risiko for omdømmetap i forbindelse med utfordrende endrings- og omstillingsprosesser. For å motvirke dette gjennomfører høgskolen tett kommunikasjon med ansatte og aktuelle samarbeidspartnere/interessenter i situasjoner der omdømmet vårt kan være truet. God mediehandtering er kontinuerlig i fokus.

Risiko matrise klassifiseringsmodell:

Konsekvens	Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
Sannsynlighet					
Svært stor					
Stor					
Moderat					
Liten					
Meget liten					

Risikoanalyse

	Risikoområder	Sannsynlighet	Konsekvens	Risiko nivå
	Område: Studentene			
1	Vi får ikke tilstrekkelig antall kvalifiserte søkere til utdanningene våre.	Liten	Alvorlig	
2	For få studenter fullfører på normert tid	Moderat	Moderat	
3	Vi lykkes ikke med å bedre fullføringsgraden på masterstudiene	Moderat	Moderat	
4	Høgskolen tydeliggjør ikke godt nok forventningene til studentene på hva som kreves av arbeidsinnsats	Moderat	Moderat	
5	Høgskolen klarer ikke å få tilstrekkelig antall praksisplasser innenfor de utdanningene der dette er nasjonale krav	Liten	Alvorlig	
6	Kontakten og dialogen med studentdemokratiet og studentsamfunnet er for svak	Moderat	Alvorlig	
	Område: Utdanningstilbudene			

7	Våre utdanningstilbud blir ikke opplevd som tilstrekkelig relevante i arbeids- og samfunnsliv	Liten	Alvorlig	
8	Høgskolen klarer ikke å etablere nye studietilbud i takt med endrede behov/etterspørsel i markedet, nasjonalt og regionalt	Liten	Alvorlig	
9	Vi evaluerer ikke systematisk våre utdanningstilbud	Liten	Alvorlig	
10	Studentene opplever manglende sammenheng mellom læringsutbytte beskrivelsene, obligatoriske krav, undervisningsformer og vurderingsformer	Moderat	Alvorlig	
11	Studentene erfarer ikke at høgskolen følger opp resultatene fra de ulike evalueringene som f.eks. studiebarometeret.no, studieprogram-evalueringer, kandidatundersøkelser med målrettede tiltak	Liten	Alvorlig	
12	Høgskolen klarer ikke å legge om til nye studentaktive undervisnings- og læringsformer, herunder endret pedagogikk og bruk av e-læring	Moderat	Alvorlig	
13	Større tekniske- og/eller sikkerhetsmessige feil oppstår under gjennomføringen av digital eksamen	Liten	Svært alvorlig	
14	Mange av høgskolens studenter oppnår svake resultater på nasjonale deleksamener	Moderat	Moderat	
Område: Forskingen, undervisningen og fagmiljøene				
15	Fagmiljøene tilknyttet de ulike utdanningsprogrammene og deres FoU-aktiviteter oppfyller ikke robusthetskravene	Liten	Svært alvorlig	
16	Forskningsresultatene er for usynlige for allmennheten	Moderat	Moderat	
17	Høgskolen lykkes ikke med å differensiere forskningstid for faglige ansatte ut ifra modeller/systemer som tar høyde for den faktiske FoU produksjonen fra ansatte	Moderat	Moderat	
18	Høgskolen lykkes ikke med å innføre et meritteringssystem innen 2019 for å honorere undervisning av høy kvalitet	Moderat	Alvorlig	
19	Høgskolen får ikke tildelt tilstrekkelig mange nye rekrutterings-stipendiatstillinger	Moderat	Alvorlig	
Område: Den regionale rollen				
20	Høgskolen greier ikke å skape tilstrekkelig interesse og handlingsrom for vår rolle som kompetansedrivkraft i Innlandet og når ikke vår målsetting om å være nav i faglige nettverk som knytter regionen til nasjonale og internasjonale kunnskapsmiljøer	Moderat	Alvorlig	
Område: Strategisk samarbeid og internasjonalisering				
21	Balansen mellom tids- og ressursbruk på strategiske partnere og andre samarbeidspartnere er ikke hensiktsmessig	Moderat	Moderat	

22	Høgskolen lykkes ikke med å videreføre avtaler med faglig-strategiske samarbeidspartnere	Moderat	Moderat	
23	Høgskolen har lav student- og forsker-/ansattmobilitet	Moderat	Moderat	
Område: Økonomi/ressurser				
24	Vi lykkes ikke med å skaffe tilstrekkelig ekstern finansiering av vår faglige aktivitet	Moderat	Svært alvorlig	
25	Vi lykkes ikke med å skaffe tilstrekkelig mange eksternfinansierte stipendiater	Liten	Alvorlig	
26	Vi har ikke god nok økonomistyring og økonomiforståelse i hele organisasjonen	Liten	Svært alvorlig	
Område: Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet				
27	Høgskolen lykkes ikke med å få tilstrekkelig mange eksterne oppdrag	Stor	Alvorlig	
Område: Ledelse, medarbeidere og organisasjon				
28	Ledere utøver ikke tydelig, involverende og utviklingsorientert lederskap	Moderat	Alvorlig	
29	Medarbeideres motivasjon svekkes fordi de ikke opplever at deres arbeid blir tilstrekkelig verdsatt	Moderat	Alvorlig	
30	Høgskolen lykkes ikke med å klargjøre roller, ansvar og samhandling, innenfor både den faglige og den administrative organiseringen løpende (jf fusjon)	Moderat	Alvorlig	
31	Høgskolen taper omdømme i forbindelse med utfordrende endrings- og omstillingsprosesser	Moderat	Svært alvorlig	
Område: Infrastruktur				
32	Høgskolen har for dårlig/mangelfull infrastruktur ved de ulike campus (knyttet særlig til bygg og IKT)	Moderat	Alvorlig	
33	Høgskolen klarer ikke å utvikle gode læringsmiljø	Moderat	Alvorlig	
34	Høgskolen klarer ikke å oppfylle forventningene til universell utforming	Moderat	Moderat	

5.2 Planer med virksomhetsmål og styringsparametere for 2017

Sektormål 1:

Høy kvalitet i utdanning og forskning

	2015		2016		Snitt (2016)	Ambisjons nivå 2017
	HH	HIL	HH	HIL	statlig sektor	HINN
Andel bachelorkandidater som gjennomfører på normert tid	59,24	61,16	53,44	62,18	46,49	58
Andel mastergradskandidater som gjennomfører på normert tid	39,06	19,28	29,82	40,91	49,8	40
Andel PH. D.-kandidater som gjennomfører innen seks år	-	-	-	100%	68 %	70%
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten	4,1	4,1	4,3	4,2	4,1	4,3
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	31,35	28,7	31,7	34,5	35,5	35
Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk	0,55	0,56	0,59	0,552	-	0,55
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk	0	0	0	0	0	200 €
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter	0,23	0,94	0,22	1,47	0,92	1,0

Virksomhetsmål 1.1

Høgskolen skal tilby attraktive, forskningsbaserte og relevante studier med høy faglig og pedagogisk kvalitet og god gjennomstrømming.

Tiltak for måloppnåelse

- 1.1.1 Følge opp resultatene fra studiebarometeret i dialog med studentene.
- 1.1.2 Kommunisere tydelig hvilke forventninger studiemiljøet har til studentenes arbeidsinnsats.
- 1.1.3 Styrke den forskningsbaserte undervisningen som også involverer studenter i FoU-arbeid og kunstnerisk utviklingsarbeid.
- 1.1.4 Fortsette arbeidet med utvikling av sensorveiledninger.
- 1.1.5 Etablere arenaer for utviklingsarbeid knyttet til undervisning og veiledning.
- 1.1.6 Stimulere til økt undervisningsfaglig kompetanseutvikling, bl.a. gjennom utlysning av midler til utviklingsarbeid og erfaringsdeling.
- 1.1.7 Videreføre arbeidet med digital eksamen og varierte vurderingsformer.
- 1.1.8 Vurdere om masterprogrammene har tilstrekkelig faglig og økonomisk bærekraft.

- 1.1.9 Bedre gjennomstrømningen og styrke kandidat- og studiepoengproduksjonen gjennom systematisk oppfølging av studentundersøkelser og evalueringer.

Virksomhetsmål 1.2

Høgskolen skal prioritere forskning, kunstnerisk- og annet utviklingsarbeid (FoU) i tilknytning til fagområder med master- og ph.d.- utdanninger med sikte på å øke andelen av ekstern-finansierte forskningsprosjekter fra NFR og EU og andre kilder.

Tiltak for måloppnåelse

- 1.2.1 Videreføre det strategiske arbeidet med å fremme søknader til NFR, EU og andre eksterne kilder til forskningsfinansiering.
- 1.2.2 Stimulere til mer forskningssamarbeid ved å tilpasse incentivordningene for forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.
- 1.2.3 Øke andelen eksternt finansierte forskningsprosjekter der høgskolens fagmiljøer samarbeider med arbeids- og samfunnsliv.
- 1.2.4 Målrette arbeid med å øke andelen publiseringspoeng med bl.a. stimulering til publisering på nivå 2.

Virksomhetsmål 1.3

Høgskolen skal tilby forskerutdanning av internasjonal kvalitet innenfor høgskolens ph.d.-områder for å bygge opp under målet om universitets-akkreditering.

Tiltak for måloppnåelse

- 1.3.1 Gjennomgå ph.d.-områdene i lys av revidert studietilsynsforskrift og forventning til gjennomstrømning.
- 1.3.2 Samarbeide med strategiske partnere fra arbeids- og samfunnsliv om høgskolens forskerutdanninger, kandidatens kompetanse og utdanningenes relevans.
- 1.3.3 Fortsette arbeidet med å skaffe ekstern finansiering av doktorgradsstipend til alle fagområder, bl.a. ved å motivere regionalt arbeidsliv til å søke nærings-ph.d. og offentlig sektor-ph.d. i samarbeid med høgskolen.

Virksomhetsmål 1.4

Høgskolen skal styrke sitt målrettede internasjonale samarbeid som bidrar til økt kvalitet i utdanning og forskning.

Tiltak for måloppnåelse

- 1.4.1 Øke internasjonal utveksling av studenter og ansatte som ledd i arbeidet med å styrke kvalitet i utdanning og forskning.
- 1.4.2 Systematisere arbeidet med engelskspråklige semesterprogram.
- 1.4.3 Fullføre arbeidet med presentasjon av høgskolen på inn.no.
- 1.4.4 Implementere den europeiske erklæringen om forskere og adferdsregler for rekruttering av forskere (Charter and Code).
- 1.4.5 Benytte medlemskapet i European University Association til kvalitetsutvikling og til å etablere nye strategiske samarbeidspartnere.

- 1.4.6 Systematisere arbeidet med ordninger for internasjonalisering knyttet til studieprogrammene som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

Sektormål 2:

Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

	2015		2016		Snitt (2016)	Ambi- sjons- nivå 2017
	HH	HIL	HH	HIL		
					statlig sektor	HINN
Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	78,85	82,35	Ingen undersøkelse	Ingen undersøkelse	-	82
Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk	45,5	50,2	36,9	33,71	152,47	37
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk	214,24	136,2	221,3	102,19	143,81	160
Andel forskningsinnsats i MNT-fag	26 %	-	-	-	-	20 %

Virksomhetsmål 2.1

Høgskolen i Innlandet skal utdanne kandidater med høy og relevant kompetanse i samhandling med arbeids- og samfunnsliv.

Tiltak for måloppnåelse

- 2.1.1 Videreutvikle samarbeidsarenaene med arbeids- og samfunnsliv om utdanningsprogrammene med vekt på kvalitet i praksis.
- 2.1.2 Videreføre arbeidet med profilering, robusthet og relevans i studieprogramporteføljen.
- 2.1.3 Følge opp den nasjonale satsingen på etter- og videreutdanning for lærere, utvikling av faglige karriereveier og samarbeid mellom barnehage/skole og høgskolen om skolebasert kompetanseutvikling.

Virksomhetsmål 2.2

Høgskolen i Innlandet skal videreutvikle forskning og kunstnerisk - og annet utviklingsarbeid med høy kvalitet knyttet til utdanningsprogrammene.

Tiltak for måloppnåelse

- 2.2.1 Styrke praksisnær forskning knyttet til utdanningsprogrammene og ulike former for studentaktiv forskning/kunstnerisk utviklingsarbeid i tilknytning til bachelor- og masteroppgaver
- 2.2.2 Fortsette utviklingsarbeid innen innovasjon i offentlig og privat sektor.

- 2.2.3 Følge opp den nasjonale satsingen på forskning i MNT-fag og profesjonsfag, inklusive *Lærerløftet og Helse og Omsorg 2021*, samt forskningssatsingene i *Langtidsplanen for høyere utdanning og forskning*.
- 2.2.4 Videreutvikle arbeidet med forskergrupper og spissingen i strategiske forskningsområder og i kunstnerisk utviklingsarbeid, blant annet gjennom nasjonal og internasjonal nettverksbygging.
- 2.2.5 Utvikle strategiske mål for regionalt samarbeid.

Virksomhetsmål 2.3

Høgskolen i Innlandet skal bidra til samfunnsutviklingen, utvikle rollen som kompetanse-drivkraft i Innlandet, formidle forskning og være nav i faglige nettverk som knytter regionen til nasjonale og internasjonale kunnskapsmiljøer.

Tiltak for måloppnåelse

- 2.3.1 Videreføre samarbeid med vertskommunene, de ulike regionrådene, Hedmark og Oppland fylkeskommune og med andre regionale samarbeidspartnere i Innlandet samt Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA).
- 2.3.2 Videreføre og styrke samarbeid med arbeids- og samfunnsniv, blant annet gjennom klyngesamarbeid og praksissamarbeid.
- 2.3.3 Fortsette arbeidet med å gjøre høgskolens forskningspublikasjoner åpent tilgjengelig gjennom BRAGE og Open Access-publikasjoner og arbeide målrettet med å synliggjøre forskningen gjennom ulike formidlingskanaler.

Virksomhetsmål 2.4

Høgskolen i Innlandet skal være aktiv tilbyder og leverandør av eksternt finansiert etter- og videreutdanning og forsknings- og utviklingsarbeid som bidrar til livslang læring, innovasjon og verdiskaping i privat og offentlig sektor.

Tiltak for måloppnåelse

- 2.4.1 Videreutvikle den regionale og nasjonale rollen som leverandør av eksternt finansiert utdanning og FoU.
- 2.4.2 Identifisere arbeidslivets behov for tilpassete eksterntfinansierte utdanningstilbud.

Sektormål 3:

God tilgang til utdanning

	2015		2016		Snitt (2016)	Ambisjonsnivå 2017
	HH	HIL	HH	HIL	statlig sektor	HINN
Kandidattall på helse- og lærerutdanningene, jf. måltall (DBH)	662	71	594	110	-	750

Virksomhetsmål 3.1Høgskolen i Innlandet skal tilby livslang læring og fleksible utdanningstilbud for ulike *målgrupper*.**Tiltak for måloppnåelse**

- 3.1.1 Utvikle og utvide tilbudet av fleksible utdanninger i samspill og dialog med arbeids- og samfunnslivet.
- 3.1.2 Utvikle gode digitale læringsarenaer og legge til rette for varierte læringsformer i fleksible studier.
- 3.1.3 Initiere samarbeid og samhandling med eksterne aktører som driver karriereveiledning, både regionalt og nasjonalt.
- 3.1.4 Gjennomføre tiltak som bidra til integrering av flyktninger i vår region og til kompetanseutvikling i samspill med andre regionale aktører.

Sektormål 4:

Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

	2015		2016		Snitt (2016)	Ambisjonsnivå 2017
	HH	HIL	HH	HIL	statlig sektor	HINN
Antall studiepoeng per faglig årsverk	788,05	926,7	789,94	923,33	-	850
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger	37,88	12,28	35,93	13,53	28,05	28
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger	15,79	7,24	15,09	7,73	17,49	12

Virksomhetsmål 4.1

Høgskolen skal utvikle en god strategi og organisasjonsstruktur som legger til rette for mangfoldige og solide utdannings- og forskningsmiljøer.

Tiltak for måloppnåelse

- 4.1.1 Utvikle en bærekraftig strategi for institusjonen.
- 4.1.2 Vedta en god og effektiv faglig og administrativ organisering.

Virksomhetsmål 4.2

Høgskolen skal gjennom systematisk kompetansebygging sikre god kvalitet og profesjonalitet hos alle ansatte.

Tiltak for måloppnåelse

- 4.2.1 Utvikle solide utdannings-, forsknings- og administrasjonsmiljøer gjennom målrettet rekruttering, kompetanseplanlegging og kompetansehevingstiltak.
- 4.2.2 Videreutvikle program for høgskolepedagogisk kompetanseutvikling, både på basisnivå og for eksperter (førstelektor/dosent).
- 4.2.3 Utvikle en meritteringsordning for utdanningsformål.
- 4.2.4 Videreutvikle høgskolepedagogiske metoder i undervisning og veiledning.
- 4.2.5 Utvikle en handlingsplan for innpassning i nyopprettede stillinger.
- 4.2.6 Gjennomføre opprykksprosjekt for kvinner i førstestillinger.
- 4.2.7 Gjennomføre program for forskningsledelse.

Virksomhetsmål 4.3

Høgskolen skal være en effektiv institusjon, ha høy kvalitet i økonomi-, personal- og annen ressursforvaltning, og søke kontinuerlig forbedring i ledelse, organisering og administrasjon til støtte for den faglige virksomheten.

Tiltak for måloppnåelse

- 4.3.1 Sikre at virksomheten gjennomføres innenfor budsjetterte inntektsrammer ved hjelp av god økonomi- og bemanningsstyring og lederstøtte.
- 4.3.2 Styrke kvalitet i administrasjon, regelverk og forvaltning, knyttet bl.a. til studie- og forskningsvirksomhet, informasjons- og kommunikasjonsteknologiske løsninger, lønn, regnskap, innkjøp og anskaffelser, arkiv og eksternfinansiert virksomhet.
- 4.3.3 Utvikle interkontroll løsninger som sikrer god forvaltningskvalitet i form av målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholdelse av lover og regler.
- 4.3.4 Videreutvikle lederskap og medarbeiderskap.

Virksomhetsmål 4.4

Høgskolen skal kjennetegnes av god og effektiv drift med arealer og tekniske infrastruktur som til enhver tid er best mulig tilpasset høgskolens virksomhet, universelt utformet og basert på miljøvennlige løsninger.

Tiltak for måloppnåelse

- 4.4.1 Bruke resultater fra de ulike studentundersøkelsene til å iverksette tiltak for å forbedre læringsmiljøet samt utvikle informasjonsarbeidet, markedsføringen og tjenestene for studentene.
- 4.4.2 Utarbeide en handlingsplan for universell utforming og revidere høgskolens plan for individuell tilrettelegging for studenter med spesielle behov.
- 4.4.3 Videreføre innsatsen med å utvikle gode læringsmiljø på alle studiesteder i samarbeid med STINN og SINN.
- 4.4.4 Utvikle og vedtar en ny budsjettmodell som understøtter institusjonens strategi.

- 4.4.5 Utarbeide tiltak som optimaliserer arbeidsprosesser gjennom bl.a. organisering, standardisering og bruk av IT-systemer.
- 4.4.6 Videreføre arbeid med arealeffektivisering og arealutforming som er tilpasset fremtidige arbeidsformer og basert på miljøvennlige løsninger.

5.3 Budsjett for 2017

I tildelingsbrev fra KD datert 22.12.2016 fikk Høgskolen i Innlandet (HINN) en tildeling på kr 1 005,8 mill.

Tildelingen er fordelt internt til de tidligere institusjonene (Høgskolen i Hedmark (HH) og Høgskolen i Lillehammer (HiL)) etter interne finansieringsmodeller med de samme prinsippene som KD benytter i sin tildeling til UH-sektoren. Det vil si at alle produksjonsbaserte inntekter og «øremerkede» tildelinger går direkte til avdelingene.

Av den totale tildelingen fra KD er kr 606,6 mill. fordelt HINN-Hedmark (den tidligere institusjonen HH) og kr 399,2 mill. fordelt HINN-Lillehammer (den tidligere institusjonen HiL).

I tillegg har HINN-Lillehammer overført kr 9,3 mill. av bevilgning for 2016 relatert til filmskolen, slik at endelig bevilgning er kr 408,5 mill. Samlet budsjett for HINN ble vedtatt i interimsstyret den 19.12.16. Budsjettet inneholder alle planlagte aktiviteter i 2017 for å nå høgskolens mål.

Budsjett 2017 HINN		HINN-Hedmark	HINN-Lillehammer
Bevilgning*	1 005 770	606 594	399 176
Utsatt inntektsført bevilgning	9 300	-	9 300
BOA-inntekter	143 628	89 829	53 799
Andre inntekter	8 181	6 159	2 022
Lønnskostnader*	-781 466	-468 485	-312 981
Andre driftskostnader	-427 220	-259 898	-167 322
Tilført fra note 8 (virksomhetskapital)	9 350	9 350	-
Tilført fra note 15 (del 1)	36 847	20 350	16 497
Budsjettert resultat	4 391	3 900	491

Tall i 1 000,-

* Midler til fem nye rekrutteringsstipendiater ved HINN er foreløpig budsjettert ved HINN-Hedmark med kr 2 mill. i påvente av endelig fordeling.

Innenfor ordinær drift ved HINN er det i 2017 budsjettert med disponering av tidligere årsavsetninger med kr 46,2 mill. Av dette er kr 31,5 mill. knyttet til ekstraordinære investeringer og andre tidsbegrensede satsinger, mens kr 14,7 mill. er i henhold til langtidsplanene som på sikt skal gi økte inntekter. Innenfor oppdragsfinansiert aktivitet er det budsjettert med et positivt resultat i 2017 på kr 4,4 mill.

HINN arbeider kontinuerlig med å øke forskningsinnsatsen, kvaliteten på forskningen og styrke FoU-kulturen gjennom å bygge sterke FoU-miljøer. Det er budsjettert med ulike incentivordninger for å stimulere til forskning, både for enkeltmedarbeidere og forskningsgrupper. I årsbudsjettet for 2017 videreføres midlene for å styrke satsingen på Horisont 2020 (H2020³) og Erasmus+.

³ Horisont 2020 er et internasjonalt forsknings- og innovasjonsprogram, som har et budsjett på 80 milliarder euro i perioden 2014-2020

KD har stilt klare forventninger til alle institusjoner om at utdanningskvalitet skal være i fokus, og løftes ytterligere. De strategiske utdanningsmidlene skal bidra til høgskolepedagogisk styrking med vekt på undervisning og arbeidsmåter i campustilbud og fleksible tilbud.

Det er i budsjett 2017 planlagt investeringer for kr 31,2 mill. Dette er investeringer til teknisk utstyr innen film- og fjernsynsutdanningene, laboratorieutstyr til idrett og psykologi, IT-investeringer og oppgraderinger og vedlikehold generelt, bl.a. inventar i kontorer, møterom og studentarealer. Videre er det budsjettert med investeringer knyttet til nytt forsknings- og innovasjonsbygg ved studiested Lillehammer. Det er også planlagt med utvikling av et elgsenter samt ombygging og inventar i gammelt administrasjonsbygg ved studiested Evenstad, og teknologisk utstyr knyttet til satsingen innenfor VR/AR⁴ og motion capture⁵ ved studiested Hamar.

Utover det ordinære driftsbudsjettet som nevnt over er det laget et eget fusjonsbudsjett.

Budsjetttrammen for fusjonsbudsjettet er totalt kr 50 mill. som skal disponeres i 2017 og 2018.

Av budsjetttrammen til fusjonsbudsjettet har HINN mottatt kr 30 mill. fra KD. Resterende er øremerket i note 15 (del 1) i åpningsbalansen ved HINN.

Høgskolen har utarbeidet et langtidsbudsjett med en horisont på tre år, med årlig rullering. Plan og prioriteringer i et langtidsperspektiv styrker høgskolens måloppnåelse, og gir godt grunnlag for å utarbeide årsbudsjett.

5.4 Større byggeprosjekter

HINN har inngått avtaler med private utbyggere for å øke arealene ved studiested Lillehammer og studiested Elverum. Begge byggeprosjektene er en del av høgskolens langtidsplaner og realiseres innenfor ordinær bevilgning. HINN er et resultat av en fusjon mellom to høgskoler som i tilstandsrapporten over flere år har hatt færrest antall kvadratmeter per student. Aktiviteten er økende og plassbehovet følger deretter. Planlagt overtagelse av byggeprosjektene er i løpet av 2018.

Det jobbes nå med en utredning på landbruksfagenes stilling i HINN. Det er i tråd med signalene høgskolen har fått fra departementet.

I tråd med departementets føringer er vi nå i gang med å kartlegge arealbruk/mulighetsstudier på studiested Rena, studiested Hamar og studiested Lillehammer, i nært samarbeid med Statsbygg. Det vil danne grunnlaget for å kunne utvikle en overordnet plan for fremtidig utvikling av bygningsmassen på studiested og eventuelt større investeringsprosjekter. Resultatet av kartleggingen/mulighetsstudiene ved studiested Lillehammer og studiested Hamar vil inngå i forhandlingene om en ny leieavtale når nåværende avtaler utløper i hhv 2023 og 2028.

HINN har i 2016 avsatt midler i note 15 til å videreutvikle studiested Rena og studiested Hamar. Det er også avsatt midler til forprosjektering av ombygging testlab idrett og snekkerverksted/lager for filmskolen på studiested Lillehammer.

⁴ Virtuell virkelighet (VR) og utvidet virkelighet (AR)

⁵ Studio for opptak av bevegelse som kan tilføres animasjonsfigurer og gjøre disse mer levende

6. Årsregnskap 2016

Høgskolens årsregnskap for 2016 presenteres på de etterfølgende sider i form av:

- Ledelseskommentarer
- Prinsippnote
- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Bevilgningsoppstilling
- Noter
- Tabeller

Ledelseskommmentarer til årsregnskapet 2016

1. Formål ved Høgskolen i Hedmark

Høgskolens visjon var "kunnskapsutvikling for og med arbeids- og samfunnsliv – på vei mot universitet". Gjennom kongelig resolusjon 14.10.2016 ble det vedtatt å slå sammen Høgskolen i Lillehammer (HiL) og Høgskolen i Hedmark (HH) med virkning fra 01.01.2017. Årsregnskapet 2016 for Høgskolen i Hedmark er derfor avlagt av Høgskolen i Innlandet (HINN).

2. Regnskapsavleggelsen

Regnskapet er avlagt i samsvar med reglement for økonomistyring i staten, bestemmelser om økonomistyring i staten, statlige regnskapsstandarder (SRS) og rundskriv fra Finansdepartementet. Det har vært nødvendig med noen tilpasninger i høgskolens regnskap for å tilpasse seg åpningsbalansen 2017 for Høgskolen i Innlandet.

Regnskapet gir et riktig bilde av resultatene for 2016 og den økonomiske situasjonen per 31.12.2016. Høgskolen i Innlandet bekrefter at institusjonens revisor er Riksrevisjonen.

3. Vurdering av institusjonene drift i perioden.

Driftssituasjonen viser god økonomi og likviditet. Både inntektene og kostnadene øker i 2016, og den største driveren i kostnadsutviklingen er antall ansatte. Dette er i henhold til høgskolens planer.

4. Vesentlige avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap

Høgskolen i Hedmark hadde for 2016 et positivt resultat av periodens aktiviteter på kr 11,4 mill. mot et budsjettert underskudd i perioden på kr 6,1 mill. Det betyr at høgskolen hadde et positivt budsjettavvik på kr 17,5 mill. per 31.12.2016. Avviket skyldes mindreforbruk på lønn, samt høyere aktivitet på bidrags og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA). Dette gir positive økonomiske effekter på bevilgningsøkonomien i form av refunderte kostnader.

5. Utvikling i avsetningsnivået

De siste årene har høgskolen hatt en stram styring av økonomien for å kunne avsette midler til strategisk utvikling. Per 31.12.2016 er ubrukte midler på 11,5 % av bevilgningen. For 2016 er noen av de budsjetterte aktiviteter ikke gjennomført, og defineres derfor som utsatt virksomhet.

Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert virksomhet økte med kr 7,5 mill. Opptjent virksomhetskapital har økt med kr 3,9 mill. til kr 28,1 mill.

I høgskolens langtidsplaner er det budsjettert med en reduksjon av avsetningene, gjennom økt faglig satsning og nye infrastrukturtiltak.

6. Gjennomførte og planlagte investeringer

Per 31.12.2016 var det investert for kr 24,1 mill. Investeringene er knyttet til nytt inventar ved administrasjonsbygget på Evenstad og Terningen Arena, og ombygging og inventar på LUNA. Det er også gjennomført en del investeringer innenfor IT-området, samt investeringskostnader til nytt vann- og avløpssystem på Blæstad.

Det er i budsjett 2017 planlagt med investeringer for kr 18,8 mill. Vesentlige investeringer er tilknyttet IT- området, inventar og ombygging av bygningsmassen for å få mer utnyttelse av arealene samt investeringer innenfor simuleringsteknologi.

7. Endringer i resultat- og balanseposter i forhold til tidligere år

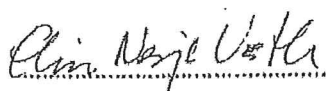
Totale driftsinntekter per 31.12.2016 var kr 696,2 mill. Dette er økning på kr 40 mill. sammenlignet med samme periode i 2015. Økningen skyldes i hovedsak bevilgningen og bidragsinntekter.

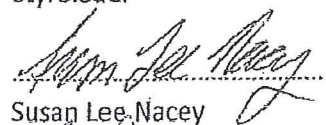
Totale driftskostnader er kr 684,7 mill., en økning på kr 47,7 mill. fra 2015. Herav har lønnskostnadene økt med kr 28,6 mill., mens øvrige driftskostnader har økt med kr 19,1 mill.

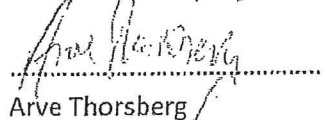
Tilgang av anleggsmidler og immaterielle eiendeler i perioden er kr 24,1 mill., mens det er avskrevet kr 15,5 mill. i perioden.

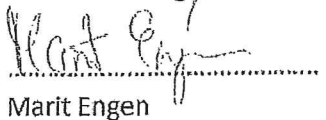
Avsatte midler i balanseregnskapet tilknyttet bevilgningen per 31.12.16 er kr 66,8 mill. Avsatte midler til bidragsprosjekter, inkl. NFR og gaver, er kr 12,1 mill. Det er en forventning om at disse postene reduseres i takt med planlagt aktivitet.

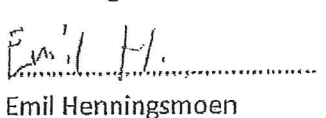
Rena, 10.3.17

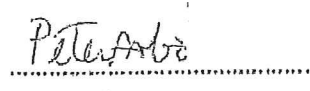

 Elin Nesje Vestli
 styreleder

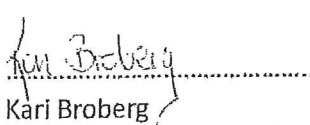

 Susan Lee Nacey

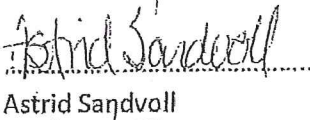

 Arve Thorsberg

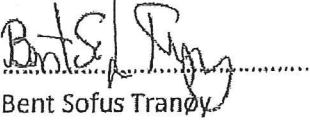

 Marit Engen

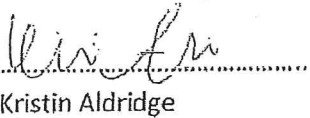

 Emil Henningsmoen

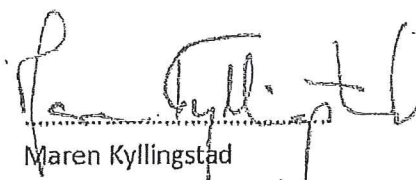

 Peter Arbo

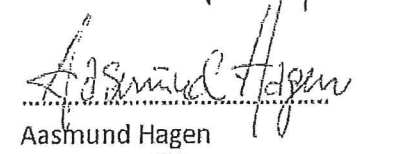

 Kari Broberg

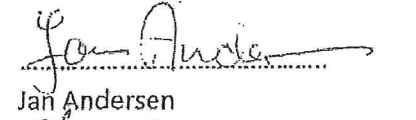

 Astrid Sandvoll

 Bent Sofus Tranøy

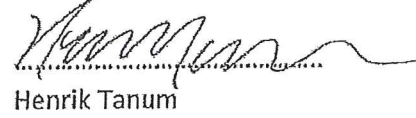

 Kristin Aldridge

 Maren Kyllingstad

 Aasmund Hagen

 Jan Andersen

 Stine Dahl

 Henrik Tanum

Prinsippnote - SRS

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstill er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Lillehammer er fusjonert til Høgskolen i Innlandet med virkning fra 1.1.2017. Budsjettallene for 2017 for den nye organisasjonen presenteres i sin helhet i regnskapet til Høgskolen i Hedmark.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd til ordinær drift fra andre departementer er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger og tilskudd bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger og tilskudd til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd til ordinære driftsoppgaver som gjelder vedkommende regnskapsperiode og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som etter sin art er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Fra og med 2016 har vi kostnadsført opparbeidet fleksitid og reisetid. Vi har ikke grunnlagsdata for omarbeiding av sammenligningstall, slik at årets kostnad på kr 825' er lik årets avsetning.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Statsinterne feriepengeforpliktelser

Saldo pr 31.12.2015 på konto 2168 «Statsinterne feriepengeforpliktelser» kr 170' er pr 1.1.2016 overført til konto 2160 «Avregning ordinær KD finansiert aktivitet». Dette er hensyntatt i note 15, del 1 under utsatt virksomhet i linjen for avdelingskapital og kolonnen for avsetning pr 31.12.2015.

Endring i statsinterne feriepengeforpliktelser i note 15, viser derfor kun endring inneværende år, og samsvarer derfor også med saldo på konto 2168 «statsinterne feriepengeforpliktelser» pr 31.12.16, kr 412'.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varige driftsmidler balanseføres med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost **Statens finansiering av immatereille eiendeler og varige driftsmidler**.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapsital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapsital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapsital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Resultatregnskap

Org.nr: 974251760

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	579 468	552 291
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	65 186	51 759
Salgs- og leieinntekter	1	50 614	51 300
Andre driftsinntekter	1	931	856
Sum driftsinntekter		696 199	656 205
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	439 015	410 362
Varekostnader		441	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	15 481	13 440
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0
Andre driftskostnader	3	229 799	213 198
Sum driftskostnader		684 735	637 000
Driftsresultat		11 464	19 205
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	92	65
Finanskostnader	6	151	147
Sum finansinntekter og finanskostnader		-59	-82
Resultat av periodens aktiviteter		11 405	19 124
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	-7 471	-13 800
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskaper)	8	-3 934	-5 324
Sum avregninger og disponeringer		-11 405	-19 124
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	4	0	0
Programvare og lignende rettigheter	4	594	0
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		594	0
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	10 795	7 608
Maskiner og transportmidler	5	3 135	4 843
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	43 229	36 614
Anlegg under utførelse	5	0	0
Infrastruktureiendeler	5	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		57 158	49 065
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer og aksjer og andeler	11	250	250
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer		0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		250	250
Sum anleggsmidler		58 002	49 314
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	9 625	3 380
Andre fordringer	14	16 916	18 046
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	795	1 650
<i>Sum fordringer</i>		27 336	23 076
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	223 157	200 721
Andre bankinnskudd	17	0	1 186
Kontanter og lignende	17	0	0
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		223 157	201 907
Sum omløpsmidler		250 493	224 983
Sum eiendeler		308 495	274 298

Balanse

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Innskutt virksomhetskapital			
Innskutt virksomhetskapital	8	0	0
Opptjent virksomhetskapital	8	28 120	24 186
Sum virksomhetskapital		28 120	24 186
II Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		0	0
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	66 781	59 722
<i>Sum avregninger</i>		66 781	59 722
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	57 752	49 065
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		57 752	49 065
Sum statens kapital		152 653	132 972
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		30 038	28 946
Skyldig skattetrekk		15 814	19 902
Skyldige offentlige avgifter		16 515	14 760
Avsatte feriepenger		38 046	35 618
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	12 111	13 407
Mottatt forskuddsbetaling	16	16 974	12 189
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	26 345	16 504
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		155 842	141 325
Sum gjeld		155 842	141 325
Sum statens kapital og gjeld		308 495	274 298

Kontantstrømpstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Tall i 1000 kroner	Noti	31.12.2016	31.12.2015	Budsjett 2017
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning (nettobudsjetterte)		588 155	559 303	1 013 975
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		50 025	53 534	76 976
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer ¹⁾		47 947	48 156	50 591
innbetaling av refusjoner		12 151	10 933	7 319
andre innbetalinger ²⁾		18 261	12 593	19 346
Sum innbetalinger		716 539	684 519	1 168 207
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		440 800	416 644	791 114
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		230 331	210 434	389 008
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		-249	-294	0
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
andre utbetalinger		260	1 009	0
Sum utbetalinger		671 143	627 792	1 180 122
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter *		45 397	56 727	-11 915
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		80	31	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-24 168	-20 452	-31 945
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0
innbetalinger av renter (+)		92	65	0
utbetalinger av renter (-)		-151	-147	-9
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-24 147	-20 503	-31 954
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
innbetalinger av virksomhetskaper (+)		0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)		0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer³⁾				
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		21 250	36 223	-43 869
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		201 907	165 684	379 911
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		223 157	201 907	336 042
* Avstemming				
	Note	31.12.2016	31.12.2015	
resultat av periodens aktiviteter		11 405	19 124	
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	15	7 471	0	
avregning av resultat av bidragsfinansiert aktivitet	15	0	0	
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0	0	
ordinære avskrivninger		15 481	13 440	
nedskrivning av anleggsmidler		0	0	
netto avregninger		-7 471	0	
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)		0	0	
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap 5700/5309		0	0	
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-24 168	-20 452	
resultatandel i datterselskap		0	0	
resultatandel tilknyttet selskap		0	0	
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		8 687	7 012	
endring i varelager		0	0	
endring i kundefordringer		-6 245	5 053	
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		-1 848	6 130	
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		552	596	
endring i leverandørgjeld		1 092	11 031	
effekt av valutakursendringer		0	0	
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)		0	0	
pensjonskostnader (kalkulatoriske)		0	0	
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		24 147	20 503	
korrigering av avsetning for feriepenge når ansatte går over i annen statsstilling		-412	-170	
endring i andre tidsavgrensingsposter		16 705	-5 540	
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		45 397	56 727	

1) Regnskapslinjen gjelder tilskudd og overføringer som er en del av driftsinntektene til institusjonen og som kommer fra statlige etater eller virksomheter som skal behandles tilsvarende.

2) Regnskapslinjen gjelder innbetalinger som er en del av driftsinntektene og som etter sin art ikke skal føres på de øvrige linjene i avsnittet.

3) Avsnittet omfatter innbetalinger fra statskassen som gjelder tilskuddsforvaltning (bevilgninger over 70-poster) og utbetalinger til tilskuddsmottakere.

Prinsipp for bevilgningsoppstilling

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens del I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2016 for nettobudsjetterte virksomheter

Del I

Tall i 1000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet					
Konto	Tekst	Note	31.12.2016	31.12.2015	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	223 157	200 721	22 436
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
640205	Tøyenfondet ³⁾		0	0	0
640206	Observatoriefondet ³⁾		0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport 1)		Note	Regnskap 31.12.2016
Oppgjørskonto i Norges Bank			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17		200 721
Endringer i perioden (+/-)			22 436
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17		223 157
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾			
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17		0
Endringer i perioden (+/-)			0
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17		0

Del III

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev					Samlet utbetaling
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler		590 591
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter		0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter		0
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning		0
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver		0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70		1 769
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres		0
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler					592 360
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx			0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx			0
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet					0
Sum utbetalinger i alt					592 360

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningen spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

3) Gjelder bare Universitetet i Oslo

Tall i 1000 kroner

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	31.12.2016	31.12.2015	Budsjett 2017
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	590 591	556 718	1 013 070
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning/driftstilskudd (-)	-24 168	-20 452	-31 945
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	15 481	13 440	23 177
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	-0	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	-5 585	-1 208	-1 250
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet 1)	1 869	2 750	2 155
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	578 188	551 247	1 005 207

Tilskudd og overføringer fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	1 280	1 043	0
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning/driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	1 280	1 043	0

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	579 468	552 291	1 005 207
<i>Gebyrer og lisenser¹⁾²⁾</i>			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	26 444	21 774	33 200
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	2 807	2 071	765
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	-160	-706	0
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	29 092	23 140	33 965
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	10 018	10 840	14 700
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	2 954	4 302	1 769
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-100	-144	0
Periodens netto tilskudd fra NFR	12 872	14 998	16 469
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	41 963	38 137	50 433

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene NI.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje NI.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	1 234	1 370	3 224
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	4 725	2 395	230
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	-159	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	5 960	3 605	3 454
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	8 560	1 522	15 083
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	4 172	3 655	2 564
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	1 020	631	2 869
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	1 686	2 238	2 920
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere til andre virksomheter (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	15 438	8 046	23 436
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	31	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	31	0
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	1 660
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	1 026	1 534	0
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	1 026	1 534	1 660
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	22 425	13 217	28 550

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstillere kravene i rundskriv F-07-13.

2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.

Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger¹⁾

Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	1 350	1 000	400
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	-552	-596	560
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	798	404	960

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	65 186	51 759	79 944
---	---------------	---------------	---------------

*Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter**Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾*

Statlige etater	6 165	12 546	9 927
Kommunale og fylkeskommunale etater	16 682	14 583	23 177
Organisasjoner og stiftelser	5 718	5 086	4 249
Næringsliv/privat	2 912	4 473	850
Andre	1 193	2 749	10 733
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	32 670	39 437	48 937

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Sum salgsinntekter	14 295	9 215	27 040
Sum leieinntekter	3 649	2 647	2 355
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	17 944	11 862	29 395

Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	50 614	51 300	78 332
---	---------------	---------------	---------------

<i>Andre driftsinntekter</i>			
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Sum andre driftsinntekter	851	825	2 532
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	851	825	2 532

<i>Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. ¹⁾</i>			
Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	80	31	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	80	31	0

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	696 199	656 205	1 166 015
----------------------------	----------------	----------------	------------------

Tall i 1000 kroner

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

DEL I

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Tall i 1000 kroner</i>		
Lønninger	317 369	296 056
Feriepenger	39 061	36 499
Arbeidsgiveravgift	50 077	46 686
Pensjonskostnader ¹⁾	38 755	37 248
Sykepenger og andre refusjoner	-12 315	-10 803
Andre ytelser	6 067	4 675
Sum lønnskostnader	439 015	410 362

Antall årsverk: 582 555

1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,3 prosent for 2016.

Premiesatsen for 2015 var 12,7 prosent.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 168 667	8 702
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)	125 000	
Administrerende direktør	1 166 866	14 480

Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon	288 000	2 000
Eksterne styremedlemmer	168 000	2 000
Styremedlemmer valgt av studentene	76 000	2 000
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon		*
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer		*
Varamedlemmer for studenter	28 000	

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2016. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2016. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

* Varamedlemmer har kr. 429,- pr time.

Note 3 Andre driftskostnader

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Tall i 1000 kroner</i>		
Husleie	104 325	93 129
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	1 108	1 057
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	11 137	10 401
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	1 692	1 600
Mindre utstysanskaffelser	7 701	9 205
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0
Leie av maskiner, inventar og lignende	11 836	11 155
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	45 113	40 829
Reiser og diett	16 023	14 804
Øvrige driftskostnader ¹⁾	30 865	31 019
Sum andre driftskostnader	229 799	213 198

1) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tall i 1000 kroner

Note 4 Immaterielle eiendeler

	F&U ¹⁾	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	0	0	0	0
+Tilgang pr. 31.12.2016 (+)	0	608	0	0	608
-Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	608	0	0	608
-akkumulerte nedskrivninger 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0
-nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0
-akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0
-ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	-14	0	0	-14
+ akkumulert avskrivning avgang pr.31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2016	0	594	0	0	594

Avskrivningssatser (levetider)

Spesifikt

5 år / lineært

1) Forskning og utvikling er en del av statsoppdraget og skal ikke aktiveres ved universiteter og høyskoler

Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser av anleggsmidler, skal oppgi hvilke immaterielle eiendeler institusjonene har anskaffet i perioden når kostprisen overstiger kr 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetiden er over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.

Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger for:

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Immaterielle eiendeler	608	0
Sum investeringer og påkostninger i immaterielle eiendeler	608	0

Tall i 1000 kroner

Note 5 Varige driftsmidler

	Tomter	Drifts-bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2015	0	8 236	0	0	0	17 459	88 308	114 003
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	1 956	1 956
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2016 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0
+ andre tilganger pr. 31.12.2016 (+)	0	3 829	0	0	0	145	17 629	21 603
- Avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	-360	-7 873	-8 233
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	12 065	0	0	0	17 243	100 021	129 329
- Akkumulerte nedskrivninger 31.12.2015 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
- Nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
- Akkumulerte avskrivninger 31.12.2015 (-)	0	-628	0	0	0	-12 616	-51 694	-64 938
- Ordinære avskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	-642	0	0	0	-1 853	-12 971	-15 466
+ Akkumulerte avskrivninger avgang pr. 31.12.2016 (+)	0	0	0	0	0	360	7 873	8 233
Balanseført verdi 31.12.2016	0	10 795	0	0	0	3 135	43 229	57 158

Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	20-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært
--------------------------------	-------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------	-----------------------	-----------------	-----------------

Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:

Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	79	0	79
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	79	0	79

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er regnskapsført direkte mot "avregning med statskassen" i balansen.

Universiteter og høyskoler m.v. som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kostpris større enn kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetid over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.

Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:

	31.12.2016	31.12.2015
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som eier egne bygg)		
Teknisk data og undervisningsutstyr	62 721	58 125
Anleggsmaskiner og transportmidler	16 803	13 287
Kontormaskiner og annet inventar	49 805	42 591
Sum investeringer og påkostninger av varige driftsmidler	129 329	114 003

Tall i 1000 kroner

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

31.12.2016

31.12.2015

Finansinntekter

Renteinntekter	23	25
Agio gevinst	69	40
Oppskrivning av aksjer	0	0
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	92	65

Finanskostnader

Rentekostnad	11	16
Nedskrivning av aksjer	0	0
Agio tap	140	131
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	151	147

Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..

Mottatt utbytte fra selskap XX	0	0
Mottatt utbytte fra selskap YY	0	0
Mottatt utbytte fra selskap ZZ	0	0
Mottatt utbytte fra andre selskap ²⁾	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

2) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

	31.12.2016	31.12.2015	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	594	0	297
Balanseført verdi varige driftsmidler	57 158	49 065	53 111
Sum	57 752	49 065	53 408

Antall måneder på rapporteringstidspunktet:

12

Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2016:

53 408

Fastsatt rente for år 2016:

1,15 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital³⁾:

614

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital"

3) Gjelder bare institusjoner som balansefører anleggsmidler. Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Tall i 1000 kroner

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

Innskutt virksomhetskaper:	Beløp
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2016	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2016	0
Bunden virksomhetskaper:	
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2016	250
Kjøp av aksjer i perioden	0
Salg av aksjer i perioden (-)	0
Oppskrivning av aksjer i perioden	
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden virksomhetskaper 31.12.2016	250
Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2016	250
Annen opptjent virksomhetskaper:	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2016	23 936
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0
Overført fra periodens resultat	3 934
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2016	27 871
Sum virksomhetskaper 31.12.2016	28 120

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)

Av annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2016 er følgende stilt til avdelingenes disposisjon (HS 59/16)

LUNA	10 000
ØLR	6 500
FH	750
AØL	1 000
SUM	18 250

Note 9 Innkrevningsvirksomhet (Ikke aktuell i UH-sektoren)*Tall i 1000 kroner*

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
<i>Avgifter og gebyrer direkte til statskassen:</i>		
Avgift A	0	0
Avgift B	0	0
Sum avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0
<i>Andre inntekter fra innkrevningsvirksomhet:</i>		
Avgift A	0	0
Avgift B	0	0
Sum innkrevningsvirksomhet	0	0
Sum overført til statskassen	0	0

Note 10 Tilskuddsforvaltning*Gjelder forvaltning av tilskudd bevilget over postene 70-85 i statsbudsjettet**Tall i 1000 kroner*

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Tilskudd til virksomhet A	0	0
Tilskudd til virksomhet B	0	0
Tilskudd til virksomhet C	0	0
Andre tilskudd	0	0
Sum tilskuddsforvaltning	0	0

Tall i 1000 kroner

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Organisasjons- nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital**	Balanseført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)
<i>Aksjer</i>								
Hedmark Kunnskapspark AS	982009219	20.09.2006	1 085	2,4 %	735	11 034	250	250
Selskap 2				0,0 %	0	0	0	0
Selskap 3				0,0 %	0	0	0	0
Selskap 4				0,0 %	0	0	0	0
Selskap 5				0,0 %	0	0	0	0
Øvrige selskap***				0,0 %	0	0	0	0
<i>Sum aksjer</i>					<u>735</u>	<u>11 034</u>	<u>250</u>	<u>250</u>
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>								
Selskap 1					0	0	0	0
Selskap 2					0	0	0	0
Øvrige selskap***					0	0	0	0
<i>Sum andeler</i>					<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Balanseført verdi 31.12.2016					735	11 034	250	250

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell

Tall i 1000 kroner

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Anskaffelseskost		
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0
Beholdninger beregnet på videresalg	0	0
Sum anskaffelseskost	0	0
Ukurans		
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum varebeholdninger	0	0

Dersom virksomheten har foretatt forskuddsbetalinger til leverandører, skal det opplyses om forskuddsbetalt beløp i note 14. Forskudd til leverandører som leverer varer eller tjenester som er en direkte del av varekretsløpet eller tjenesteproduksjonen, og forskudd til andre leverandører skal rapporteres som forskuddsbetalte kostnader på linjen N14.5, for eksempel: husleie, strøm og tidsskrifter.

Note 13 Kundefordringer

Tall i 1000 kroner

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Kundefordringer til pålydende	9 796	3 671
Avsatt til latent tap (-)	-171	-291
Sum kundefordringer	9 625	3 380

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Tall i 1000 kroner

	<u>31.12.2016</u>	<u>31.12.2015</u>
Forskuddsbetalt lønn	27	52
Reiseforskudd	211	71
Personallån	166	152
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte kostnader	13 958	17 437
Andre fordringer	2 555	334
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0
Sum	16 916	18 046

¹⁾ gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Tall i 1000 kroner

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres på egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

	Avsetning pr. 31.12.2016	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
<u>Inntektsførte bevilgninger:</u>				
<i>Kunnskapsdepartementet</i>				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Avdelingskapital	12 066		34 561	-22 496
Utsatt virksomhet IT	2 318		3 250	-932
Stipendiater ØLR	1 029		729	300
Stipendiater FH	1 136		1 136	0
Stipendiater LUNA	7 846		4 557	3 289
Driftsmidler stipendiater LUNA	755		727	28
Prosjekt E-læring LUNA, ØLR, FH	0		47	-47
Styrking av kapasitet i UH-sektoren til etter- og videreutdanning	1 800		2 000	-200
Utvalg- og sekretariat rammeplanutvalg ny GLU	101		528	-427
Fra PC til mobil - med tiltaksplan på lomma	18		242	-224
MOOC i innovasjon entreprenørskap og internasjonal kommersialisering	217		221	-5
Fleksibel utdanning - 2-språklig/GNIST	0		122	-122
Utbygging underetasje LUNA	0		800	-800
Senter for Bioøkonomi	0		2 000	-2 000
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0		0	0
<i>SUM utsatt virksomhet</i>	27 286	0	50 921	-23 635
<i>Strategiske formål</i>				
Strategiske formål HH	1 700		4 000	-2 300
Høgskoleped og E-læring	708		695	13
Strategisk Innsatsområde Luna	150		29	121
Fusjonskostnader SAKS	5 184		0	5 184
Styrking av faglige satsinger avd. ØLR (HS 59/16)	2 500		0	2 500
Strategisk forskning PES midler fra HA	500		0	500
Fusjonskostnader (HS 59/16)	10 000		0	10 000
Elgsenteret AØL (HS 59/16)	1 500		0	1 500
Faglig utvikling AØL (HS 59/16)	1 900		0	1 900
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0		0	0
<i>SUM strategiske formål</i>	24 142	0	4 724	19 418
<i>Større investeringer</i>				
Investering i bygg	1 932		4 000	-2 068
Investeringer LUNA	3 800		0	3 800
Infrastrukturelle tiltak avd. ØLR (HS 59/16)	2 000		0	2 000
Oppgradering campus Rena	800		0	800
Husleie (HS 59/16)	6 000		0	6 000
Inventar (HS 59/16)	900		0	900
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0		0	0
<i>SUM større investeringer</i>	15 432	0	4 000	11 432
<i>Andre avsetninger</i>				
Prioritert oppgave 2	0		0	0
Prioritert oppgave 3	0		0	0
Andre formål ¹⁾	0		0	0
<i>SUM andre avsetninger</i>	0	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	66 860	0	59 645	7 215

Andre departementer

SEBU, BLD midler	333		77	256
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum andre departementer	333	0	77	256

Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	67 192	0	59 722	7 471
--	---------------	----------	---------------	--------------

1) Vesentlige poster spesifiseres i egen oppstilling

Inntektsførte bidrag:**Andre statlige etater**

Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum andre statlige etater	0	0	0	0

Norges forskningsråd

Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum Norges forskningsråd	0	0	0	0

Regionale forskningsfond

Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	0

Andre bidragsyttere³⁾

Utsatt virksomhet	0		0	0
Strategiske formål	0		0	0
Større investeringer	0		0	0
Andre avsetninger	0		0	0
Sum andre bidragsyttere	0	0	0	0

Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser - inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)

-412			0	-412
------	--	--	---	------

Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet

66 781	0	59 722	7 059
---------------	----------	---------------	--------------

Korreksjon for feriepengeforpliktelser

412

Tilført fra annen opptjent virksomhetskaptal, se note 8

0

Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet

7 471

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:4)

	Avsetning pr. 31.12.2016	Avsetning pr. 31.12.2015	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Ordinær bevilgning	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre departementer			
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Andre statlige etater (unntatt NFR)			
Prosjekter andre statlige etater	2 475	1 215	1 260
Prosjekter utdanningsdirektoratet	8 457	8 723	-266
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0
Sum andre statlige etater	10 932	9 938	994
Norges forskningsråd			
Norges forskningsråd	-455	219	-674
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	-455	219	-674
Regionale forskningsfond			
Regionale forskningsfond	-142	414	-556
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ⁶⁾	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	-142	414	-556
Andre bidragsytere ¹⁾			
Kommunale og fylkeskommunale etater	-98	1 569	-1 667
Organisasjoner og stiftelser	139	805	-666
Næringsliv og private bidragsytere	-252	440	-692
Øvrige andre bidragsytere	458	-1 137	1 595
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	0	0	0
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	-118	64	-182
Sum andre bidrag ¹⁾	129	1 741	-1 611
Andre tilskudd og overføringer ²⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	129	1 741	-1 611
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	10 463	12 311	-1 848
Gaver og gaveforsterkninger			
Gaver	1 648	1 096	552
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål/giver ⁵⁾	0	0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	1 648	1 096	552
Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver mv	12 111	13 407	-1 295

5) og 6) Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

4) Avsnittet "Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver" skal primært brukes til periodisering av bevilgninger m.v. i forbindelse med presentasjon av delårsregnskap. Ved årsavslutningen kan avsnittet bare brukes når det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin fra bevilgnende myndighets side. Vesentlige poster bør presenteres på egne linjer.

I avsnittet "Inntektsførte bevilgninger og bidrag" skal de prioriterte oppgavene grupperes i kategorier som vist under den delen av note som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. I avsnittet "Utsatt virksomhet" skal institusjonene føre opp tildelinger til planlagt virksomhet som ikke ble gjennomført i perioden. I avsnittet "Strategiske formål" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planverk er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Større investeringer" skal institusjonene føre opp avsetninger til utstyr til nybygg eller andre bevilgninger til eller i tilslutning til byggevirksomhet som er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre avsetninger" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt ovenfor.

3) I avsnittet "Andre bidragsytere" skal vesentlige poster spesifiseres etter bidragsytere i kategoriene "Utsatt virksomhet", "strategiske formål", "Større investeringer" og eventuelt "Andre avsetninger, jf. oppstillingen i avsnittet for NFR.

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

Tall i 1000 kroner

DEL I**Opptjente, ikke fakturerte inntekter**

	31.12.2016	31.12.2015
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	119	142
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	401	767
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	112	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	99	740
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0
Opptjente salgsinntekter	63	0
Sum fordringer	795	1 650

DEL II**Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter**

	31.12.2016	31.12.2015
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	4 100	4 183
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	9 239	6 397
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	755	619
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	573	781
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	1 639	209
Andre prosjekter ²⁾	669	0
Sum gjeld	16 974	12 189

*Prosjektene spesifiseres etter sin art.**1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.**2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.*

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	223 157,415	200 721,483
Øvrige bankkonti i Norges Bank ^{1) 3)}	0,000	0,005
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	0,000	1 185,791
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	0,000	0,000
Sum bankinnskudd og kontanter	223 157,415	201 907,279

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015
Skyldig lønn	-46	11
Skyldige reiseutgifter	0	0
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	14 881	8 023
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	2 884	1 771
Annen kortsiktig gjeld	8 627	6 698
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0
Sum	26 345	16 504

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifisering av midler som er videreformidlet.

Segmentregnskap for nasjonal fellesoppgave organisert etter UHL § 1.4.4

Fellesoppgave:

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1		
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1		
Salgs- og leieinntekter	S1		
Andre driftsinntekter	S1		
Sum driftsinntekter		0	0
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2		
Varekostnader	S3		
Andre driftskostnader	S3		
Kostnadsførte investeringer	S3		
Sum driftskostnader		0	0
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
Sum videreformidling		0	0
Driftsresultat		0	0
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5		
Sum avregninger		0	0
Periodens resultat		0	0

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter

31.12.2016 31.12.2015

<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	0	0

* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

**Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.

<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0

* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer *</i>		
Periodens tilskudd /overføring 1	0	0
Periodens tilskudd /overføring 2	0	0
Andre tilskudd /overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	0	0

**Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.*

<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner m.v. *</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	0	0

**Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.*

<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Salgs- og leieinntekter 1	0	0
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	0	0

<i>Andre driftsinntekter</i>		
Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0

**Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet og aktiveres i vertsinstitusjonens virksomhetsregnskap.*

Sum driftsinntekter	0	0
----------------------------	----------	----------

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader

31.12.2016 31.12.2015

Lønninger	0	0
Feriepenger	0	0
Arbeidsgiveravgift	0	0
Pensjonskostnader*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	0	0
Andre ytelser	0	0
Sum lønnskostnader	0	0

Antall årsverk:	0	0
------------------------	----------	----------

*Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,7 prosent for 2015.

Premiesatsen for 2014 var 13,15 prosent.

Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	0	0
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	0	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstyrsanskaffelser	0	0
Leie av maskiner, inventar og lignende	0	0
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	0	0
Reiser og diett	0	0
Øvrige driftskostnader (*)	0	0
Sum andre driftskostnader	0	0

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Note S4 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	31.12.2016	31.12.2015
Videreformidlet til virksomhet A	0	0
Videreformidlet til virksomhet B	0	0
Videreformidlet til virksomhet C	0	0
Andre videreformidlinger*	0	0
Sum videreformidlinger	0	0

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Note S5 Spesifikasjon av mellomregnskap med vertsinstitusjonen	31.12.2016	31.12.2015
<i>Omløpsmidler</i>		
Varebeholdninger og forskudd til leverandører	0	
Kundefordringer	0	
Andre fordringer	0	
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	
Kasse og bank	0	
Sum omløpsmidler	0	0
<i>Kortsiktig gjeld</i>		
Leverandørgjeld	0	
Skyldig skattetrekk	0	
Skyldige offentlige avgifter	0	
Avsatte feriepenger	0	
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	0	
Annen kortsiktig gjeld	0	
Sum kortsiktig gjeld	0	0
Avregning med vertsinstitusjonen	0	0

Tall i 1000 kroner

Note 20 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere

	31.12.2016	31.12.2015
Viderformidlet til virksomhet A	0	0
Viderformidlet til virksomhet B	0	0
Viderformidlet til virksomhet C	0	0
Andre videreformidlinger	0	0
Sum videreformidlinger	0	0

Merknad: Noten kan tas i bruk av de institusjoner som ønsker å spesifisere videreformidlinger

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Tall i 1000 kroner

Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)
PERL - 2	PERL2				14	14	ja
Music Innovation Network Inner Scandinavia (15/00576)	MINS				570	570	nei
CRISEIT - Preparing for Future Crisis Management (12/02129)	CRISEIT				307	307	nei
NET Norway 2016	NET				97	97	nei
Co-produced Mental Health Nursing education (Commune)	Commune				17	17	nei
IMTRIS (15/00764)	IMTRIS				2	2	nei
Grenseoverskridende økosystemtjenster	GrenseØkologi				19	19	nei
EDUHELATH	EDUHELATH				-	-	nei
Sum		0	0	0	1 026	1 026	

Forklaring

Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle randsonerprogrammer til FP7.

Note 31 Resultat - Budsjettoppølgingsrapport

Tall i 1000 kroner

	Budsjett pr: 31.12.2016	Regnskap pr: 31.12.2016	Avvik budsjett/ regnskap 31.12.2016	Regnskap pr: 31.12.2015
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	580 385	579 468	917	552 291
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	56 105	65 186	-9 081	51 759
Salgs- og leieinntekter	41 432	50 614	-9 182	51 300
Andre driftsinntekter	470	931	-461	856
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>678 392</i>	<i>696 199</i>	<i>-17 807</i>	<i>656 205</i>
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	443 954	439 015	4 939	410 362
Varekostnader	0	441	-441	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	0	0	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	10 120	15 481	-5 361	13 440
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	230 409	229 799	610	213 198
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>684 483</i>	<i>684 735</i>	<i>-252</i>	<i>637 000</i>
Driftsresultat	-6 091	11 464	-17 555	19 205
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	92	-92	65
Finanskostnader	9	151	-142	147
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>-9</i>	<i>-59</i>	<i>50</i>	<i>-82</i>
Resultat av periodens aktiviteter	-6 100	11 405	-17 505	19 124
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	7 400	-7 471	14 871	-13 800
Tilført annen opptjent virksomhetskapi tal	-1 300	-3 934	2 634	-5 324
<i>Sum avregninger</i>	<i>6 100</i>	<i>-11 405</i>	<i>17 505</i>	<i>-19 124</i>
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Tall i 1000 kroner

Indikator	31.12.2016	31.12.2015
<i>Tilskudd fra EU</i>	1 026	1 566
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	12 872	14 998
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	5 960	3 605
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	18 831	18 602
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	15 438	8 046
- tilskudd fra statlige etater	29 092	23 140
- oppdragsinntekter	32 670	39 437
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	77 201	70 624

Utgiftsart	Regnskap 31.12.2014	Regnskap 31.12.2015	Regnskap 31.12.2016	Budsjett for 2017
<i>Driftsutgifter</i>				
Lønnsutgifter	400 515	416 689	440 800	791 114
Varer og tjenester	193 764	210 094	230 343	389 008
Sum driftsutgifter	594 279	626 783	671 143	1 180 122
<i>Investeringsutgifter</i>				
Investeringer, større utstysanskaffelser og vedlikehold	17 819	20 452	24 168	31 945
Sum utgifter til større utstysanskaffelser og vedlikehold	17 819	20 452	24 168	31 945
<i>Overføringer fra virksomheten</i>				
Utbetalinger til andre statlige regnskaper	0	0	0	0
Utbetalinger til andre virksomheter	0	0	0	0
Sum overføringer fra virksomheten	0	0	0	0
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Kjøp av aksjer og andeler	0	0	0	0
Andre finansielle utgifter	116	147	151	9
Sum finansielle aktiviteter	116	147	151	9
SUM UTGIFTER	612 214	647 382	695 461	1 212 076
Inntektsart	Regnskap 31.12.2014	Regnskap 31.12.2015	Regnskap 31.12.2016	Budsjett for 2017
<i>Driftsinntekter</i>				
Inntekter fra salg av varer og tjenester	59 028	53 534	50 025	76 976
Inntekter fra avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	0
Refusjoner	10 024	10 933	12 151	7 319
Andre driftsinntekter	14 094	12 593	18 261	19 346
Sum driftsinntekter	83 146	77 060	80 438	103 641
<i>Inntekter fra investeringer</i>				
Salg av varige driftsmidler	87	31	80	0
Sum investeringsinntekter	87	31	80	0
<i>Overføringer til virksomheten</i>				
Inntekter fra statlige bevilgninger	555 738	606 450	636 102	1 064 566
Andre innbetalinger	0	0	0	0
Sum overføringer til virksomheten	555 738	606 450	636 102	1 064 566
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
Andre finansielle innbetalinger (f.eks. innbet. av rente)	104	65	92	0
Sum finansielle aktiviteter	104	65	92	0
SUM INNTEKTER	639 075	683 606	716 711	1 168 207
Netto endring i kontantbeholdning	26 861	36 223	21 250	-43 869
Netto endring i kontantbeholdningen	26 861	36 223	21 250	-43 869

Inntektstype	Regnskap 31.12.2014	Regnskap 31.12.2015	Regnskap 31.12.2016	Budsjett for 2017
Bevilgninger til finansiering av statsoppdraget				
Bevilgninger fra fagdepartementet	518 894	558 260	586 875	1 013 975
Bevilgninger fra andre departement	615	1 043	1 280	0
Bevilgninger fra andre statlige forvaltningsorganer	17 036	25 898	39 030	34 959
Tildelinger fra regionale forskningsfond	3 591	4 451	414	-556
Tildelinger fra Norges forskningsråd	14 597	16 799	13 090	15 795
Sum bevilgninger til statsoppdraget	554 733	606 451	640 689	1 064 172
Offentlige og private bidrag				
Bidrag fra kommuner og fylkeskommuner	1 728	2 737	10 129	13 416
Bidrag fra private	6 334	6 265	6 986	8 590
Tildelinger fra internasjonale organisasjoner	2 983	1 335	1 090	1 478
Sum bidrag	11 045	10 337	18 206	23 485
Oppdragsinntekter m.v.				
Oppdrag fra statlige virksomheter	18 740	16 585	10 146	13 968
Oppdrag fra kommunale og fylkeskommunale virksomheter	26 436	20 212	25 520	28 807
Oppdrag fra private	13 975	13 178	6 860	8 091
Andre inntekter og tidsavgrensninger	14 146	16 842	15 292	10 475
Sum oppdragsinntekter m.v.	73 297	66 817	57 817	61 341
SUM INNTEKTER	639 075	683 605	716 711	1 148 998

Balansedag 31. desember	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Endring 2015
Beløp i TNOK	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	til 2016
Kontantbeholdning				
Beholdning på oppgjørskonto i Norges Bank	165 267	200 721	223 157	22 436
Beholdning på andre bankkonti	417	1 186	0	-1 186
Andre kontantbeholdninger	0	0	0	0
Sum kontanter og kontantekvivalenter	165 684	201 907	223 157	21 250
Avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår :				
Feriepenger m.v.	33 598	35 618	38 046	2 428
Skattetrekk og offentlige avgifter	32 996	34 662	32 328	-2 333
Gjeld til leverandører	16 999	27 296	29 243	1 947
Gjeld til oppdragsgivere	6 812	8 808	7 349	-1 460
Annen gjeld som forfaller i neste budsjettår	3 895	-1 542	9 429	10 971
Sum til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår	94 300	104 843	116 395	11 552
Avsetninger til dekning av planlagte tiltak der kostnadene helt eller delvis vil bli dekket i fremtidige budsjettår:				
Prosjekter finansiert av Norges forskningsråd	-1 582	219	-455	-674
Prosjekter finansiert av regionale forskningsfond	-432	414	-142	-556
Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	5 500	4 000	15 432	11 432
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	34 715	50 921	27 286	-23 635
Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål	5 333	4 724	24 142	19 418
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av bevilgninger fra andre departementer	44	77	333	256
Sum avsetninger til planlagte tiltak i fremtidige budsjettår	43 577	60 354	66 595	6 240
Andre avsetninger:				
Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål	9 196	12 774	12 297	-477
Fri virksomhetskapskapital	18 611	23 936	27 871	3 934
SUM andre avsetninger	27 807	36 710	40 168	3 457
Langsiktig gjeld (netto)				
Langsiktig forpliktelse knyttet til anleggsmidler	0	0	0	0
Annen langsiktig gjeld	0	0	0	0
Sum langsiktig gjeld	0	0	0	0
SUM NETTO GJELD OG FORPLIKTELSER	165 684	201 907	223 157	21 250

Forklaringer:

På linjen "Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål" skal virksomhetene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller til formål som ikke hører inn under de øvrige kategoriene.

På linjen "Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter....." skal virksomhetene føre opp avsetninger til utstyr til nybygg og andre formål i tilslutning til byggevirksomhet som er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket av bevilgninger i de terminer investeringen er planlagt gjennomført.

På linjen "Andre avsetninger til vedtatte..." skal virksomhetene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonenes planverk er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført.

Dato: 31.12.2016

Eigedelar	Beløp	Verksemenskapital, avrekningar og gjeld	Beløp
Anleggsmidler		Verksemenskapital	
Immaterielle eigedelar	594	<i>Sum verksemenskapital</i>	152 653
Varige driftsmidler	57 158		
Finansielle eigedelar	250		
<i>Sum anleggsmidler</i>	58 002		
		Langsiktige forpliktingar	
		Langsiktige forpliktingar knytt til anleggsmidler	0
		Andre forpliktingar	0
		<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktingar</i>	0
Omløpsmidlar		Anna langsiktig gjeld	
Lager	0	<i>Sum anna langsiktig gjeld</i>	0
Kundefordringar	27 336		
Bankinnskott	223 157	Kortsiktig gjeld	
<i>Sum omløpsmidlar</i>	250 493	Leverandørgjeld	30 038
		Anna kortsiktig gjeld	113 693
		<i>Sum kortsiktig gjeld</i>	155 842
		Avrekning med statskassen	
		<i>Sum avrekningar</i>	0
<i>Sum eigedelar</i>	308 495	<i>Sum verksemenskapital, avrekningar og gjeld</i>	308 495

Vedlegg

- Oversikt over forskningsprosjekter, søknader og disputaser i 2016
- Likestillingsredegjørelse for 2016

Oversikt over forskningsprosjekter, søknader og disputaser i 2016

Prosjekt med finansiering fra internasjonale forskningsprogram

Oversikten under viser inntekt til pågående prosjekt fordelt på avdeling:

- Erasmus+: *COMMUNE – Co-produced Mental Health Nursing Education*, FH (17 000,-)
- Erasmus+: *NorwayNet2016*, AØL (97 000,-)
- EU, Lifelong Learning Programme: *PERL2 – Partnership for education and research about sustainable living*, LUNA (14 000,-)
- Interreg: *CRISEIT – Preparing for future crisis management*, ØLR (307 000,-)
- Interreg: *Grenseøkologi – Grenseoverskridende økosystemtjenester - Skogen som natur- og kulturarvressurs*, AØL (19 000,-)
- Interreg: *IMTRIS – Innovationer med trø i Region Inre Skandinavien*, AØL (2 000,-)
- Interreg: *MINS – Music Innovation Network Inner Scandinavia*, ØLR (570 000,-)

HH har til nå sendt inn 9 søknader til Horisont 2020, hvorav to er blitt sendt inn i 2016:

- *EDUHEALTH – Educating for Equitable Health Outcomes – the promise of School Health and Physical Education*, FH. Koordinator: Linneuniversitetet (SE). Partner: University of Auckland (NZ)
- *YOUNGDIALOGUE – Implementation of innovative programmes dealing with psychosocial issues among young adults*, FH. Koordinator: HH. Partnere: Høgskolen i Lillehammer, Istituto di scienze e tecnologie della cognizione (IT), Ethicum negotium (LIT), Azienda sanitaria locale Torino 1 (IT), Argeomentum (HUN)

HH har deltatt i følgende søknader til ERASMUS+:

- International Credit Mobility: Koordinator: HH. Partner: Tokyo University of Agriculture (JPN)
- Strategic Partnerships for Higher Education: *COMMUNE – Co-produced Mental Health Nursing Education*, FH. Koordinator: University of Iceland (ISL). Partnere: Turku University of Applied Sciences (SF), Hogeschool Utrecht (NL), University College Cork (EIR), Dublin City University (EIR), University of Canberra (AUST)
- Strategic Partnerships for Higher Education: *CCEM – Crash course on entrepreneurship for migrants*, LUNA. Koordinator: SPACE Network (FR). Partnere: International Business College Mitrovica (KOS), University of Primorska (SLO), Erhvervsakademiet Lillebælt (DK), University of Split (HR), IFOA (IT), Bulgarian Development Agency (BG), EfVET European Forum for Technical and Vocational Education and Training (BE), Nicolas Copernicus University of Torun (PL)

Søknader til INTERREG:

- *Grenseøkologi – Grenseoverskridende økosystemtjenester - Skogen som natur- og kulturarvressurs*, AØL. Koordinator: Karlstads universitet (SE).
- *Lärande gränsregion – med skolutveckling och kompetansmatchning*, LUNA. Koordinator: Karlstads universitet (SE). Partner: Østlandsforskning AS

Prosjekt finansiert av Norges forskningsråd:

Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag:

- BIONÆR: AGROPRO: Agronomy for increased food production. Challenges and solutions (49 783,-)
- BIONÆR: Optimal seedbed preparation under a changing climate (1 167 387,-)
- FORSKERSKOLER: IRSAE: International Research School in Applied Ecology (2 789 460,-)
- RFF: Forest and Moose: Can Increased Forage Production Reduce Browsing Damage? (116 510,-)
- RFF: Improved moose-forest management through the use of DNA (757 611,-)
- RFF: Teknologi for bedre forvaltning av utmarksressursen (161 989,-)
- SHP: BEcoDyn: Boreal Forest Ecosystem Dynamics (418 139,-)
- VRI3 (1 300 000,-)

Avdeling for folkehelsefag:

- BIONÆR: Green Care Recovery (149 667,-)
- ENERGIX: Best demand-controlled ventilation strategies to maximize air quality in occupied spaces and minimize energy use in empty spaces (9 619,-)
- RFF: Kognitiv arbeidsterapi for personer med demens (388 019,-)
- SHP: School, Learning and Mental Health: a study of school-level factors and processes (4 153 549,-)

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap:

- BEHANDLING: ABR-Diag: Novel Diagnostic Tool for Antibiotic Resistance (47 086,-)
- BIONÆR: Fra laboratorium til feltforsøk: Anvendelse av gen-markører for mer effektiv fremstilling av overvintringsterke jordbærsorter (76 525,-)
- FINNUT: Tracing learning outcomes across policy and practice (152 550,-)
- FINNUT: The function of special education (820 960,-)
- FINNUT: Kultur for læring – et innovasjonsprosjekt i utdanningssektoren (448 779,-)
- FORNY2020: Liquid Array Diagnostics (618 476,-)
- FORSKNINGSDAGENE: Internasjonale uker (16 000,-)
- FORSKNINGSDAGENE: Grenseløs twang (38 673,-)
- FRIHUMSAM: Musical Gentrification and Socio-Cultural Diversities (1 667 298,-)
- FRIMEDBIO: Using the moss Physcomitrella patens as a tool to understand the role of DEK1 in plant body patterning and evolution (1 166 961,-)
- MATFONDAVTALE: Towards improved boar fertility by genetic characterization and detection of traits important in sperm production and quality (344 460,-)
- RFF: Sperm DNA Quality (238 860,-)
- RFF: Successful fertilization (382 991,-)
- RFF: Bedre utnyttelse av potetråstoffer (368 656,-)
- RFF: Tracking Written Learner Language (TraWL): Development of L2 writing in the Norwegian School System (61 070,-)
- VRI: De kom fra skyene (36 300,-)

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag:

- EUROPA: Integration and Division – Towards a segmented Europe (83 907,-)

Disputaser

- Børge Baklien, FH: *Positiv psykisk helse og mellommenneskelige relasjoner*, 12. februar ved NTNU
- Kim Magnus Bærum, AØL: *Climate-driven population responses of resident brown trout, *Salmo trutta*. Trends and future projections*, 19. februar ved Universitetet i Oslo
- Alina Lynn Evans, AØL: *Ecophysiology of brown bears; basic physiology and effects of hibernation, pregnancy, body mass, and capture*, 18. mars ved Høgskolen i Hedmark
- Jens Petter Madsbu: *Samordning, effektivisering og forenkling. En sosiologisk analyse av begrunnelser for digitaliseringsprosesser i moderniseringen av norsk offentlig forvaltning*, 7. juni ved Karlstads universitet
- Irene Trønnes Strøm, LUNA: *"Jeg er ikke norsk, vet du, jeg er internasjonal". En etnografisk studie av musikalsk aktørskap blant ungdom i krysskulturelle kontekster*, 8. november ved Høgskolen i Hedmark
- James Coburn, LUNA: *The professional development of English Language Teachers: Investigating the impact and design of a national in-service EFL teacher education course*, 22. november ved Høgskolen i Hedmark
- Cyril Milleret, AØL: *Spatial ecology of wolves in Scandinavia - From spatio-temporal dynamics of wolf pairs to wolf population dynamics*, 2. desember ved Høgskolen i Hedmark
- Tuva Sandsdalen, FH: *Quality in palliative care from the patients perspective*, 16. desember ved Karlstads universitet

Høgskolen i **Hedmark**

Likestillingsredegjørelse 2016

1. Innledning	2
2. Redegjørelse for tilstand.....	3
2.1 Generell vurdering av tilstand vedrørende likestilling mellom kjønnene ved HH	3
2.2 Kjønnfordeling på avdelingsnivå og stillingsgruppenivå	3
2.3 Lønnsforhold	5
2.4 Rekruttering	5
2.5 Karriereutvikling, faglig opprykk og kompetanseheving	6
2.6 Ledelse og styring	7
2.7 Sykefravær	7
2.8 Mangfold og antidiskriminering.....	8
3. Redegjørelse fra planlagte og iverksatte tiltak	10

1. Innledning

Høgskolens mangfold- og likestillingsarbeid er forankret i Kunnskapsdepartementets sektormål, høgskolens strategiske plan og Tilpasningsavtalen til Hovedavtalen i Staten. Videre er arbeidet forankret i høgskoleledelsen ved at rektor leder Mangfold- og likestillingsutvalget. Daglig ansvar for oppfølging av likestillings- og mangfoldspørsmål er lagt til personal- og organisasjonsseksjonen.

HH utarbeidet i 2013 ny handlingsplan for mangfold og likestilling, som bygger på høgskolens strategiske plan (2013 – 2016).

Denne likestillingsredegjørelsen er tredelt, etter en generell innledning (del 1) omhandler rapportens del to en tilstandsredegjørelse og del tre en redegjørelse for planlagte tiltak i 2017. Tallgrunnlaget i statistikkene er i hovedsak hentet fra DBH, men også noe fra høgskolens lønns- og personalsystem SAP. Dette framgår av hver tabell.

I redegjørelsen som sendes departementet har vi valgt å begrense detaljeringsgraden slik at de detaljerte rapportene som ligger til grunn for redegjørelsen ikke sendes men er tilgjengelige og brukes internt blant annet ved lokale lønnsforhandlinger og i andre sammenhenger. ‘

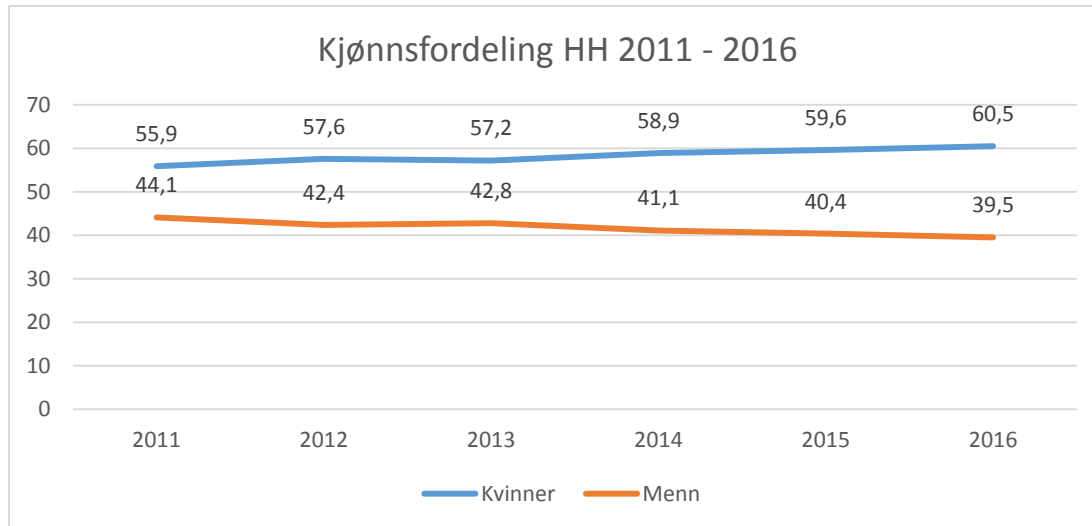
Mangfold og likestillingsutvalget startet høsten 2016 forberedelser til fusjonen med Høgskolen i Lillehammer og avklarte at utvalgene skal møtes for sammen å planlegge organisering og strukturering av arbeidet med mangfold, likestilling og likeverd i den nye høgskolen.

2. Redegjørelse for tilstand.

2.1 Generell vurdering av tilstand vedrørende likestilling mellom kjønnene ved HH

Høgskolen har fra 2011 til 2016 hatt en økning i kvinneandelen totalt fra sett 56 % til 60,5 % (DBH pr. 01.10.2016). Høgskolen tilstreber en kjønnsbalanse som ligger mellom 40 % - 60 %. Figur 1 viser at i 2016 passerte kvinneandelen over 60 prosent samlet for hele HH.

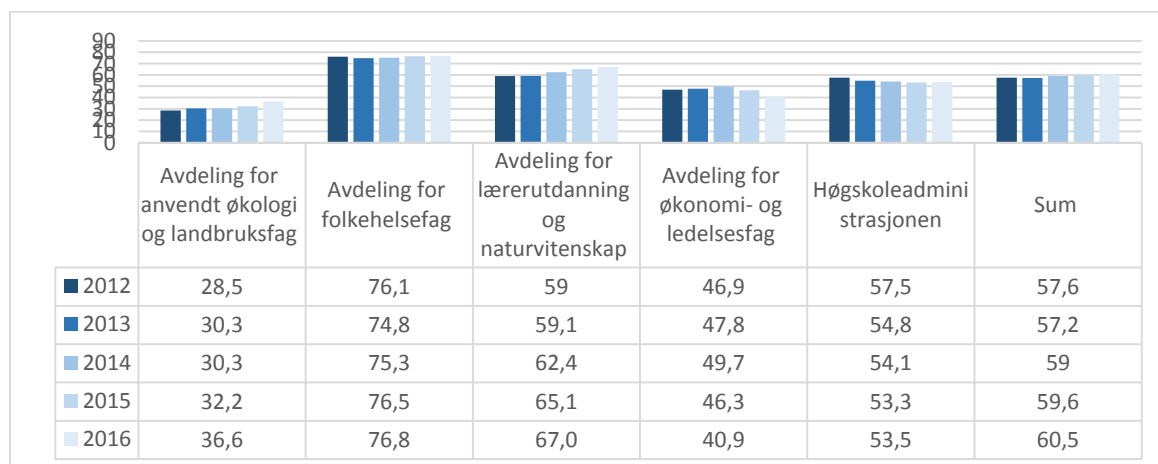
Figur 1. Kjønnsfordeling

2.2 Kjønnsfordeling på avdelingsnivå og stillingsgruppenivå

Høgskolens campuser har ulike fagprofiler og figur 2 viser at det kun er to enheter (avdeling for økonomi – og ledelsesfag og høgskoleadministrasjonen) som har en kjønnsbalanse som tilfredsstillende minimum 40 % av begge kjønn. Den skjeve kjønnsfordelingen har i hovedsak sammenheng med rekrutteringsgrunnlaget. For eksempel så er kjønnsfordelingen innen helsefagene, som er Avdeling for folkehelses dominerende fag, temmelig tilsvarende kjønnsfordeling i arbeidslivet og kan således sies å speile samfunnet for øvrig. Innen idrettsfagene ved samme avdeling er kjønnsfordelingen mer balansert. Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag har en positiv utvikling der kvinneandelen har økt fra 28 til 36 prosent i løpet av de siste fem årene. Begge avdelingene har arbeidet for å styrke det underrepresenterte kjønn, både for å få gode rollemodeller for mulige potensielle søkere til ledige stillinger og til studiene.

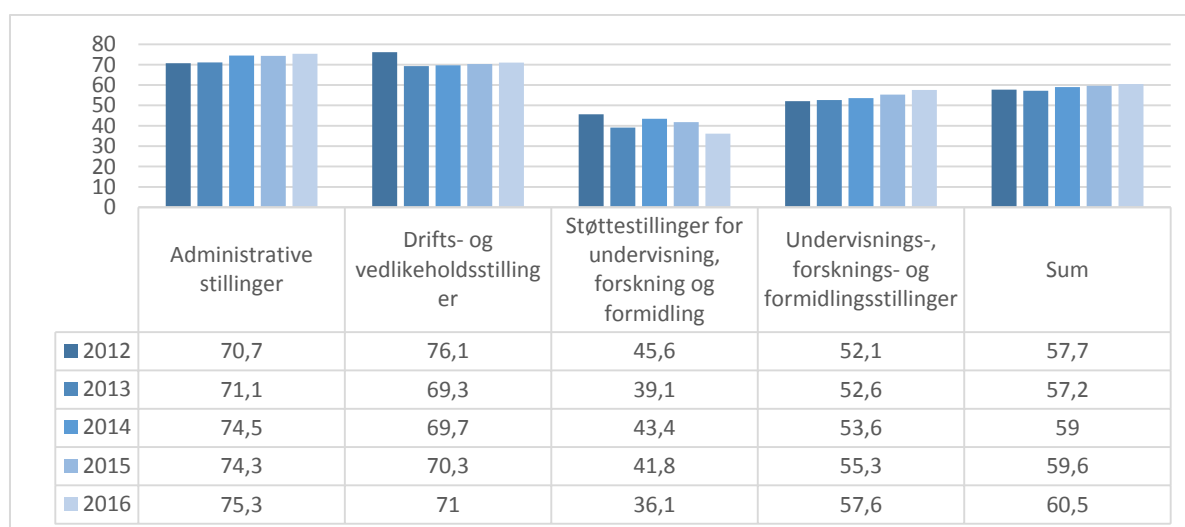
Figur 2. Kvinneandelen fordelt på avdelingsnivå. (Tall pr.01.10.2016, Kilde: DBH)

	Antall årsverk 2012	Antall årsverk 2013	Antall årsverk 2014	Antall årsverk 2015	Antall årsverk 2016
Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag	48,8	59	55,8	59,7	59,65
Avdeling for folkehelsefag	99,5	115,5	125,7	129,2	136,27
Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap	164,9	179,1	180,4	192,6	202,94
Avdeling for økonomi- og ledelsesfag	57,6	59,6	61,4	67,8	67,24
Høgskoleadministrasjonen	87,9	94,2	102,4	107,1	111,85

Hvis vi ser nærmere på den enkelte stillingskategori, ser vi det er en forholdsvis jevn kjønnsfordeling innen undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger selv om vi også der ser en økning i kvinneandelen som nå nærmer seg 60 %. Administrative-, drift- og vedlikeholdsstillinger har en stor overvekt av kvinner. (fig. 3). Vi vil bevisstgjøre oss dette i rekrutteringsprosesser framover i tråd med høgskolens retningslinjer om tilsetning av det underrepresenterte kjønn.

Figur 3. Kvinneandelen fordelt på stillingskategori, samlet for HH (Tall pr.01.10.2016, Kilde: DBH)

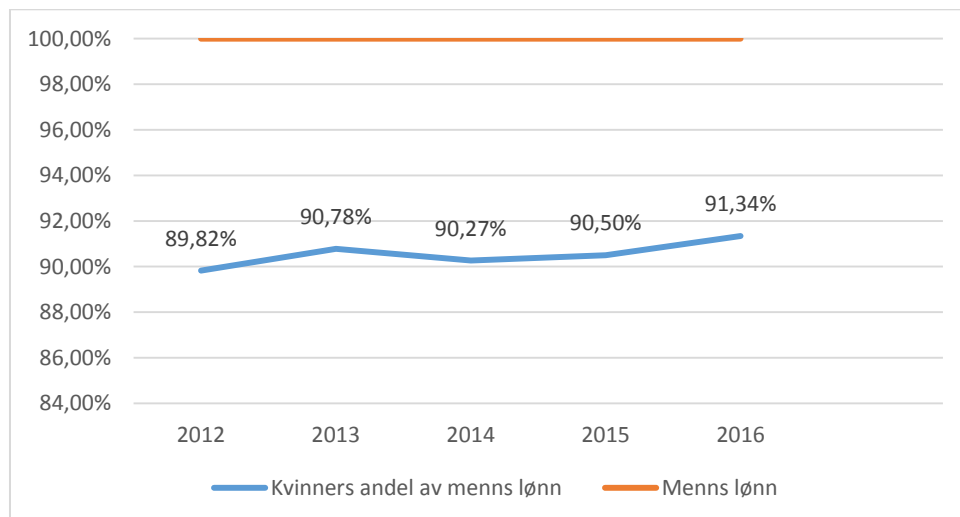
	Antall årsverk 2012	Antall årsverk 23013	Antall årsverk 2014	Antall årsverk 2015	Antall årsverk 2016
Administrative stillinger	130,5	137,28	137,4	146,95	146,05
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	23,05	26,35	29,05	29,65	30,4
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	33,55	37,05	34,8	37,65	39,8
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	267,41	301,74	319,42	335,9	353,7

2.3 Lønnsforhold

I perioden 2011 – 2016 har kvinners andel av menns lønn økt gradvis, og kvinners samlede gjennomsnittslønn utgjør pr. 31.12. 2016 91,3 % av menns gjennomsnittslønn (dvs at menns gjennomsnittslønn settes = 100) (fig.4). Ved det lokale lønnsoppgjøret 2016 ble det vektlagt å utjevne utilsiktede lønnsforskjeller mellom kjønnene. I akademikergruppen, som utgjør en liten andel av de ansatte ble 39 % av potten fordelt til kvinner. I den store gruppen medarbeidere organisert i LO/YS/UNIO ble 65 % av potten tildelt kvinner.

Figur 4. Kvinners andel av gjennomsnittlig månedslønn, gitt at menns lønn er 100 %.

(Pr. 31.12.2016. Kilde: SAP)

2.4 Rekruttering

Rekrutteringsprosessene er viktige arenaer i arbeidet for økt likestilling og mangfold. Økte resultatkrav og økt arbeidsmengde kan imidlertid føre til at man i rekrutteringssammenheng velger «trygge» løsninger ved å rekruttere de søkere man har størst trygghet for at kan prestere. Når det er usikkerhet om hvorvidt en søker kan oppfylle de samlede forventninger til stillingen, kan en risikere at den enkelte jobbsøker kan bli vurdert ut fra en oppfatning om hva som kjennetegner gjennomsnittspersonen fra gruppen han eller hun representerer. Dette kan gjøre seg gjeldende både når det gjelder alder, etnisitet, kjønn og nedsatt funksjonsevne.

Høgskolen har arbeidet med bevisstgjøring i utvelgelsesprosessen for å unngå statistisk eller annen form for diskriminering, og det er vår vurdering at det ikke finnes, eller at det bare i svært liten grad finnes særskilte barrierer mot likestilling eller mangfold ved vår høgskole i rekrutteringsprosedyrer e.l. Høgskolen vil opprettholde bevisstheten rundt mangfoldsperspektivet i rekrutteringsprosesser for å sikre gode og antidiskriminerende praksiser også videre framover.

2.5 Karriereutvikling, faglig opprykk og kompetanseheving

Høgskolen har hatt en langsiktig strategi for å øke andelen med førstekompetanse (førsteamanuensis og førstelektorer) og andelen toppstillinger (professor og dosent). Blant annet har høgskolens FoU-stipendordning blitt brukt. Høgskolens kompetanseoppbyggingen for å bygge faglig toppkompetanse er fortsatt i utvikling. Høgskolens ambisjon om kvinneandel i dosent- og professorstillinger ligger forholdsvis godt over landsgjennomsnittet, og vi har fortsatt noe å strekke oss etter. Kvinneandelen i dosentstillinger (54,7%) ligger godt over ambisjonsnivået og i professorstillinger (32,1 %) ligger det under ambisjonsnivået men tett oppunder landsgjennomsnittet.

I høgskolens handlingsplan for mangfold og likestilling for 2013 – 2016 er FoU-området ett av målområdene. Overbygningen er høgskolens strategiske mål for FoU for perioden: «Styrket praksisnær FoU-profil, økt forskningsinnsats, økt kvalitet og robuste forskerutdanninger». Handlingsplanen har tiltak som skal styrke arbeid med likestillings- og mangfoldsperspektiv i forbindelse med høgskolens forskning, utviklingsarbeid og innovasjonsprosjekter. Høgskolen har to egne ph.d.-program: anvendt økologi (fra 2011) og profesjonsrettede lærerutdanningsfag (fra 2012). Det er en stor overvekt av kvinner som deltar på høgskolens ph.d.-program.

Tabell 1. Deltakere på høgskolens ph.d-program (tall pr. 31.12.2016)

	Menn	Kvinner	SUM
Ph.d.-program i anvendt økologi	9	7	16
Ph.d.-program i profesjonsrettede lærerutdanningsfag	3	25	28
SUM	12	32	44

Tabell 2. Tildeling – og søkning av forskningsstipender og formidlingspris.

År	FoU-stipend		Konferansestipend		Formidlingspris		Forskningspris	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
2011	10/14	14/25	23/26	24/30	1	2		
2012 (febr.-tildeling)	12/28	20/33	18/29	23/29	0	1		
2012 (nov.-tildeling)	15/16	20/21						
2013	17/19	13/15	37/38	34/35	0	0		
2014	19/26	12/31	47/47	29/33	1	0		
2015	14/23	17/25			1	0		
2016	17/21	26/32			0	1	1	0

På mange av søknadene om FoU-stipend er det ofte flere enn en søker. I oversikten er kun hovedsøker tatt med. For 2016 er alle søkere tatt med.

Totalt fikk 17 medarbeidere opprykk i undervisnings- og forskerstillinger i 2016:

	Kvinner	Menn
Opprykk til høgskolelektor	4	0
Opprykk til førstelektor	3	1
Opprykk til førsteamanuensis	1	2
Opprykk til dosent	2	0
Opprykk til professor	0	3

Høgskolens kompetansepolitikk har en uttrykt ambisjon om høyt kvalifiserte ledere. Som et tiltak for å oppnå dette vil høgskolen bevisst satse på å utvikle egne medarbeideres kompetanse. Særsilt ønsker høgskolen å utvikle og rekruttere kvinner for lederstillinger.

Videre utlyser høgskolen hvert år kompetansemidler for å styrke administrative områder. I 2016 ble det innvilget søknader fra åtte medarbeidere, herav seks kvinner og to menn. Fire av søkerne fikk støtte til masterutdanninger, tre medarbeidere fikk støtte til studiepoenggivende studier og en ansatt fikk støtte til fagbrev.

2.6 Ledelse og styring

Høgskolen etablerte ny modell for styring og ledelse fra 01.08.2015 med ansatt rektor og to prorektorer. Disse utgjør høgskolelelens øverste ledelse på institusjonsnivå sammen med høgskoledirektør. Kvinneandelen i toppledergruppa er 50 %. På avdelingsnivå består dekangruppen kun av menn og stabsledergruppen kun av kvinner. I høgskolens sentrale råd og utvalg tilstrebes det å ha en jevn kjønnsfordeling (innenfor en fordeling på 40 % - 60 %), men dette er ikke alltid mulig å få til der ulike grupper velger sine representanter inn i råd og utvalg.

Tabell 1: Kjønnsfordeling i styre og utvalg

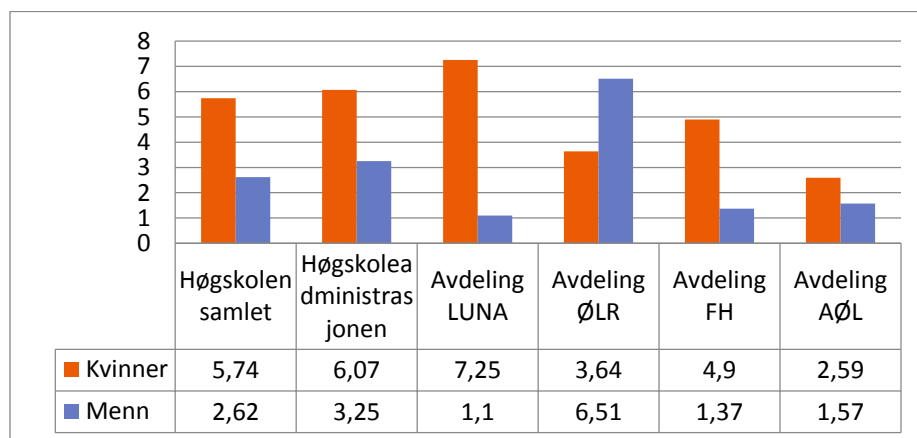
	Totalt	Menn Antall %	Kvinner Antall %
Høgskolestyre (faste medlemmer)	11	5 45%	6 55 %
Toppleidelse (rektorat og høgskoledirektør)	4	2 50 %	2 50 %
Høgskolens ledergruppe (rektorat, høgskoledirektør, direktører og dekaner)	10	6 60 %	4 40 %
Avdelingsledelse	8	4 50 %	4 50 %
Hovedtillitsvalgte og Hovedverneombud	5 1	3 60 % 1 100 %	2 40 %
Tilsettingsutvalg	8	7 87 %	1 13 %
Tilsettingsråd	9	4 44 %	5 56 %

2.7 Sykefravær

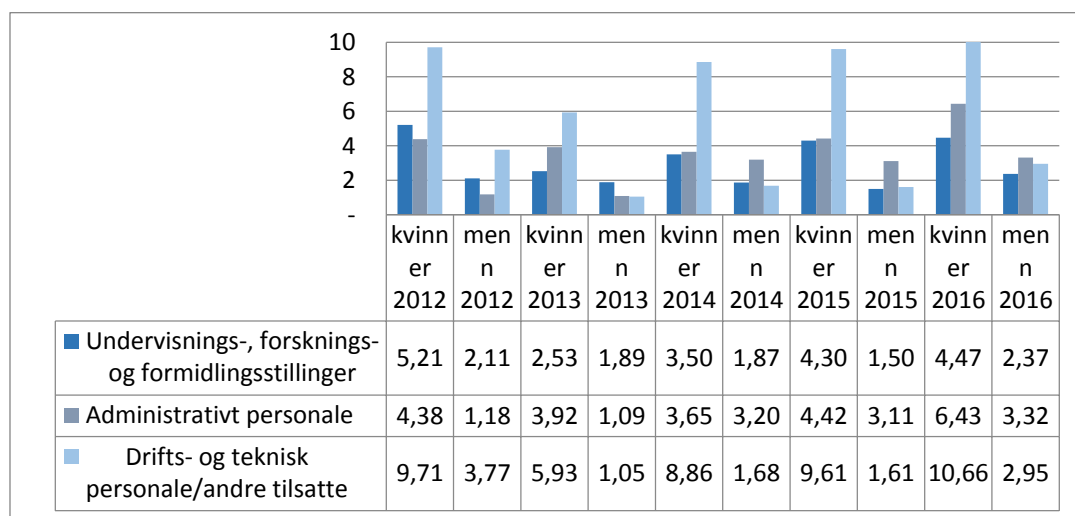
Høgskolen i Hedmark har et lavt sykefravær med en samlet prosent på 4,5. Samlet for perioden 2012 – 2016 ligger sykefraværet i 2016 lavere enn ved starten av perioden. Vi ser at sykefraværet ved høgskolen er gjennomgående høyere hos kvinner enn hos menn, både når vi ser på sykefravær fordelt

på stillingskategori og på avdeling. Det kjønnsdelte sykefraværet ved høghskolen gjenspeiler sykefraværet i samfunnet for øvrig. Arbeidsgiver har ikke tilgang til årsaker til sykefravær, men det er grunn til å tro at det SINTEF skriver om at det er et komplekst bilde av biologiske kjønnsforskjeller, stereotype kjønnsroller, sosiale strukturer og et sterkt kjønnssegregert arbeidsmarked som ligger bak det kjønnsdelte sykefraværet også er gjeldende i høghskolen.

Figur 4. Kjønnsdelt statistikk over sykefravær 2016, totalt og fordelt på avdeling. (Kilde: SAP)

Figur 5. Kjønnsdelt statistikk over sykefravær 2016, fordelt på stillingskategorier (Kilde: SAP)

2.8 Mangfold og antidiskriminering

Utforming av bygninger og utearealer

Høghskolen i Hedmark har som mål å utforme alle bygninger og uteområder etter prinsippet om universell utforming så langt det er mulig. Universell utforming er derfor et viktig tema i alle bygge- og ombyggingssaker.

Etnisitet og mangfold

Høghskolen har et økende internasjonalt og mangfoldig studentmiljø, og også et økende internasjonalt innslag av ansatte. Respekt for forskjeller og mangfold vil få økt betydning for utvikling av gode

studie- og arbeidsmiljø. Disse områdene krever økt oppfølging fra høgskolens side, for å forebygge og unngå opplevelser av diskriminering eller andre uheldige hendelser. Høgskolen er seg bevisst på at språkvansker, både for norsktalende og engelsktalende, og at manglende kulturell forståelse kan være en barriere mot å øke mangfoldet og mot å skape gode og inkluderende arbeids- og læringsmiljø.

Utfordringene (både internasjonale ansatte og studenter) er i stor grad av praktisk karakter, f.eks. tilgjengelig informasjon på engelsk, forståelse av tungvint norsk byråkrati ol, og vi ser at faddere for internasjonale studenter er helt essensielle i integreringsarbeidet. Høgskolen deltar i Akademisk dugnad og har hatt arrangement i egen regi og deltatt på arrangement som andre har arrangert.

Personer med nedsatt funksjonsevne

Høgskolen samarbeider med NAV Arbeidslivssenter for å bidra til økt sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne. Dette gjelder både medarbeidere som får midlertidig eller varig nedsatt funksjonsevne og personer som står utenfor arbeidslivet.

Høgskolen har i flere år åpnet for personer som har behov for utprøving av sin arbeids- og funksjonsevne i det ordinære arbeidsliv. Høgskolen har satt som mål at vi i IA-avtaleperioden skal stille 5 IA-plasser til rådighet.

Videre arbeider høgskolen aktivt med tidlig og tett oppfølging og tilrettelegging overfor egne arbeidstakere med redusert arbeidsevne, for å forebygge overgang fra arbeid til passive ytelser. Balansen mellom individuell tilrettelegging og ivaretagelse av den samlede oppgaveløsning kan imidlertid være utfordrende, og det er hele tiden en vurdering av hvor langt tilretteleggingen kan strekke seg uten at det føre til uheldig merbelastning på resten av personalgruppen.

De siste årene har vi erfart at flere studenter med skjulte funksjonshemninger eller kroniske lidelser starter på studier ved høgskolen. Dette er ungdom som ofte trenger individuelle tilrettelegginger for å gjennomføre studiene. Dette utfordrer oss på flere områder, blant annet hvordan vi kan legge til rette for læring og praktisk studiegjennomføring for studenter med ulike behov. Det har framkommet behov for at informasjon om muligheter og rettigheter til studenter med funksjonsnedsettelse tilgjengelig gjøres på hjemmesidene våre på en bedre måte enn i dag.

Høgskolen vedtok i 2016 ny handlingsplan for universell utforming og individuell tilrettelegging for studenter som trenger det. Årlig arrangeres det kontaktmøte på hver Campus der universell utforming og tilrettelegging får oppmerksomhet.

En av høgskolens store profesjonsutdanninger er sykepleierutdanning. Tall fra SSB viser at fire av ti mannlige sykepleierstudenter fullfører ikke utdannelsen. Dette er en problematikk som også er kjent for Høgskolen i Hedmark. For å øke bevisstheten rundt denne problematikken har noen fagmiljøer hatt fokus på hvilke faktorer som fremmer likestilling og hemmer diskriminering i student- og yrkesliv der ett kjønn er overrepresentert.

3. Redegjørelse fra planlagte og iverksatte tiltak

Tilstandsredegjørelsen og – vurderingen ligger til grunn for planlagte tiltak som fremmer likestilling og forebygger diskriminering på grunnlagene kjønn, etnisitet og nedsatt funksjonsevne.

HH fusjonerte med Høgskolen i Lillehammer (HIL) 01.01.2017. 2017 skal brukes til å bygge en ny høgskole, der vi blant annet skal etablere en struktur og felles målsettinger for mangfold, likeverd og likestilling. Mangfold- og likestillingsutvalget ved HH og Likeverd- og likestillingsutvalget ved HIL møttes i januar 2017 for å avklare hvordan vi skal jobbe sammen om dette.

De planlagte tiltak og aktiviteter for 2017 er inndelt i tre hovedbolker:

- 1) Ivaretagelse av likestilling og mangfold i fusjonsprosessen
- 2) Arbeide for å bygge en god struktur for likestillingsarbeidet i Høgskolen i Innlandet (HINN)
- 3) Ivaretagelse av likestilling, likeverd og antidiskriminerende praksiser i daglig drift.

Ivaretagelse av likestilling og mangfold i fusjonsprosessen

<i>Tiltak</i>	<i>Bakgrunn /utfordring</i>	<i>Målsetning</i>	<i>Målgruppe</i>	<i>Forventede resultater</i>
Møte med Kif-komiteen i forbindelse med lansering av veileder for likestilling og mangfold i omstillinger	Kif-komiteen henvendte seg til HiL og HH med forespørsel om å legge lanseringen av veilederen til HINN	Økt oppmerksomhet på ivaretagelse av likestilling og mangfold i omstillingsprosesser	Ledere samt Mangfold- og likestillingsutvalget ved HH og Likeverd- og likestillingsutvalget ved HIL	Økt engasjement for tematikken. Starte arbeidet med felles arbeid for mangfold og likestilling ved HINN
Å sikre en god kjønnsbalanse og mangfoldsperspektiv i sammensetning av de ulike ledergrupper	Rekruttering av ledere i den nye høgskolen er en unik anledning til å oppnå jevn kjønnsbalanse og økt mangfold i ledelsen	Få jevn kjønnsbalanse og økt mangfold i ledelsen	Ledelse som jobber med innplassering og rekruttering av ledere	Få så jevn kjønnsbalanse og økt mangfold som mulig.
Mangfold- og likestillingsperspektivet er tatt inn som en del av omstillingshåndboken	Likestillings- og mangfoldsperspektiv er relevant i hele omstillingen	Oppnå oppmerksomhet om dette gjennom hele omstillingsprosessen	Ledere, tjenestemannsorganisasjonene og hovedverneombud	Økt oppmerksomhet om dette gjennom hele omstillingsprosessen

Arbeide for å bygge en god struktur for likestillingsarbeidet i Høgskolen i Innlandet (HINN)

<i>Tiltak</i>	<i>Bakgrunn /utfordring</i>	<i>Målsetning</i>	<i>Målgruppe</i>	<i>Forventede resultater</i>
Arbeidsgruppe nedsatt for å lage anbefaling om organisering av arbeidet med mangfold og likestilling ved HINN.	Fusjon med HiL	Få på plass en struktur og organisering av arbeidet med mangfold-, og likestilling.	Hele organisasjonen	Få en organisering av arbeidet som både er forankret i toppledelse og gjennomgående i organisasjonen.
Delta på Kif-komiteens workshop for å lage handlingsplaner	Invitasjon fra Kif-komiteen	Få en felles plattform for å utvikle og oppfylle en handlingsplan for kjønnsbalanse og mangfold	Deltakere i arbeidsgruppen som er nedsatt	Få økt kompetanse og inspirasjon til å utvikle en god handlingsplan for HINN

Sørge for ivaretagelse av likestilling, likeverd og antidiskriminerende praksiser i daglig drift.

<i>Tiltak</i>	<i>Bakgrunn /utfordring</i>	<i>Målsetning</i>	<i>Målgruppe</i>	<i>Forventede resultater</i>
8. mars arrangement	Synliggjøre behovet for innsats for å fremme likestilling mellom kjønnene og etnisitet.	Bevisstgjøre studenter og medarbeidere om likestillingsproblematikk. Synliggjøre forskning innen kjønnslikestilling og etnisitet	Studenter og medarbeidere	Økt bevisstgjøring. Bli bedre kjent med forskningsmiljøer på tvers i HINN.
Delta i program som HiL tidligere har initiert om å ta i bruk karrierefremmende tiltak som gjør at kvinner i førstestillinger kvalifiserer seg raskere til faglige toppstillinger	Kvinner er underrepresentert i faglige toppstillinger.	Øke kvinneandelen i faglige toppstillinger	Kvinner i førstestillinger	Økt kvinneandelen i faglige toppstillinger
Sammen med HiL vurdere bruk av lete- og finnekomiteer ved rekruttering til	Få et bredere rekrutteringsgrunnlag	Utjevne kjønnsforskjeller i vitenskapelige	Kvinnelige kandidater til vitenskapelige	Økt andel kvinner i vitenskapelige første- og toppstillinger

vitenskapelige første- og toppstillinger		første- og toppstillinger	første- og toppstillinger	
Videreføre og utvikle kurset «Fadderarbeid og internasjonalisering», fem studiepoeng	En relativt stor økning i internasjonale studenter har tydeliggjort et behov for bedre mottak og oppfølging av internasjonale studenter	Økt mangfold i student-gruppen gjennom økt kulturforståelse og kjennskap på tvers av nasjonaliteter.	Norske og internasjonale studenter ved HH	Bedre integrering av de internasjonale studentene, og større mangfold i studentgruppen.
Vurdere videre hvordan høyskolen kan bidra i Akademisk dugnad	Flyktningsituasjon	Integrering av flyktninger	Flyktninger	Bedre integrering
Legge ut samlet informasjon for studenter med nedsatt funksjonsevne	Vansker med å orientere seg om muligheter og rettigheter knyttet til studie- og eksamenssituasjonen	Skape gode forutsetninger for alle.	Studenter med nedsatt funksjonsevne	En lettere studiehverdag for studenter med nedsatt funksjonsevne.
Individuelle tilretteleggings-tiltak	Legge forholdene til rette for medarbeidere som får nedsatt funksjonsevne. Gjennomføres fortløpende ved behov.	At medarbeidere med får tilrettelagt arbeidsplass og arbeidssituasjon for å kunne fungere optimalt.	Medarbeidere med midlertidig eller varig funksjonsnedsettelse som følge av sykdom eller skade.	At fravær unngås og/eller reduseres, og forebygge overgang til passive ytelser

